

311948

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౬
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 12-వ తేది గురువారము

No 10

శ్రీ విభవనామ సంవత్సర చైత్రమాస బహుళ నక్షత్రము.

సంచిక ౧౦

అమృతాంజనము అన్ని నోషులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది తలనోషుల మాన్యును. వాయువు పోట్ల బాపును. పార్శ్వపునోషుల బారదోలును. పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును. వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును. దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొలగించును. నోషులు తగ్గించును. విదేశము లలో గూడ వాడుచున్నారు.



అమృతాంజనము అన్ని విధములగు నోషులకు సంతోషింపజేసింది.

పంచభావ చీటి చూచి కొనిన మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో సహా నీసా 1-కి 0-10-0

డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు

249, ఫ్రేరింగ్స్, ఫోర్ట్, బొంబాయి

శృంగారకాళిదాసుకథలు

శృంగార కాళిదాసుని శృంగార కథలు

155

శృంగార సంభాషణములు, శృంగార సమన్వయము, శృంగార చమత్కారము లిందు శృంగారముగ వెల తపాలాఖర్చులతో రు. 1-6-0

4565

జి. ఎస్. కాన్స్ట్రీ అందు కో, తపాలాపెట్టె నెం. 110 మద్రాసు.

మహర్షిదేవేంద్రనాథ ఠాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గ్రంథకర్త:—మొక్కపాటి రామమూర్తి గారు)

దశవివృక్తియు ముఖ్యముగా చదువ దగినది. 214 పేజీలు

నిందుకాల్గికోడెందు ఛెదర్ వైలు కాగితములు

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము

అభిధాన కితాబ్ కార్యాలయము.

ధర రు 2

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

7, తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు.

దీర్ఘరోగవైద్యశాల

వలసాతం.

క్రొత్తక్రొత్త చికిత్సలచే చిక్క మొండి వ్యాధులను స్థాంతులైన గ్యారంటీ ఇచ్చి వదులుచున్నాము. మిస్టర్ డివివరములు వ్రాయుడు "సెల్స్" ఈ మందు మొండి మర్మస్తాన వ్యాధులకు గ్యారంటీ. మొండి గళిరి గూ సనామేహం, స్త్రీల మొండి మర్మస్తాన వ్యాధులకు నపుంసకత్వం పీటికి గ్యారంటీ రు 2-0-0. మందులు పనిచేయునచో ఖరీదు వాడను. 4498

1204 వసంతకుసుమాకరము 2126

ఇది ఆశోగ్యముగోరు ప్రతిమానపుడు నేనింపజేసినది. ప్రమేహము, క్షేమము, పాండువు, మూత్రవ్యాధులు, శాశమునింబు, అందు తీసివదార్థము, వీనినిబోగొట్టును. ఆకుకై నైన రసాయ, నావధము. వెల రుల 1 కి రు 80-0-0. 5 అర్ధరసాయనశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణా,

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp.

Apply to:—

IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE, 4689 DELHI.

కృష్ణాపార్వతి-బెహవాడ

ఇందు రాత్తరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి కాన్స్ట్రీగారిచే పనుస్తాయుక్త్యే దౌమధములు తయారుచేయబడుచున్నవి. అతి చాక్. కోరినచో పి. కి. X పంతులును. శే. బి. లా. సి. వినియు 2048

పగుళ్లకు తెలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు 0-6-0; వి. పి. తో 0-11-0

అరికాళ్లు, అణచేకులు, చర్మముకారకములన, శిశుగారిలన పరిశిషిగుకాయయు, జీలపుట్టుటయు సంతోషించును. ఈ తెలమును రాచిన పగుళ్లు మాని జీల పొయి మంచివర్మము రాగలదు. పగుళ్లతోపైయుగయగును. పల్లకాయము. అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి లేక మదరాసు



ఒకసారి మావద్ద బేరముచేసినవారు, మరల ఎప్పుడును మా వద్దకే వచ్చుటయే మా కీర్తి ప్రతిష్ఠలకు ప్రబల నిదర్శనము

ఈ చిత్రమునందు తెలుపబడిన జడవిల్ల 4847-2 ధరల వివరము

ఈ దిగువ తెలుపబడియున్నవి. యేసైజు లో కావలసినను నున్నవి. ఇంగ్లీషు కట్ డ్రైమం డులతో తయారైనది రు 2000-5000 వరకు గలదు. పట్టె కెంపులు, పచ్చలుచే తయారైనది రు 300-500 వరకు గలదు. పువ్వరాగములు పచ్చలచే తయారైనది రు 200-400 వరకుగలదు. కోటా. మునిరత్నంశెట్టి అందు సన్ను,

వజ్రములు, రత్నాలు, బంగారు నగలవర్తకులు, 217, చైనాజాబ్ రోడ్డు, మద్రాసు.

16 వ మద్రాసు గ్రామ సహకార మహాసభ - రాజమహేంద్రవరము

సభాపతి

(నిన్నటి తిరుగుబాటు)

జాతీయ సహకారోద్యమము

భారతదేశములో సహకారోద్యమ మింతవరకు పాశ్చాత్య దేశముల నే యనుసరించుచున్నది. ఈయంద్యమము పరదేశీ యముగా నేయున్నది. ఇందులలో అనేక వాడుకల తీసివేయబడి మరొక విధమున ప్రజలలో పురికొల్పుచున్నది. ఈ యంద్యమము ను జాతీయోద్యమముగా జేయుటకంటె పెక్కువలె యవసర కార్యవిషయములను జేయు సాంఘిక నాగ్రిములపై నాధారముగా జాతీయ సహకారోద్యమము తీవ్రతలతో త్వరలో జేరబడుటకు వ్యాపారక తప్పదు. మన గ్రామములలో నేటివరకు గూడ మనము జూచుచున్న సహకారోద్యమసాయపథములను నీటిపారుదల పద్ధతులను జేరబడుటను మరల వ్యాపారకతయనలేదు.

ఇందుకుగాను వ్యవసాయసంఘములు నీటిపారుదల సంఘములు నెలకొల్పబడవలెను. ప్రస్తుతము పంచాయతీల సమిష్టి యాజమాన్యము క్రిందనున్న సామూహికాధారములు పశువుల మేతకుపయోగించబడి పాలు, పెరుగు, పెన్న మొదలగు పదార్థముల సప్లయ సహకారసంఘములద్వారా ఆయా గ్రామములకు చేరువగానుండు పట్టుములకును నగరములకును పంపబడవలెను. విత్తనముకొరకును ఆహారముకొరకును గూడ ప్రోత్సేయబడి యున్న గ్రామసంఘములకు ప్రతిచమురువిత్తులు వాసనద్రవ్యములు మున్నగు పదార్థముల డిపోజిగూడ చేర్చబడవలెను. ఇట్టిదోషపులు గ్రామమునుండి గ్రామములకును జిల్లానుండి జిల్లాకును వ్యాపించి వాని పోషకములు యూనియనులు స్థాపించబడి యొక సహకారకేంద్రసంఘమునకు కాఖ్యగా చేర్చబడవలెను. పంచబ్రహ్మ లేక సారాస్వతీసభలను బోలు సంఘము లెచ్చి లెచ్చలు గలవో ఆయాసంఘములలో నెల్ల ఆయాసంఘములను సహకారసంఘములుగా మార్చవలెను.

గ్రామస్వరాజ్యము

నూతన వ్యక్తిత్వము నూతన ఆర్థిక మాత్రములు నూతన పరిపాలనాపద్ధతులు మున్నగు వాని నడుమ భారత దేశ మిప్పుడు చిక్కని దారి తెచ్చు తెలియక యిటునటునూగు లాడుచున్నది. భారతదేశమిప్పుడు రాజకీయ జీవితములో ననేక నూతనపక్షములచే చీల్చబడుచున్నది. వీరిలోనే యొక్కపక్షము గూడ గ్రామప్రజాభిప్రాయము ననుసరించుచున్నది. పాశ్చాత్య సంఘము భారతభూమిపై నాలుకొని పరిపాలనయందు మధ్య తరగతులవారితనముతో స్థానమిచ్చుచున్నది. మనవ్యవసాయ వాగ రికతయొక్క శ్రేణుమునకిది యొన్నడును లోడ్బడజాలదు. భారత భూమిలో ప్రజాస్వామ్యవ్యవస్థ భూమిమీదనే యాధారపడ వలెను. భూకామందుని యాస్తిమీద గాని మధ్యతరగతి వాని భవనముమీదగాని యాధారపడక గ్రామసంఘముమీదనే ప్రజల స్వామ్యవ్యవస్థాధారపడవలెను. భారత భూమిలో నిజ మగు ప్రజాస్వామ్యవ్యవస్థ యొక్క మూలాధారముగ గ్రామ సంఘము పునరుద్ధరింప జేయవలెనని యెట్టి రాజకీయ సంస్కారోద్ధానముయినను మనకు తగియుండవలయు మనల నెన్నడును సంత్సృష్టి పరులవలనయు మన రాజకీయకేంద్ర లండను నే డోకపో సప్తముగా గ్రహింపవలెను. గ్రామస్వరాజ్యము దా ల్పగల స్వరూపము సహకార సామ్రాజ్యముకంటె మిన్నయగు స్వరూపమేది.

మనసాంఘికకాలి నేడు వర్ష, వత్, సాంఘిక తగవుల లో భగ్గునున్నది. సద్భావము లోకమత్యము కాలి మరల చేహ రనలేనని యెట్టి నిర్వాహోద్యమముకంటె మిన్నయగు సుద్యమ మేది?

కోఆపరేటివ్ బ్యాంకు ప్రెసిడెంటు సామ్యు అవహరించుట

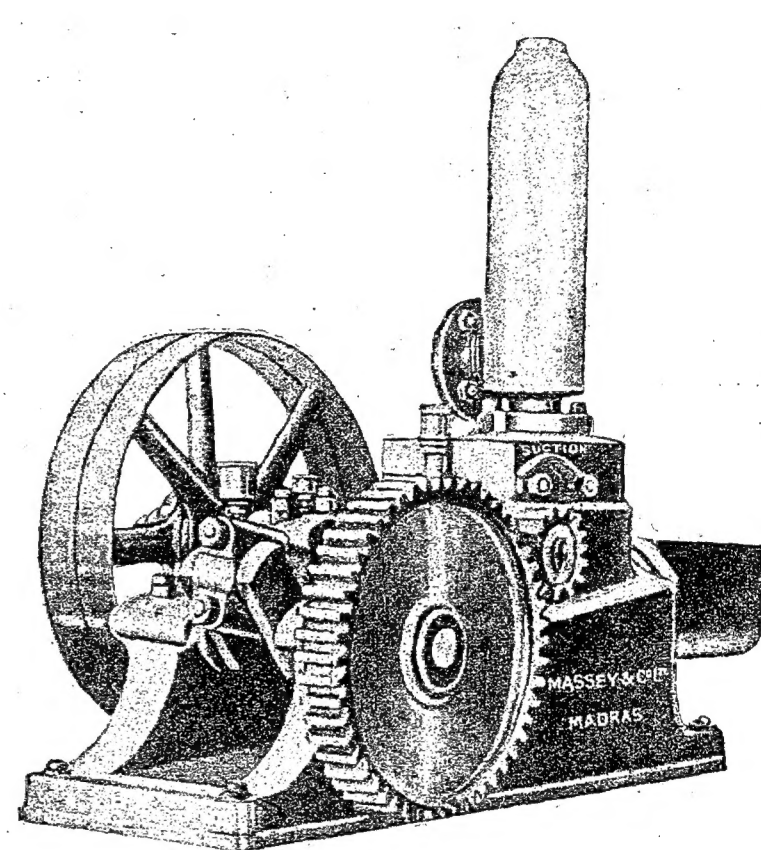
కడలాడు, ఏప్రిల్ 11:—మేలు మనరమంగళం కో ఆపరేటివ్ బ్యాంకు ప్రెసిడెంటుగా నుండిన వెంకట్రామయ్యగారు కొంతమంది మొంట్ల పంతులముల ఫోర్మర్ చేసి యున్నందున దరఖాస్తులు మంజూరుచేయించి గునూడు రెండుకల రూపాయలు అవహరించెను.

ప్రస్తుతి నెమన్న జడ్జిగారిచే కేసు విచారించబడుచు న్నది. వెంకట్రామయ్యగారు పాతీశునకులో నున్నారు. (ఆ. పా.)

ధరలో అపారమైన తగ్గుదల. మా సి క ర్రి వ్ టై వ్ పంపు.

రెండు ప్రక్కల స్ట్రోక్కుగల ప్లంజర్ పంపు.

గంటకు 1200 గాలనుల చొప్పున నింపగలదు. క్రాంకు యొక్క 40 రివల్యూషనులు, 300 అడుగుల ఎత్తునకు ఎత్తగలదు. స్టాకునుండి వెంటనే సరఫరా చేయబడును.



వెల రు. 250

F. O. R. మద్రాసు డెలివరేకి యివ్వబడును.

మా సి అండు కో,

టవున్ ఆఫీసు,

164, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

పోస్టు బాక్సు 60,

మద్రాసు.

బాంబాయిలో మిల్లుపనివాండ్లసమ్మె బాంబాయి, ఏప్రిల్ 10:—నిన్నటినుండియు 8500 మంది మిల్లు (బట్టలచేర్ ఫ్యాక్టరీలో) లెట్టైన మిల్లలో సమ్మెచేసిరి.

చేసిరి పనిలేకకుబట్టి మారి తీసికొను పనివాండ్లు ప్రతి సాయంత్రము ఫ్యాక్టరీనుంచి వెళ్లవలయును తమ యంత్రములు తుడిచి నెళ్లవలయునను నిబంధన యుండకూడదనియు, ఫ్యాక్టరీలోనికి వచ్చినవర్కకు తాము పనిలోనికి వచ్చినవేళ, గంట నమూదుచేయుటకు నెలవద్దనుండి త్రైముకీఫయవలె తమతమ నెంబర్లకు తెలియజేసుకోవలెను యవ్వనలయునను నిబంధన కనుక ఎర్రపగూడదనియు బిల్ మత్రా పనివాండ్లందఱును ఫ్యాక్టరీనుంచి పనిమాని సమ్మెకట్టిరి. మిల్లు అధికారులు పైకోరికల కంగీ కరిండునట్లుగా లేదు. (జి. వెను)

కృష్ణజిల్లాబోర్డు రద్దు

కృష్ణజిల్లాబోర్డు స్వాతంత్ర్యముగ పనిజేయుటకు తనన సమర్థత కలిగియుండలేదని ప్రభుత్వమువారు నలంబుటచే స్థాని కసంఘముల చట్టము 45 సెక్షను ప్రకారము సదరుబోర్డును ఏప్రిల్ 30 లేదా ముందే రద్దుచేసి కొత్తబోర్డు ఏర్పరుచుటకు నిశ్చయించిరి. (10 ఏప్రిల్ 28 గజెటు.)

నిర్బంధవిద్య-అనంతపురం

16 ఏప్రిలునుండి ఆనంతపురం మునిసిపల్ సంఘమునం దు నిర్బంధవిద్యవిధానము ప్రవేశపెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారు అనుమతించిరి.

శ్రీ శారదానికేతనము-గుంటూరు

శ్రీ శారదానికేతనము ప్రారంభమై యిప్పటి కనుసంవత్సరములు నిండుతున్నవి. ప్రభుత్వమున నీవిద్యాలయముగా చేరి యిప్పటికి 5 సంవత్సరములు పూర్తికేసి "సాహితీ" పరీక్షలలో ఉత్తీర్ణులయిన బాలికలలో నైన చదువ నుద్దేశముగలవారి కొరకై 1928 జూలై 1 వ తేదీల గాయతు క్రొత్త సంవత్సరము ప్రారంభమునండి "విద్యుషీ" తరగతులు ప్రారంభింపబడును. "విద్యుషీ" విద్యావిధానము పూర్తి చేయుటకు మూడు సంవత్సరములు పట్టును. ఉత్తీర్ణులయినవారికి "విద్యుషీ" విజయ నోసంగెడరు.

విద్యుషీవిధానము "ఆంధ్రకత్త్య" "సంస్కృతకత్త్య" అని రెండువిధములుగా నుండును. బాలిక లీరెంటిలో నేదైన యొకటి తీసికొనవచ్చును. రెండుకత్త్యలలోను భాషాభివృద్ధి కళాభివృద్ధి అని రెండుకాఖ లుండును. ఆంధ్రకత్త్యవారు ఆంధ్రవాక్యము మును చిత్రలేఖన సంగీతములలో నొకటియును హిందీ ఇంగ్లీషు భాషలలో నొకటియు తీసుకొనవలయును. చిత్రలేఖన సంగీతములు తీసికొననివారు ఆయుర్వేదవైద్యము చదువవచ్చును. ప్రస్తుత ఆరికసితులనుబట్టి మూడు సంవత్సరములకు సరిపడు యీ విధానము శారదానికేతనము సంఘమువారిచే తాత్కాలికముగ అంగీకరింపబడి దానిపై పండితాభిప్రాయములను వారిచేయు నూచనలను తెలిసికొని పరిమియకొనుటకై పత్రికలలో ప్రకటింపబడుచున్నది. ప్రస్తుత ఆరికసితులు మారినయెడల ప్రాచ్యపరీక్షకాఖలుకూడ చేర్చవచ్చును.

ఇదివరకు ముగిసిన సాహితీవిధానప్రకారము బాలికలు కొంత సంస్కృతాంధ్ర కావ్యములలో జ్ఞానమును హిందీ ఇంగ్లీషులలో నొకదానియందు కొంతపరిచయము చిత్రకళ, సంగీతములలో నొకదానియందు కొంతప్రవేశమున, గణితము సరిత్ర భూగోళము, ఆయుర్వేదములలో కొంత ఆభివేషమును కలిగి యున్నారు.

ఆంధ్రకత్త్య

1. భాషాభివృద్ధి

వైసంగా చదువ వలసినవి

పూర్వకావ్యములు

పాండురంగమాహాత్మ్యము, విష్ణుచిత్రితము, యయాతి చరిత్రములలో భాగములు.

ఆధునిక కావ్యములు

కృష్ణపక్షము, జడకుచ్చులు, పల్నాటి వీరభాగవతము.

తేలికగా చదువునవి

భారతము సభా, విరాటపర్వములు.

మాలవల్లి 1. సంపుటము

కథా సౌత్సాగరము 200. పుటలు

గోరా 1, 2 సంపుటములు.

లక్షణగ్రంథములు

నరసభూపాలీయము, ఆంధ్రచంద్రికాలోకము, ఆంధ్ర భాషానూపాసనము, ఛందోలక్షణము.

విమర్శగ్రంథములు

కవిశిల్పతత్వవిచారము, ఆంధ్రకవుల చరిత్రము.

(2) సంస్కృతము

సుందరకాండ, భగవద్గీతలో భాగములు, ఈశానా స్తోత్రపరివర్తన.

(3) రాజభాష

ఆంగ్లము (లేక) హిందీ

(4) కళలు

చిత్రలేఖనము (లేక) సంగీతము

సంస్కృతకత్త్య

సవిమర్శగా చదువవలసినవి కావ్యములు

వైషమ్యము, కాదంబరి-పూర్వభాగము, నీలకంఠ విజయము-చంపు.

శాటకములు

కాకుంజలము, ఉత్తరరామచరిత్రము.

అవిమర్శగా చదువవలసినవి

సుందరకాండము, భగవద్గీత, ఈశానాస్తోత్రపరివర్తన, శరారకస్మృతి.

లక్షణగ్రంథములు

సిద్ధాంతకామిని, ప్రతాపరుద్రీయము

విమర్శనగ్రంథములు కావ్యములు

తర్కశాస్త్రములలో సంగ్రహజ్ఞానము

తెలుగు:—భారతము-సభా, విరాటపర్వములు.

కళలు

సంగీతము లేక చిత్రలేఖనము.

రాజభాష

ఇంగ్లీషు లేక హిందీ.

పున్నవ లక్ష్మీనారాయణ,

కార్యదర్శి.



క్రొత్త ప్రోచాన్సులరు.

జయపురం మహారాజాగారు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకు క్రొత్త ప్రోచాన్సులరుగ నియమింపబడిరి.

చంద్రగిరి తాలూకాబోర్డు

నిన్నికల ఫలితములు

నారాయణవరం 28-2-28: వోట్లు లెక్క జేసినతర్వాత యాదిగన కనినవారు గెలుపొందిరి.

సర్పిక్	మెగిరి రామకృష్ణారెడ్డి
చంద్రగిరి	కోటిగారి రంగయ్యరెడ్డి
తిరుపతి	యం. చెంగారెడ్డి
రేణిగుంట	వి. ముత్తైలు నాయుడు
పనపాళం	వల్లిశేటి సరసింహారెడ్డి
పాకాల	డి. కోదండరామస్వామి నాయునింగారు
కొశిపాస్తి	గాలి చెంగమనాయుడు
యేర్వేడు	డి. వెంకటరెడ్డి
పల్లకూరు	కె. చెంగయ్యరెడ్డి
ముచ్చివోలు	ఎ. మనస్వామిరెడ్డి
రాగిగుంట	పి. పట్టాభిరెడ్డి
నీర్నాకూల	బీట్రు సందాదింతులకు చాలధనమును విరివిగా ఖర్చు పెట్టిరి.
పల్లం	శ్రీయంతలు వి. సెంతులు నాయుడు
	పిరు పోటిలేక గెలుపొందిరి. (స్వకీయవిలేఖరి)

సుప్రసిద్ధనాటకములు

(వి. లక్ష్మీకాంతకవి)

సత్యహరిశ్చంద్రియము	4718
సాత్రాజితియము (శృంగారవధు)	1-0-0
చిత్రనాథనాటకము (comedy of errors)	0-12-0
హాస్యరసప్రధానము (దండు ముగ్ధాపహా)	0-8-0
విశేషమాదామణి (శ్రీకంఠరాచార్యులు)	1-0-0
(సుబ్రహ్మణ్యభాగవతుల అర్థతాత్పర్య విశేషాంశములతో)	
శ్రీకృష్ణకేతకము (సుబ్రహ్మణ్యభాగవతులు)	0-1-6
భజగోవిందశ్లోకములు (సుబ్రహ్మణ్యభాగవతుల, పద్యములతో)	1-0-0
శ్రీలక్ష్మీసన్నిహస్తోత్తమము	1-0-0
విక్టోరియాడిపో, మైలాపూరు, మద్రాసు.	

"ఉచిత హిందీవిద్యాలయము"

కాకినాడ (జగన్నాథపురము)

కాకినాడలో హిందీభాషా ప్రచారము పలుకుసంస్థలు చాలయున్నను జగన్నాథపురములో మాత్రము లేమింతేసి యిక్కడకూడ విరివిగ హిందీ ప్రచారము ను నుద్దేశ్యముతోను ద్రామాకార్యాలయమువారి రాష్ట్రభాషాపరిక్షయందు తీర్ణులై నుచురాజ శ్రీ నాల్గవ, రాజచంద్రరావుగారు 12-4-28 తేదీనుండి ప్రతివారము రాత్రి 7 గంటలు మొదలు 9 గంటలవరకు హిందీభాషాభివృద్ధి తల 1వ సంచికముగ హిందీ నేర్పుటకు "ఉచిత హిందీ విద్యాలయము" వేస నొక పాఠశాలను స్థాపింపవలయునన్నారు.

కావున హిందీభాషాభివృద్ధి తల 1వ సంచికముగ మనకు పరిచయములతోడనే నీరియుత్సాహమును స్ఫూర్తిపరచ గలందులకుఁ గోరుచున్నాను (జగదీశ్వరి)

పూర్వము తురుష్క ముగ్ధిక నన్న జిహానిజేగారు ధాన్యము, సింధిలో కమ్మపత్రిపడెనని శిష్యునించి వారిని నక్రముయగ విచారించి చక్రము దీసికొనుటకు నిశ్చయించిరి.

అమ్మ క మ న కు

17 అడుగులు 6 అంగుళములు పొడవు, 5 అడుగులు 3 అంగుళములు వెడల్పున్న 125. Pressure కలిగి వెర్మింగు ఆర్డరులో పున్నటువంటి Certificate గల కారి నేషు స్టీము బాయిలరు చవుక ధరకు చలామణి చేయుటకు సిద్ధముగా పున్నది. Apply to:— 4695 కూరపాటి జగ్గారావు, నిల్లు ఓనర్, రాజమండ్రి.

ఉత్తరాదిమతమున శ్రీరామ నవమి మహోత్సవము

8 వ తేదీ ఆదివారమునాడు మంగళారాధ నాడులు జరిగినవి

శ్రీరామనవమి మొదలు చెన్నపురిలో తిరువల్లిక్కేడి యందు ఉత్తరాదిమతమునకు శ్రీ సత్యజ్ఞానమందిరమునందు ఉపన్యాసములు ఆరాధనము పురాణ పఠనము భజనము వారి కథలు మున్నగునవి జయప్రదముగా ప్రారంభింపబడి 8 వ తే దీవరకును ఆఖిరిముగా సాగినవి. వందలకొలది స్త్రీలను పు రుషులును ఉదయమును సాయంకాలమునుగూడ సమావేశమై మధ్య శ్రీ పండిత కాలగీ యదవాధాచార్యులవారి మహో పన్యాసముల నాలకించి కృతార్థులైరి. మందిర మంతయును బాగుగా సలంకరింపబడినది. విద్యుద్దీపమాళికలమర్చబడినది. చ లునవత్సరములనిర్వహింపబడినది. మందిరము పవిత్రీభవో నా ప్పమండెను. 8 వ తేదీని ఉదయము 9 గంటలు మొదలు 12 గంటలవరకును శ్రీమద్వాగవత పురాణమంగళపఠనము జరిగి నది. పిమ్మట భగవత్సూ బాదులు మహా వైభవముతో జరిగినవి. అనంతరము వేలకొలది స్త్రీలకును పురుషులకును శ్రీరమసాదము లొసగబడినది (బాహ్యుణ సమా రాధనము జరిగెను. రాత్రి 8 గంటలకు మంగళవాద్యములతో ను కరదీపికాతేజులుతోను, వేదగోష్ఠులతోను శ్రీరామచంద్ర మూర్తిని ఊరేగించిరి. అంతటితో నీ ఉత్సవములు జయప్రద ముగా ముగిసినవి. చెన్నపురియందు నివసించుచున్న సర్వైష్ణవు లందరును (దైవతులు) శక్త్యవసారము ధనసహాయ మొనరించి రి. శ్రీ సత్యజ్ఞానంద కృష్ణాచార్యులవాడను వాటిసాదకల గు రామాచార్యులవాడను అనంతాచార్యులుగారు మున్నగు పె క్కుమంది సహాయముతో యీ మహోత్సాహమును మంగళ ప్రదముగా కొనసాగించి హరిగురువుల అనుగ్రహమునకు పా త్రులయిరి. (ఒక సర్వైష్ణవుడు.)

కలరామాత్రలు

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు. వెల రు. 0-6-0
ఈ కలరామాత్రలు లోపల ఇమిడిన వెంటనే విష పురుగుల జంప ప్రారంభించి వాంతిభేదము తగ్గించి మాత్రము పెడలించి నాడికి పుష్టికలుగజేయును. తగిలిన వెంటనే చుందును తినుట అవశ్యకము. కలరా యున్నచోట నీటిని కాచి త్రాగుట యుక్తము.
అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు

ది ఆంధ్ర ఇన్స్ట్రుమెంట్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్, బందరు

ముఖ్యవిషయములు

- (1) కంపెనీకి మొదటి సంవత్సరములో 5000, రెండవ సంవత్సరములో 28000 ని. రా. దా. నా. ము. (Surplus)
- (2) ఇంతివరకు మరణమువల్ల గాని, మరేదీపమైనట్టిగాని క్లెయిమ్ లేకపోవుట
- (3) ఖర్చులు ప్రీమియము ఆదాయములో మొదటి సంవత్సరం 100 కి 82% రెండవ సంవత్సరం 50% భీమా కంపెనీలు మొదటి సంవత్సరములో నికరాదాయమును (Surplus) కనీసములు ఆరును ఆంధ్ర ఇన్స్ట్రుమెంట్స్ కంపెనీవారు అట్టిని మొదటి సంవత్సరములో నె చూపగలుగుట ప్రశంసనీయును" స్టేట్మెంట్ కోపత్రిక)

పలుకుబడిగల యేజంట్లు జీతముమీదను కమిషన్ కమిషన్లు కావలెను.

ప్ర. 4130.

యర్రమిల్లి మంగయ్య, కార్యదర్శి.

యంగుయిండియా పార్టీ

నిర్మాణకార్యక్రమము

కార్యనిర్వాహక సంఘము మొన్న (9-4-28) పాయంకా లము సమావేశమును ఈ క్రింది తీర్మానముల నేకగ్రీవముగా నామోదించెను.

1. నేటినుండి మరల బయల్దేరుచున్న "న్యూయిండి యా పత్రిక"కు యంగుయిండియా పార్టీ వారు తమ వ్యాదయ పూర్వక స్వాగతమొసగుచు, మాపత్రికకు విజయము చేకూర్ గాక యని ప్రార్థించుచున్నార.

2. డా॥ బి.సెంటుగారి గ్రామపురస్మిర్యాణ సమితికి సాయ మొనర్చుటకు ఈ పార్టీ వారు తీర్మానించుచు, ఖిద్దరు నిర్మాణ సంస్థలను స్థాపించవలెనని ఈసమితిని గోరుచున్నార.

(3) హోలెండులో జరిగిన ప్రపంచకాంతి యావక మహాసభకు భారతదేశ ప్రతినిధులనుపంపుట యవసరమని యీ పార్టీ వారు తీర్మానించుచు, భారతయావకమహాసభ ప్రతినిధు ల రాయబారమును పంపుటకు చేయుప్రయత్నములకు సాయ మొనర్చుటకు తీర్మానించుచున్నార.

(4) రాజకీయసభలయందును హాదానడులయందును ప్ర వృత్తము పాల్గొనవలదని పార్టీ సభ్యులు గోరబడుచున్నార. సాంఘిక ఆర్థికసంస్కారకార్యములకు ఆసక్తికల, ఖిద్దరు, విదేశీవస్తుబహిష్కారము, స్వదేశీకలహము, గ్రామపురస్మిర్యా ణము మున్నగుకార్యములవలకు తమ శక్తిసంకేతన వరల్చుటకు ఈ పార్టీ వారు తీర్మానించుచున్నార.

(5) నైపును కమిషను బహిష్కారమునకును, విదేశీవస్తు బహిష్కారమునకు కాంగ్రెసుతో సంబంధములేకుండ సెంట్రలు బోర్డులను రాష్ట్రీయబోర్డులను యేర్పరచి ప్రయత్నించుచున్న జన హోలాలూ నైపునాగారి చర్యను ఈ పార్టీ వారు మోదించక శ్రీయత జి. ప్రకాశంగారి విషయమున జూపిన మామును ఈ పార్టీ వారు ప్రశంసించుచున్నార. (శ్రీ ప్రె.

కిరసనాయిలు ధర నిలువబెట్టుట కేర్పాట్లు

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 10—మన హిందూదేశమునకు ఆమెరికాదేశపు కిరసనాయిలు దిగుమతి అగుచున్నది. పక్షి యా దేశపు కిరసనాయిలు దిగుమతి అగుచున్నది. మనదేశములోని బర్బారాప్తపు కిరసనాయిలు మాదా సప్తయ అగుచున్నది. విదేశపు సరుకు అను కిరసనాయిలు ధర తగ్గింపునకు స్వదేశపు కిరసనాయిలు కంపెనీల ధరలను తగ్గించవలసిన యవ సరము కలుగుచుండి ధరల పోటీ సాగుచున్నది.

ఈ విషయమై దిగుమతి సుంకములు పెగయిరా ధరల నిలువ బెట్టుటకు వీలగునట్లుగా గవర్న మెంటునాగు చేయవల యునని ఒక విన్నపము గవర్న మెంటు వారికి చేసికొనబడినది. ఇందువిషయమై దిగుమతి సుంకముల పరి పాలక మండలివాడు (టారిఫ్ బోర్డు) ఆలోచింప నిశ్చయించిరి.

ఈ నెల 24 తేదీ మంగళవారమునాడు రంగూనులో యానివయమై పూర్వాపరసంకర్షముల నాలోచించుటకై యిరువత్తుములవారి సలహాలను కాలిణములను వివేచన.

(ఆ. ప్రె.)

అమెరికా యాత్రికులు

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 10—కొలదకు ఆరు నాకడై మ కొందరు అమెరికా యాత్రికులు ఇండియా చేరిరి. 450 మంది ప్రయాణీకులతో యీ వాని జనవరి 15 తేదీన న్యూయార్కు నందు బయలుదేరెను. 160 మంది మార్చి 27 తేదీన కలకత్తాలో దిగి డార్జిలింగు కాశిబోయిరి. ఇతరులు కొలంబోమీదుగ నేడు బొంబాయి వచ్చిరి. కలకత్తాలో దిగినవారు నిన్ననే బొంబాయి వచ్చిరి. నేడు వచ్చినవారిలో కొందరు ఆగ్రాబోయి వచ్చు ట. అందరూ శనివారం బయలుదేరి పోయెదర.

ఎప్పుడును పట్టుదలతో

మైయర్స్ "కాగ్ గియరు"

చేతిపంపులనే పెట్టుకొనుడు.

"రోలింగుమోషన్" "కాగ్ గియరు"

మీ పిల్లలుకూడ పంపును ఉపయోగించ వీలగునట్లు చేయును.

పూర్తిగా అమర్చడము తీసుకొనబడును. ప్రస్తుతము బజారులోనున్న దానిలో నమ్మకమైన పంపులు మైయర్స్

మాత్రమే.

ఇండియాకు సోల్ ఏజంట్లు:—

లిమాయిబ్రదర్స్ లిమిటెడ్., 1/173 బాడ్వే;

పోస్టుబాక్స్ నెం. 202, మద్రాసు.

బయటపూరిఏజంట్లు:—

గంజాము అండు విశాఖపట్టణములకు:

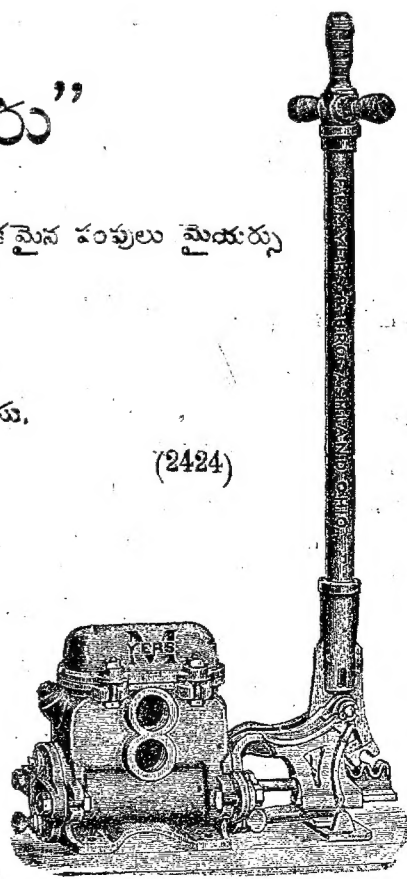
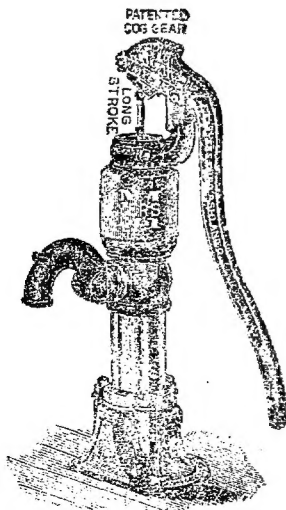
గంజాము జనరల్ ఎంజినీరింగుకంపెనీ,

బరంపురం.

కృష్ణా, గోదావరి, గుంటూరు జిల్లాలకు

ఫ్రెండ్స్ అండు కో.,

బె జి వా డ.



గౌ॥ వే. రామదాసు పంతులుగారు

గంజాముబిల్లా సంచారము

పశ్చిమలో రయితుల సభాధ్యక్షత వహించుట
కాకినాడ, ఏప్రిల్ 10:—గౌ॥ వే. రామదాసు పంతులుగారు స్టేటు కౌన్సిలు సభ్యులు రాజమండ్రిలో సభలు జరిగిన పిమ్మట తాపేర్వరం, ఆలమూరు మున్నగుచోట్ల సహకార సంఘములను గ్రామపంచాయతీలనుజూచి కాకినాడ వేరి నేడే పల్నాసకు వెడలిరి. అప్పటి 11-వ తేదీన రయితుల సభాధ్యక్షతవహించి పిమ్మట గంజాము బిల్లాలో ముఖ్యసానులను జూచెదరు. (ఫీ. ప్రెస్.)

మోటారు ప్రమాదము-చేయిపోవుట

జొంబాయిలో బామకలారి కంపెనీయందు పనిచేయుచున్న కాకుబర్ని ఆనదొర మోటారుపై పోవుచుండగా ప్రాంటు రోడు గ్రహములోడు కలియుచోట ఒకటాక్సి డీకొనెను వీరికారు బోరిగిలడెను. దొరగారికి తీవ్రముగాయములుతగిలి ఆస్పత్రిలో కుడిచేయి తెగగొట్టిరి. టాక్సి డ్రైవరును కొద్దిగ దెబ్బలు తగిలెను.

మునిసిపాలిటీ వీధిలో వెలుగు దీపపు చమురును దొంగిలించుట

75 రూపాయలు జరిమానా

కరాచీ మునిసిపాలిటీ వీధులలో దీపములను మంగల లాలాజీ అనువాడు తెలిగించుచుండెను. వీధిలో వెలుగు లాంపు లో చమురును కొంత దొంగిలించెనని ఒకరోజు శిక్షయు 75 రూపాయల జరిమానాను విధించిరి.

ఇటలీలో పెండ్లి-వైద్యపరీక్ష

ఇటలీ ప్రజల దృఢకాములుగ నందుటకు పెండ్లి యాడగోరువారి నందరిని వైద్యులచే పరీక్షచేయించి వారు సుఖవ్యాధులు, తుయరోగము, మున్నగు అంటురోగములు లేనిని నిర్ణయించెదరట. వైద్యుల పరీక్షకు ఉచితముగనే తేసి ధరలు, కాని ఈపరీక్షలు నిర్బంధముగాదట. పెండ్లియగుటకు ముందేగాక తరువాతకూడ వైద్యులు సహాయముచేసెదరట కాని కొన్నిచోట్ల దీని కాత్యేపణల బయలుదేరు ననుచున్నారట. ఈపరీక్షలు లన్నిటిని జూచి మందొక కాసనమును ప్రవేశ పెట్టెదరట.

దక్షిణ ఆఫ్రికా బడంబడిక

"సంతృప్తికరముగనే అనులుజరుగుచున్నది"

కమిషనరు వెన్ను గారి అభిప్రాయము

జొంబాయి, ఏప్రిల్ 11:—హోయ్స్ వెనుగారు దక్షిణ ఆఫ్రికాలో అసియావాసుల వ్యవహారములను జూచు కమిషనరు ఇండియాలో గతి రెండునెలలు సంచారముచేసి నేడు దక్షిణ ఆఫ్రికావోపును ప్రభుత్వతోద్వాటుపై జరుగుచున్న ఏ మిగ్రేషను విధానము సంతృప్తికరముగ అనులు జరుగుచున్నదని జెప్పిరి. దక్షిణ ఆఫ్రికా నుండి తిరిగి వచ్చిన వారిని కొందరిని తాను జూచిరినియు యూనియను ప్రభుత్వమువారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు జేయుచున్న యేర్పాటులకు వారు సంతృప్తిచెందిరియు, ఇండియా స్వదేశములచే గల అభివృద్ధియులే తిరిగి వచ్చుచున్నారనియు చెప్పిరి. ఇండో యూనియను బడంబడిక రెండు దేశములలోను సంతృప్తికరముగనే అనులుజరుగుచున్నదనియు జెప్పిరి. గౌ॥ శ్రీనివాసకామ్రాజుగారు జనుప్రదముగ పనిచేయుచున్నారని సంతోషపెట్టిరి. లిక్కరుబిల్లు ఇండియాకు ప్రతికూలమైనది కాదనిరి. (ఫీ. ప్రెస్.)

ఫ్రాంచి వైమానికులు

కరాచీ, 12:—ఫ్రాంచి వైమానికు లిరువురును నిన్న రాత్రి జోరుపూతనుండి 7-80 గంటలకు ఎచ్చిరి. రాత్రి 11-80 గంటలకు బ్రసా బోయిరి.

రంగూను రైలుప్రమాదము

రంగూను, ఏప్రిల్ 11:—పై ఆను స్టేషనువద్ద ఖాళీ బండి నడుచుచుండ తొమ్మిదిపెట్టెలు పట్టాలు తప్పిపడెను. ప్రేక్షకులు, బొగ్గు పనివాడు, జమీదారు ముగ్గురు చనిపోయిరి. గార్డుకు దెబ్బతగిలెను.

జయపురము మహారాజుగారు

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ ప్రోఫెసరుగారు

నియమింపబడిరి

మహారాజశ్రీ రామచంద్రశేఖర్, ఎమ్. ఎల్. సి., రాజా ఆఫ్ జయపురం, గారు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు ప్రోఫెసరుగారు నియమింపబడిరి.

అస్సామురాష్ట్ర శాసనసభ

నిర్బంధ ప్రారంభోచిత విద్యాభివృద్ధికై 50 లక్షలు శాంక్షను చేయబడినవి

షిల్లాంగ్, ఏప్రిల్ 10:—అస్సామరాష్ట్ర శాసన సభలో మహమ్మదాల్ గారు ఉపపాదించిన తీర్మానానుసారమునిర్బంధ ప్రారంభోచిత విద్యాభివృద్ధికై 50 లక్షలు శాంక్షను చేయబడెను. స్వరాజ్యవాదులగు సభ్యులు సభా వ్యవహారములందు పాల్గొనకుండ సభా బహిష్కరణము చేయుచుండిరిగాని, యీ తీర్మానమునకు అనుకూలముగా వోటు నిచ్చుటకై సభలో హాజరై ఇతర అసభికార సభ్యులతోపాటు వోటు నిచ్చిరి. (ఫీ. ప్రెస్.)

ద. ఇం. హిందీ ప్రచారకసభ

లాల్ బాజ్ గారి సందేశము

దక్షిణఇండియా హిందీ ప్రచారక సభాకార్యదర్శిగారు డెలివ్రా పి. ఇగ్నాటియస్ గారికి అజపరిచియగా రీక్రిం దిసందేశమునంపిరి:-హిందీ ప్రచారమునకు నేను మున్నూర్తిగా నంగీకరింతును. ఏకభాషాభాషననుగాని జాతీయతాభావముకలగదని నేను నమ్మెదను. అటువంటిభాష హిందీయొక్కటియే యిది వాయుదేశము. మనదేశమున మదరాసురాజధానిలోతప్ప నే తిరిగినప్రదేశములలో నెల్ల హిందీభాష కొలదిగనో గొప్పగనో తెలియును. నదరాసులో చాలామంది హిందీభాషాప్రచారమునుసలుపుటచూచి నే నానందించుచున్నాను. కాని ఈ ప్రచారము ఇతరరాష్ట్రములందు నెచ్చినధనములననే జరుగుచున్నది. హిందీభాషను తక్కిన భాషలతోపాటు నేర్చుకొను మద్దేశము నిజముగా మదరాసురాజధాని ప్రజలకు గలిగి యున్నచో వారు నేర్చుకొనటయే గాక రాజధానియందంటట వీ భాషను వ్యాపి పతేయుటకు తగినధనమును సమకూర్చులెను

కుక్క తన యజమానునితో దివి కేగుట

శివాజీ మహారాజుదగ్గర వాగ్దాయము కుక్కకటియుండెను. యజమానులకు ఎంతయో విశ్వాసముగ భక్తితో ప్రవర్తించుచుండెను. యజమానుకు చనిపోయినపుడు, ప్రతీకర్మ అంతయు ముగిసినపిమ్మట తనమును చిత్తిపెట్టిన వెంటనే తనయజమాని బోయిన పిమ్మట తన బ్రతుకెందుకని తలంచి దుఃఖము నాపుకొనలేక తానుకూడ ఆరవి చిత్తిపెట్టుమికి ప్రాణములను బాపివది అధవాలాగారు రాయగడదగ్గర ధర్మశాలకు, కోడ్డును నిర్మించుటకు చందాలను ఐనూ ఖతీయము తుకాజీరావు హోల్కార్ గారికడ కేగి అకుక్క వృత్తాంతమును చెప్ప తనకు గూడ కుక్కలన్న కడుప్రేమయనియు వ్యాగ్యసంస్కారము 5000 రూపాయల చెల్లెను అతని కంఠజేసి గొప్ప ప్రభువగు శివాజీదేవుడు ఖనుకు భక్తివిశ్వాసములను జూపి అతనితో దివి కేగిన వ్యాగ్ అను కుక్కపేరు చిరుస్థాయిగ నిలిచిపోవుటకు ఒక సమాధిని నిర్మించవలెననిరి.

ఈసంవత్సరములోపు జపానలో జర్మనులు పెద్ద బీము వాయువార్తా ప్రచారక కార్యాలయము నెలకొల్పి పని చేసెదరట.

గవదకాయలను తీసి శస్త్రచికిత్సను జయప్రదముగ

దెల్లినలో అమానల్లాగారికి జరిపిరట.

ఇబ్ని సావుడుగారు క్లబునుగారిని కలిసికొనెదనని

బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు తెలియజేసెను.

జార్జి జోసఫ్

మధుర, ఏప్రిల్ 11:—జార్జి జోసఫుగారు ఏప్రిల్ నెలాఖరున మదరాసువచ్చి బాల్ గేమ్ గా స్థానరమేర్పరుకొందురని తెలియుచున్నది. (ఫీ. ప్రెస్.)

ఏలూరులో చంద్రగుప్త

నాటకము

శ్రీ నీతారామాంజనేయ నాటకసమాజమువారు మార్చి నెల 24వ తేదీ శనివారంరాత్రి మా గ్రామమున శ్రీ శీతారామాంజనేయ నాటకసమాజమువారు 'చంద్రగుప్త' నాటకమును ప్రదర్శించిరి. యంతవరకు ఆంధ్రదేశమున యేసమాజమువారును యీ నాటకమును ప్రదర్శించియుండలేదు. అందు ద్వితీయద్రలలో రాయగారి బంగారీ నాటకమును ఆంధ్రదేశమున ఆచరములోనికి తెచ్చుటకు యీ సమాజము వారే మార్గదర్శకులని నా నమ్మకము. యీనాటకమున ప్రధాన పాత్రధారులు చాణక్య, చంద్రగుప్తులు అందు జగమెరిగిన బ్రాహ్మణులను జంజ్య మేలయనెరితి, చాణక్యనిపాత్ర ధరించిన శ్రీయుత డి. వి. యల్. నరసింహారావుగారు ఆంధ్ర రంగమునకు చిరపరచితులే. వీరు మా పురమున ప్రదర్శించిన నాటకములో, రామదాసు పాత్రయున్నా, బాహుళ్య పాత్రయున్నా, మూడవది చాణక్య పాత్రయును. ఈ మూటియందు వీరి ఆద్వితీయనటనా కాశీల్యము మిక్కిలికొనియాడదగినది. అందు భక్తి, దుఃఖము, క్రోధము మున్నగు రసముల యందు వీరికి సాటి లేరని చెప్పవచ్చును. అంత చంద్రగుప్త నాటకమున నందవంశోన్ములనము చేయుదునని చేసిన ప్రతిజ్ఞ యందు మూసిన శ్రోధానలము ప్రేక్షకుల నందరిని ఒకతూము నిశ్చేష్టులగ జేసినది. యూప సంభవమునకు నందుని విరచితప్రభువు వీరుచూపిన క్రూర్యముమిక్కిలి వర్ణనాతీతము. వధానంతరము వీరుపడిన పశ్చాత్తాపమును, మనోవేదనయున్నా, బాలికను చూచినపుడు పడిన వున్మాదమును ప్రళంపనీయును నిజముగ రెండవ చాణక్యదేయని ప్రేక్షకులు గృహముల కేగువంతెరకు నతనినే పట్టించుచుండిరి. చంద్రగుప్త పాత్ర ధరించినవారు శ్రీయుత బాలకవి పంచాంగం రామానుజాచార్యులవారు. వీరిజేమనూ, భాష, భావము రంగధరమునకు తూచినట్లు రిచాయనవి. వీరిపాత్రను కడు నిపుణముగ ప్రదర్శించిరి. మిగిలిన పాత్రలన్నియుగూడ అతి చాకచక్యముగ సమర్పించబడెను. మొత్తముచూడ నాటకము మిక్కిలి బాగుగా నున్నది. ఈ సమాజమువారు విజయనగర, బరంపురం, విశాఖ పట్టణం మొదలగు పట్టణములకు ఏప్రిల్ నెలలో వెళ్లెదరను వదంతుకలదు. కాన ఆయాపురవాసులు వీరి నాటకకళకు సమాజమునకు తగిన ప్రోత్సాహ మొసరుదురు గాత.

(ఒక పురవాసి)

అగ్ని ప్రమాదము

ఏలూరు తొలూకా వసంతరాజ్ గ్రామములో యీనెల 8వ తేదీ ఉదయం శుభ్రము తొమ్మిదిగంటలకు రెండు పెద్ద గడ్డివాములకు నిప్పులుకొని మంటలుముండెదనది. దీనివార్షులు జనుల ప్రయత్న పడుచుండగా యంతలో మహమ్మదీయుల ఇండ్లవద్దకూడ గడ్డివాము లంటుకొని మంటలులేచెను. అంతట కొందరచ్చటికి పరుగెత్తి మంటలార్ప బ్రతుక్కించుకొని యగ్ని దేవునకు వాయుదేవుడు పూర్తిగ సహాయపడినందున నొకయర గంట కాలములో భాగ్యపు పురులు, గడ్డివాములు, సమస్తము పులతో నిండిన గృహములు వీరిహోత్రున కాహుతియయ్యెను. మహమ్మదీయశూన్యులు కొందరు పాపము, కట్టుబట్టుతోవెలుపలకు ఎచ్చినవారై శకుంతలకు తమమును తిండియు నిలవ నీడయులేదు. ఈ యగ్ని ప్రమాదమువలన కల్గిన నష్టమునుమారు, పదివేలరూపాయలకుపైగా యుండును. నాటిసమయ యాపదచే నిరాధార్యులై జనుల కన్నపానాదలకొనగి యాదరించిన శ్రీయుత భావరాజు సత్యనారాయణమూర్తిగారు, పరిశ్రమబ్బారావు గారు బోయిబంగ ఆనే వీన్న వగైరా పురవాసుల యోచనము కొనియాడదగియున్నది.

పురవాసి.

నాయరలకు యజమానులకు పోట్లాట

లివేండం, ఏప్రిల్ 10:—యజావాలు శ్రీ నారాయణగురువుగారి పతమును ఊరేగించుచుండగా కొందరు నాయరలు అట్లు చేయగూడదని కలహించిరట. తగాదాముదిరి ముష్టియొద్దనులోనికి దిగెను. తగాదా జరుగుచుండగా నెవ్వరో దేవాలయమువద్దనున్న శ్రేణునకు నిప్పు పెట్టిరి. కొంతమంది శ్రేణులకు దెబ్బకులిగినవి. ఒకడు చావుబ్రదుకులతో నున్నాడు. (ఫీ. ప్రెస్.)

వీధులలో నందరు నడువవచ్చును

టివాండ్రమ్, ఏప్రిల్ 11:—కొట్టాయలలో ఆర్యసభా జంబూ సభ జేరి. కులభేదములలేక అందరూ శోడమీద నడుచున్నట్లు చేయుటకు ప్రయత్నించవలెనని వారు తీర్మానించిరి. బుట్టుమున్నార్ వద్ద శోడమీద మొదట అప్పగింపులు నడువవలెనని కోరబడెను. (ఫీ. ప్రెస్.)

స్వామిస్థానవార్తలు

స్వామివాది ప్రవర్తన

(ప్రధాన స్వామియ్యుని గారు, మధువనాచార్య, జాకన్నగూడలయెడట)

యస్. విశ్వనాథాచార్యగారు వృత్తిగతమున వారివద్ద ఉంచిన ధనమునకు పోయిన జమాఖర్చు తెలుపమని యెన్నిస రియాయములు కోరినను తెలియజేయ లేదనే నీరసము మోపబడి మీ సాక్షి అయ్యారని గారు దావాను చెప్పిరి.

అద్యక్షేలు జనరలుగారు పిటిషనరు తరపున వాదించు చు తమ క్లయంటుయొక్క ధనమును చాలకాలము ప్రతివాది యొద్దనుంచుట స్వామియ్యుగాదనియు ఉబ్బనకు జమాఖర్చు పం పనలననదని అనేక పరియాయములు ఉత్తరములు వ్రాసినను జవాబివ్వక పోవుట గొప్ప పొరబాటునియు వాదించిరి. రాని లసిన మొత్తమునకు స్వామి కాజాకోర్టునందు దావా జేయువర కను ఇచ్చియుండలేననియు చెప్పియుండిరి.

ప్రతివాది తరపున వి.వి. శ్రీనివాసాచార్యగారు వాదించుచు ప్రప్రథమమున స్వామివాదిగారికి ఫీజు క్రింద రు 550/ ఇచ్చుటకు నిర్ణయింపబడినదియు, కాని వానిచేతికి నెబ్బముగా వచ్చిన మొత్తము చాల తక్కువయు అయియున్నవనిరి. లోకలక్ష్యములు ప్రాప్తిపరచు అప్రత్యక్షకారము చర్యజరుపకుండ నడుమగనకు ఒడంబడికతో స్వామి కాజాకోర్టునందు ధాము ఇవ్వబడెనని చెప్పిరి. కేసు ఇంకను జరుగుచున్నది.

* * * *

భార్య భర్తల తగాదా

రామకృష్ణనాయుడు తన భార్యయైన యశోదమ్మతో అబూరునందు కంట్రాక్టుగాన న్ను జరిగియున్న నాయకాయ నతో వ్యభిచారమునందున తన కుమారుని హోదానందు హజరు పరచవలసినదని రామకృష్ణనాయుడు పిటిషను చాఖ లు జేసెను. సదరు శ్రీమతి ను డిడ్డుయను కోర్టుల కేసు హజ రయిరి.

ఆశ్రీచెప్పినది యేమనగా తన భర్తయైన రామకృష్ణ గాయుడు తనయందు అయిష్టముగాన కనకలక్ష్మయ్యయైన మొదటి భార్యయం డిష్టముగా నుండుననియు, మొదటి భార్యకు పెని మిటికిగల ఆస్తిలో ఒక ఇల్లును రాశి ఇచ్చెననియు చెప్పి మొదట ఆస్తిని యేదిధమైన అన్యాయమున జేయునాడనని చెప్పి ధర్తజేసిన దానమును పూర్తిగనిరించెను. ఇందుమూలమున తన్ను కుమారునితోగూడ భర్త బాగుగనొట్టి ఇంటినుండి వెడ ల గొట్టుబడినట్లు. వ్యభిచారిం చుచుండె నన్న కేసును కేసులము అబద్ధమనియు, మొదటిభార్యయొక్క ప్రాప్తిహముచే ఈనెల ఆకోపా జేయబడి ఇందుమూలముగా పిల్లచాని సంరక్షకుల గతన్నుండ కుండ జేయుటకు జేయుచున్నారని చెప్పిరి. కేసు జరుగుచున్నది.

పితాపురము ఎస్టేటుదావా

క్రీ. శేషయ్యన శ్రీపితాపురము రాజావారి దత్తత కుమారుడు వారి ఆవరసపుత్రులయిన ప్రస్తుతపు పితాపురము మహారాజావారిమీద వ్యాజ్యము తెచ్చి హోదానందు క్రిశి కాన్సైలులోను ఓడిపోయినను 1907 ఆంధ్రలోకములో తెలి యనివారు లేరు. ఆదత్తతకుమారుడు 4-4-1914 తేదీన చని పోగా, వారి శేషకుమారుడు ర జారాపు గంగాధరరావుగారు 6-4-1926 తేదీన హోదానందు తిరిగి జమిందారికి దావాతీసు కొనివచ్చిరి. 1910 వ సంవత్సరములో ప్రస్తుతము పితాపురము మహారాజావారు కొనిన తేనాంపేటలో ఉన్న ఉద్యోగహవు నుకు తనకు హక్కుకలదని, రాజమండ్రిలోగాని, కాకినాడ లోగాని ఈకేసు వేయుటకు కాలదోహము పట్టినప్పటికి, హో దోర్తులో దాఖలు చేసిరి. కేసులము చురుగ్దేశముతో ఇక్కడ దాఖలుచేయబడినప్పటికి, శ్రీనివాసయ్యగారు జడ్జిగారు వాదికి మిక్కిలి నిష్టము కలుగునన్న కారణముచేత ఈకేసు ఇక్కడ దాఖలు చేసుకొనిరి. ఇక్కడ దాఖలుచేయుటకుదని శ్రీపితాపురము మహారాజావారు ఆస్తిల చేయగో ప్రధాన స్వామియ్యునిగారు వాతేజు జస్టిస్ గారు శ్రీ ని వా స య్యం గారి జడ్జి మెం టు ఖండించి, జ్యూరి డిక్టన్ను(అధికారము)పొయిం టు మీదతిరి విచారణ కావలసినది చెప్పిరి. కేసు ఆ పాయింటు మీద విచారణకు రాగా, ప్రపంచము ఏ కోర్టుగారున్న ఇట్టి కేసున్న పట్టని చెప్పమ, స్వామియ్యుని బీసీగారు కేసు ఈ కోర్టుకు అధికారములేదని చెప్పమ కొట్టివేసిరి.

అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యారు, వి. రాధాకృష్ణయ్య, పురాణపేట కామేశ్వరరావుగారు శ్రీపితాపురము మహారాజా వారి తరపునవాదించిరి.

న్యూజేంటు గ్రాంటు దొరగారు, వి. సి. గోపాలకృష్ణ ముగారు, చల్లా రామరావుగారు, వాదితరపున వాదించిరి.

శ్రీసీతారామాంజనేయ నాటక సమాజము, ఏలూరు

విజయనగరమున నాటక ప్రదర్శనములు

శ్రీ మోతేనారాయణరావు జమిందారు ఎం. ఎల్. సి. గారిచే పోషింపబడుచున్న యీ నాటక సమాజమువారు విజయనగరములో రామగోపాల హాలులో యూదోల 3 వ తేదీనుండియు నాటకములను జ్ఞానుసీయముగా ప్రదర్శించు చున్నారు. శ్రీమతి ఎం. కోటయ్య నాయుడుగారు మేనే జరుగానుండి చాలకాలము పనిచేయుచున్నారు. ఈ నెల 16 వ తేదీన పీరు ను ప్రసిద్ధ మగు దశావతార నాటకమును ప్రదర్శించి యిబ్బనుండి బరంపు రమువల్లెడ రని తెలియుచున్నది. ఈనెలాఖరువరకును యిబ్బట నాటకములను ప్రదర్శింప వలెనని పాఠలలో చాలమంది కోరు చున్నారు. ఇబ్బట నున్న రామగోపాల నాటకశాలలో స్థలము కొద్దిగా నుండుటచే పాఠలలో చాలమంది విఖ్యాతముగు పిరి కడపటి నాటకమును చూడ నవకాశము కలుగదు గావునను ఆ నాటకము పిరికి అభిమాననాటక మని తెలియుట వలనను దాని నింకొకసారియైన మరల ప్రదర్శించి పాఠల కందరికిని అవకాశమును కలిగింప వలెనని మేము యజమానులను కోరు చున్నాము. ఈసమాజమును సమాజము ప్రాప్తిపరచ గారికి భగవంతు డనుగ్రహించు గాక అని కోరా శివయ్యగారు వ్రాసిరి.



లాలా లజపతిరాయగారు

నేడు మదరాసులోదిగినతోడనే తీసిన ఫా యాపటము. (ప్రె. ఫో. బి.)

రీసెటిల్ మెంటు సంఘము

ది. 28-1-1928 సం॥ తేదీని యేలాలో సమావేశ మయి పల్లి గోల్లారీసెంటుమెంటు సంఘమువారు చేసిన తీర్మానములు.

శ్రీయత మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారిని అధ్యక్షునిగా యెన్నుకొనడమయినది.

ఈ కమిటీకి యీ దినపవారినిగూడ పథ్యముగా చేర్చు కోవడమయినది— 1. జనాబు అబ్దుల్ హామిదు సాహేబు గారు ఎమ్. ఎల్. సి. 2. శ్రీయత జక్కంశెట్టి భీమయ్యగారు ఎమ్. ఎల్. సి. 3. రావుసాహేబు కల్లి చిట్టిఅబ్బాయి నాయు డుగారు, 4. శ్రీయత పెన్నెత్తి వెద్దిరాజుగారు ప్రెసిడెంటు డిల్ బోర్డు, 5. శ్రీయత రెబ్బాప్రగడ మండేశ్వర శర్మగారు.

3 మాక్సుగోదావరి కృష్ణాజిల్లాల రీసెంటుమెంటు కమిటీలతో జాయింటు కార్యక్రమమును నిర్వహించుటకు అధ్యక్ష కార్యదర్శులకు అధికార మియ్యడమయినది.

4. ఈ సంఘకార్యములను నిర్వహించుటకు రు 15000 పదిహేనువేరూపాయలు కావలసియున్నది గావున యీకమి టీ సభ్యులు సదగు పాత్రమును వహించుటకు కోరబడు చున్నారు.

5. కార్యదర్శులు అవసరముగ సిబ్బంది ఏర్పాటు చేసు కొనటకును వలయు గ్రంథములను కొనటకును తీర్మానించడ మయినది.

మో. రామచంద్రరావు, అధ్యక్షుడు.

భార్య నెంటుజార్జి గెజెట్టు

స్వామివాది

రివ. ఎఫ్. ఎ. ఆర్థర్ రంజన్ గారు కడపజిల్లా ఎడ్వక్ కేసును కాన్సైలుసభ్యునిగో నెన్నుకొనబడిరి.

ప్రస్తుతముమదరాసుర జధాని కాశేజిలో రసాయన శాస్త్రోపాధ్యాయులుగా నున్న ఎమ్. దామోదరశినిగారు తమ పూర్వపువదలి కుభికోణము ప్రభుత్వకళాశాలకు మార్చబడిరి.

ఉపస్థాఖ

ఎస్. ఎల్. మోన్. ఎలియటుగారు నెనుగూడూరు సర్కిలుకు ఇన్స్పెక్టరుగా నియమింపబడిరి. జి. నరేశయ్యగారు ఎన్నూరు సర్కిలుకు ఇన్స్పెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

అదవికాఖ

ఇ. కె కృష్ణకాగారు గంజాంజిల్లా ఫారెస్టు అఫీసరుగా నియమింపబడిరి.

వ్యవసాయకాఖ

సి. రామస్వామి నాయుడుగారు మూడవ సర్కిలు ఎగ్రి కల్చరు డిప్యూటీ డైరెక్టరుగారి పనులనుకూడ చూచుటకు నియ మింపబడిరి.

వైద్యకాఖ

కె. వి. వెంకట్రామన్ గారు మెడికల్ కాశేజిలో బెక్కి యాలజీ ప్రొఫెసరునకు ఆసిస్టెంటుగా నియమింపబడిరి.

ఇ. అయ్యలమినగారు మదరాసు శ్రీలక్ష్మి పిల్లల ప్రభు త్వ ఆనుప్రతిలో వైద్యోద్యోగినిగా నియమింపబడిన.

స్థానికస్వపరి పాలనాకాఖ

ఎ. దొరస్వామి మొదటియూరుగారు పంచాయతుల రిజి స్ట్రారు జనరలుగారికి పెర్సనల్ ఆసిస్టెంటుగా తే 1-4-28నుండి ఒకవంతురము నియమింపబడిరి.

ఈదిగవవారు నెల్లూరుజిల్లా దేవలయ సంఘసభ్యులు గా నియమింపబడి. మాడేభూపి నరసింహాచార్యగారు రావు సాహెబ్ అన్నదేవుల గోవిందరెడ్డిగారు, చిర్రారెడ్డిగారి నా రాయలస్వామి రెడ్డిగారు, చిన్ని వెంకటచలం రెడ్డిగారు, రావు సాహెబ్ వెన్నెలకంటి కృష్ణస్వామిరావుగారు రావిలిరుపతి నాయుడుగారు, బెజవాడ రామచంద్రరెడ్డిగారు నూరశేనినూ ర్మప్రకాశరాయణింగారు (జమిందారు) రెల్లం పద్మనాయుడు గారు పి. వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు.

బల్లారిజిల్లాలో పంచాయతీల ఏర్పాటుచేయుటకు 2. 4-28 మొదలు రెండేండ్ల వరకు ఆర్. నాగన్నగోడవెమ్. ఎల్. సి. గారిని నియమించిరి.

ఈదిగవవారు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులుగా నెన్ను కొనబడిరి. మేనూర్ సీతారామరెడ్డిగారు-కావలితాలూకాబో ర్డులోనిపెనమాలో నాయుడుగారు కరువూరు తాల్ బోర్డు ప్రొ ఫెసరుబోయిన రెండయ్యనాయుడుగారు, అత్తూరు తాలూకా బోర్డు.

బల్లారిజిల్లాజడ్జిగారిని వేపవెలెవులలో అనంతపురంబడి మనల్ నెవప్పజడ్జిగా నియమించిరి. ఇతనుబల్లారిలోనే కచేరి చేయుదురు

గూర్కాలకును ప్రయాణీకులకును కలహము

కలకత్తా ఏప్రిలు 12:—‘బృందావనమునుండి వచ్చినబం డి ప్లాట్ ఫారము మీడికరాగానే ప్లాటుఫారమ్ గేటు తెరవబ డలేదని కొందరు ప్రయాణీకులకు కోపమునచ్చెను. ఘర్షణము దిరి దెబ్బలతోకి డిగెను. గూర్కాలసిపాయిలు కొందరిని కొట్టిర ట. ఒక పిల్లచానికి చాల దెబ్బలు తిగిలినవి. స్పృహలేని స్థితి యందు ఆసుపత్రికి గొంపొబడిన.” అని హోర్బర్డు వ్రాయుచు న్నుది. (ప్రె. ప్రె.)

లిపోవాకాల్పులు

విచారణ ముగిసినది

కలకత్తా ఏప్రిలు 11—పాలీసు ప్రొసెక్యూట్యోగ్గి యొడ హత్యలుగావించిరిని సీతారాంమంజల్ తీసుకువచ్చిన వ్యాజ్యములో విచారణ పూర్తియయ్యెను. మేజిస్ట్రేటు తీర్పు చెప్పటకు వాయిదావేసెను. (ఆ. ప్రె.)

ఖాండేష్ పరపతి సంఘసభ

బాంబాయి, ఏప్రిలు 12:—ఈసభ చేసిన తీర్మాన ములో ముఖ్యమయినది. చేతిముగముల శత్రు అభివృద్ధిచేయు టకు పౌకర్యములను చేయమని ప్రభుత్వము వారిని కోరుట. స హాయతేనిది సాలీలు విల్లుబట్టు పోటికి తాళిబలకున్నారు.

శ్రీవినియోక సవరణ

నాలుగు పంపత్సరములనుండి రత్నగిరిలో ప్రవాస శిక్ష ననుభవించుచున్న వినియోక సవరణుడుగారు ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరపు పుచ్చుకొని నిన్న బొంబాయి చేరిరి. ఇబ్బట మా డువారము లుందురు. ఆతడు ఉపస్థాపము శేషియూ చేయ కూడదు. రాత్రి 11 అయిన తరవాత నెచ్చుటకు పోరాదు. అ తని కార్యక్రమమును ముందుగా ప్రభుత్వము వాకి తెలియ బరచవలెను. (ప్రె. ప్రె.)



విభవ సంవత్సర చైత్రమాస బహుళ సప్తమి (౧౨-౪-౧౯౨౮) గురువారము

ఆంధ్ర దేవుడు

[అడవి శంకరరావుగారు]

(25-12-27 తేదీని రాజమహేంద్రవరములో జరిగిన పండితపరిషత్సమావేశసందర్భమున వ్రాయఁబడిన పద్యములు)

ఉ. భారతభావలన్ సరస

భంగులు మెచ్చి తెలుగుబాస నే
వారతిధర్మ మభ్యుదయ

వైఖరి యా నను నాంధ్రదేవుడే
యూరక మూఁగ యై ప్రజ మ
హోదయము స్సవరంఁ డేల, న
ద్రౌపదజాతులన్ దెనుఁగు

ధాత్రినభల్ సరితూఁగునట్లుగాన్?

ఉ. సంపెటకృష్ణరాయఁడు వి

శాలకలింగవిజేత యా కృపా
ణంపుడభ త్తల్ మెఱయు

నైజకరాంజలి వట్టి కావ్య మ
ర్పింపఁగఁ గొన్నమాతెలుఁగు

తేడపు, నీసిరి తగ్గకుండఁ బా
లింపుము మమ్ము నాటి ప్రజ

లేనినుఁ గొల్చిన మాపితామహుల్.

సీ. పూర్వపునీధిసంపూజ్యతల్ వెదకక

ఘనమార్గములఁ గీర్తికిని బెనంగి
సూత్రాలకై భాష శోపింపకుండఁగ

భాషకై సూత్రార్థాభితి మార్చి
సర్వజ్ఞతాతుష్టి చాయలఁ గృశియింప

కెల్లవిద్యలను జగీష వలచి
రాజసభాస్తోత్రరాగమ్ములే కాక

ప్రజలయాధానసదృశనఁ గోరి
సర్వతోముఖసాహిత్య-సరణి హెచ్చి

సవ్యప్రాచీనసంక్రాంతి దివ్యకలఁ
దెలుఁగునంపద విరియింప ధీరత గల

పాండితీప్రభఁ గరుణింపు ప్రభువతంస!

సీ. తులనీవనమువోలెఁ దెలుఁగునీమ భజించు

నన్నయసూత్రసంపన్నగరిమ
జాజిపువ్వలతావిఁ జల్లెడు తిక్కన్న

మానితపదశిల్ప మార్ద్రవంబు
నిత్యయావనశోభ నెగఁడెడు శ్రీనాథు

వాణీకృపాపూర్ణభావగీతి
గోదావరీశుభ్రకూలంకషప్రవా

హము వోలు పోతన్నయాత్మశక్తి
యేకగానమై నానాఁడు హెచ్చి నవ్య

భారతకళలమేళ మై వన్నె కెక్కి
తెనుఁగుకంతమ్ము భువనైకప్రణయగీతి

నాలపింపంగ మధురింపు మాంధ్రదేవ!

గోదావరి

[పురిపండా అప్పలస్వామిగారు - కవితాసమితి]

భరతదేశ సంభ్రమణావసరమునందు

మున్ను రామేశ్వరముదాఁక చన్ననాఁడు,
ఆ పవిత్రపుష్కర దివసాళిలోన

ప్రియతమ మదీయ కామేశ్వరీయుతముగ
గౌతమీ! నీదుసలిలాలఁ గౌతుకమున

నెన్నిసార్లు మునిగితిన్ నా కెఱుకరాదు.
ఓ పవిత్రతరంగిణీ! యావలేని

యాప్రణయకాలమధురదివ్యానుభూతి
మన్మనోరంగసీమ నచందగతిని

బాడముచున్నది దుఃఖవిస్ఫూర్తి నిపుడు.
అపుడు ప్రేమాద్వీపాదయుండ నై త్వదూర్వి

విసరములఁ బ్రమోదాశ్రు లర్పించి యుంటి
ఇపుడు శిథిలమానసమున నేతముగ

వెడలు దుఃఖాశ్రువితితి నర్పించువాడ.
దరు లొరసి హోరునను బాటు త్వదభయంక

రాకృతిని గాంచి కంపిత యై చెలంగు
ప్రణయినికి నాకరావలంబన మొనంగి

నీపవిత్రోదకముల మునిగితుణంబు
స్మృతిపథంబున నిపుడు దోచెడిని నాకు

ఆర్ద్రవనసమ్ముతోడి యయ్యబ్రవదన
భాసురమృణాళకోమలపాణఁ గొని త్వ

దీయతీరమ్మునను నిల్చి తెలియరాని
న్వర్గసౌఖ్యమ్ముఁ గనిన యానమయ మదిగొ

స్మృతి పథంబున నిపుడు దోచెడిని నాకు
తరుణి నెడఁబాసి నీదు సందర్శనంబు

రెండుమార్లయ్యె గోదావరీమతల్లి!
ఈవియోగానలవిదగ్గుఁ డింక మీఁద

నాతితో నిన్నుఁ గనుట స్వప్నమై కాదె!
ఏను సతతమ్ము నాభగ్నహృదయవీణ

నిటులే కదలించి పాడుచు నేగుచుందు
ఆమె యాయుత్కలాటవీ భూములందుఁ

బాడునేమొ విషాదోరుభగ్నగీతి.

భారతములోని పద్యము

గీ. ఒకటఁ గొని రెంటి నిశ్చలముక్తిఁ జేర్చి
మూటి శాల్మిటిఁ గడు వశ్యములఁగఁజేసి
యేనిటిని గల్చి యాటింటి నెఱిగి యెడు
విడిచి వర్తించువాడు వివేకధనుడు.

అనునీపద్యమునకు నన్నరము చెప్పుమని యొకరిద్దఱుడిగి యుండిరి. ఇమ్ము బరీక్షించుటకుగాక వారు తెలిసికొనుటకై యని గ్రహించి పూర్వ లెక్కరేబియ్యరము చెప్పిరా యని నెదకిరిసి. ఒక్కతావున దొంకిడి. దానింబ్రకటిండుటకై యల్పించుచుండఁగా నీనడుమ మాకాకినాడ కళ్యాణలో విద్యార్థులపక్షమున శ్రీయుతులు శతావధానులు కాకర్ల కొండలరావు గారెష్ట వధానము గావించి విద్యార్థుల కానందము నద్భుతముగానాపాదించిరి. ఆసందర్భములో నొకయవధానముకింద భారతపురాణము

నేర్పటిచిరి. దానిగోసీపద్యముగల భాగమును జదివి యర్థము ప్థమనిరి. సభాధ్యక్షు లాపద్యము నిప్పుడడుగవలదు. మఱియొక భాగము చదువుమనిరి. అంతకుండి శాకీపద్యార్థము పలువురు విద్యార్థుల కవసరమైయున్నదని తోచి యిది వివరించుచున్నాడను.

టీక-ఒకటికొకటి=పరబ్రహ్మమును, కొని=కేకొని (ధ్యానముచే స్వానుభవమునకుఁ దెచ్చికొని, రెంటికొకటి=శివాత్మ పరమాత్మలను, నిశ్చల = స్థిరమైన, యుక్తిఁజేర్చి = కలియనట్లు చేసి (శివాత్మ పరమాత్మ యొక్కటియని యెఱిగి), మూటికొకటి=సత్య రజస్తమోగుణములను, శాల్మిటికొకటి=మనోబుద్ధి చిత్రాహంకారములను, నంతఃకరణచతుష్టయమును, కడుకొకటి=వశ్యముగఁ జేసి=స్వాధీకము చేసికొని, ఏనిటిని=త్యక్తుఁడవు శ్రోత్రము జిహ్వఘ్రాణము లను పంచేంద్రియములను గల్చి ఆ టింటికొకటి=శేమము దమము ఉపరతి తితిత్తు (శ్రద్ధ సమాధానము లను శివాదివట్టుపంప తిరి ఎఱిగి ఏడు=ఆజ్ఞానము అవరణము విశ్లేషము పరోక్షజ్ఞానము అపరోక్షజ్ఞానము దుఃఖనివృత్తి అనందము నను నేడు మాయావస్థలను విడిచి వర్తించువాడు వివేకధనుడు జ్ఞానసంపన్నుడు. (ఏడు అనునో సప్తవ్యాసములని యొకరు చెప్పిరి.);

క్రాంతపల్లి సూర్యరావు.

గ్రంథవిమర్శనలు

అపరాధిని

ఇది శ్రీయుత వేనుల సత్యనారాయణశాస్త్రి గారిచే సంభాషననుండి యనువదించబడి యాంధ్రప్రచారిణీగ్రంథమాలవారిచే ప్రచురింపబడిన డెమ్మిపై 232 పుటలగుల నవల. గ్రంథకర్తగారు మూలగ్రంథమును స్వయముగ ననుసరింపక మరియొకరిచే నాంధ్రభాషలో నీకథ విని దీనిరచించినట్లు కృతినసర్వముచే తెలియుచున్నది. ఇందు రతీకాంతుని చిన్నతనపు రుడుకుచేతలను దయామతితో కప్పిపుచ్చి సరయాబాల వాని దుండగముల నృద్ధియగుటకు కారణమయ్యెను. పశితనమున బాలు కొనరించు దుష్టకార్యముల సహించుట పెద్దల యపరాధమున నునకీ నవలనలన నొక నీతి యేర్పడుచున్నది. శ్రీలకుఁ గల సహజకరుణా స్వభావము చక్కగ వర్ణింపబడినది. గ్రంథశైలి సరళముగ నున్నది. ఇది పకనీయగ్రంథములయందు దొకటి కాని ఇంకొకటి రెండు విరుద్ధములున్నవి. పుట 31 “పల్లెటూరియందు.....కంట గింపుగ నుండెడిది.” ఈ వాక్యములచే శ్వామిబాబునకు పల్లెటూరియందు దేహభావమున్నటులున్నవనుచుండగా అచేపుటలో “దసరా నెలపుటకు పల్లెటూరికిపోయి రెండుమూడునెలల గడిపి నెచ్చుచుండును” అని యున్నది. 32వ పుటలో రాధాగోవిందమిత్రునకు.....తన కొడుకు వకీలు కావలయునని...మనుమరాండ్రును జూచి...ఆ కోరికలు తీరుటచే ప్రశాంత మనస్కుడై మరణించినాడు” అని యుండుటచే అప్పటికే శ్వామిబాబు సంతానవంతుడు కావలెనుగాదా? కాని రెన పుటలో “యేబదియేండ్ల యాడున.....ఆడుపిల్ల కలిగి” అని యున్నది. ఈయనోన్య విరుద్ధము లెట్లు పాసగును?

వీరగాంధర్వము — కో. నా.

ఇది శ్రీయుత బూచూరు రామానుజులు రచిగా రిచే రచియింపబడిన చరిత్రాత్మక నవల. క్రానుపైజన 65 పుటల గ్రంథము ఆంధ్రభాషాఁడను శ్రీకృష్ణదేవరాయని విజయములం దొకటి యగు రాయచూరు ముట్టడిని ప్రధానముగఁ బెట్టుకొని కేవల కల్పితకథచే శృంగారవీర రసముల నొకించుక వ్రవించావీరి. శైలిసులభముగనున్నది. పాతకాలబాలరకు పతనీయార్థముగనున్నది. కో. నా.

అచ్చనకే యిన్ని చిక్కులుండఁగా నిక
తైపురైతింగు కుదురునా? ఇంగ్లీషున, అఱవ
మున ఉన్నట్లు లిపిసంకేతములు, ప్రక్క
ప్రక్కనే (ఒకదానికింద నొకటి యుండరాదు)

యుండుట, ఆ సంకేతములుగూడ నలువదింటి కంటె మించకుండుట, ఉన్న గాని తైపురైటింగు సాధ్యము గాదు. కాన యిప్పటి లిపిరీతికి తైపు రైటింగు కుదురనే కుదురదు.

౪

సంస్కార మెట్లుండవలెను?

మీద వివరింపబడిన చిక్కులెల్ల దొలగునట్లు అనగా బాలురకు సులభ ముగా నేర్పదగియుండునట్లు, అది విస్తృత ముగానోక నిర్మాణవిధానముతో నుండునట్లు, ఉచ్చారణరీతికి భిన్నము గాకుండునట్లు, అచ్చు లో సాకర్య మేర్పడునట్లు, తైపురైటింగుకు గుదురునట్లు సంస్కరించుట సాధ్యమేని యది యవశ్యకర్తవ్యము గాదా? తాతలు త్రవ్విన నూయిగదాయని యందుండి యుప్పునీ టినే యెప్పుడును ద్రాగుచుండగదా దగ్గ అనే మంచినీటిబావి త్రవ్వదగియుండనేని? అదిగాక, నేటి లిపిరీతిమాత్ర మే మంత నిశ్చల ము? అందువందలయేండ్ల పూర్వమున గల లిపికిని మననాటి లిపికిని నెంతేని భేదము గల దు. నేటిలిపికూడ బహుపరిణామముల బొందుచు వచ్చుచున్నదే.

లిపిలో నిష్పడున్న కీళ్లను దొలగించు కొనుట అవశ్యకమే కాని, వాని దొలగించు కొనుటకై చేయుమార్పులలో నున్న మేల్లి గూడ గొన్ని యాడుటయగునేని యావిధాన మంగీకారార్హము గాగూడదు. మఱియు నా మార్పులు సులువుగా జరపదగినవై యుంక వలెనుగాని మూలచేదులుగాను, సర్వము తార్కారుపఱచుచునవిగాను, అమితవ్యయాపాదులుగాను, జనసామాన్యమునకు ఆరంభ ముననేని ఉక్కిరిబిక్కిరిగా అర్థముగానివిగా నుండునవిగాను గారాదు. అట్టివానివలన అల జడి, అశాంతి, యేర్పడును. నేటి తెలుగుక్షరములనే తీసివేసి వానికిబదులు ఇంగ్లీషక్షరములనో, నాగరాక్షరములనో పెట్టదమను వారు కొందఱు గలరు. ఈసూచన లసర్థ దాయకములు. ఆ మార్పులు సులువైనవి గావు. ముత్యపుసరులను జూచిపట్టినట్లు తెలుగు వ్రాతబంతులు గుండ్రనివాలు గలవై యంద ముగా నుండును. ఇది మనలిపికున్న యున్నత సుగుణము. దీనిని గోల్పోరాదు. ఇంగ్లీషు నాగరలిపుల కీయందము లేదు.

మఱియు, చేసిన సంస్కారము, ఇప్పుడున్న లిపికి అలవాటు పడియున్నవారి కెల్లరికి, తుణములో గుర్తింపదగినదై, యనుకరింపదగినదై యుండవలెను. అది వ్రాతలో, అచ్చులో, తైపులో, మూడిటను భేదము లేక ఒకేరీతిగా నుండవలెను. వ్రాతలిపి వేఱు అచ్చులిపి వేఱు, తైపులిపి వేఱు అన్నట్లుండరాదు. మహారాష్ట్ర గుర్జరదేశములందు నాగరలిపి కిట్టి చిక్కు గలదు. అందు వ్రాతమోడిలిపి వేఱు. అచ్చులిపి వేఱు. అట్టి విభేదము మనకు గల్గరాదు.

౫

సంస్కారవిధానము

మీద వివరించిన దోషములెల్ల దొలగునట్లును, గుణములెల్ల గూడియుండునట్లును గుదిరియున్నదని నేను విశ్వసించిన సంస్కార విధానము నిక్కడ చూపుచున్నాడను.

అచ్చులు:

అచ్చులలో అకార మొక్కటి తక్క దక్కిన యక్షరముల నెల్ల విడిచిపెట్టవలెను.

అకారముమీదనే దీర్ఘము, గుడి మొదలగు అజ్ఞాతచిహ్నములను (చిత్రము ౧ చూచు నది.) జేర్చినచో అచ్చులెల్ల నేర్పడును. అకార మును మాత్ర మట్లే యుంచునది. హల్లుల మీద నీఅకారము '✓' తలకట్టు రూప మును బొందును. ఆకారాది స్వరములు హల్లులమీద నున్నప్పుడే గుణితములగును గాని అకారముమీద నున్నప్పుడు గావు- అచ్చులకు గుణితము లేదుగాన.

అ, ఆ, ఇ, ఈ, ఊ, ఊ, ఋ, ఋ, ౪, ౪, ఎ, ఏ, ఐ, ఐ, ఓ, ఓ అనువిధముల గల బదునాఱు లిపులకును, ఈ చిహ్నముల నుంచవలెను. (చిత్రము ౨ చూచునది.)

అచ్చుల చిహ్నములెల్ల అక్షరముల శిరస్థానమున నుండవలెను; హల్లులలో నవి తల కట్టిచ్చు చోట నుండి యుపక్రమింపబడును గాన. ఈకారణముచే ఉ, ఊ, ఋ, ఋ, ౪, ౪ చిహ్నములు క్రొత్తవిగా గొంతమార్పబడినవి. ఇట్లు మార్పగా- బాలురకు ఒక్క అకారము మాత్రము నేర్పి తర్వాత దీర్ఘము, గుడి మొదలగు అజ్ఞాతచిహ్నముల నేర్పినచో నచ్చులెల్ల వచ్చును. కకారాదులమీద నిక వేఱుగా అజ్ఞాతమును నేర్పబనియుండదు. ఒక్క తల కట్టు మాత్రమే నేర్పవలసియుండును. దీర్ఘము, గుడి మొదలగు గుణితచిహ్నములు అచ్చులలో నేర్పటచే నాచిహ్నములెల్ల హల్లులపై నజ్ఞాతస్థానములందుండును. కావున పదునైదు భిన్నాక్షరముల నేర్చుకొనవలసిన బాధతగ్గినది. ముద్రణమున గూడ అచ్చులలో పదు నైదుచిహ్నములు తగ్గిపోయినవి.

౪, ౦, ౩, అరసున్న, నిండుసున్న, వినర్గము పూర్వమువలెనే ఉండవలెను. హల్లులు

హల్లులలో క, చ, ట, త, ప, వర్గములు సమానలిపి నిర్మాణముగలవిగా నిట్లు మాట వలెను. వర్గ ప్రథమాక్షరమునకు ప్రక్కను ఒత్తిచ్చినచో ద్వితీయాక్షరమగును. వర్గ తృతీయాక్షరమునకు ప్రక్కను ఒత్తిచ్చినచో వర్గ చతుర్థాక్షర మగును. వర్గప్రథమాక్షరమునకే తలకట్టుస్థానమున నుండి కుడిప్రక్కకొక్కగీత 7 అంకెవలె సాగినచో వర్గ పంచమాక్షర మగును. అకారముతోగూడిన హల్లుల క్లృ, డలకట్టుండవలెను. తలకట్టు అక్షరమునంటియే యుండవలెను. అనగా, ప, స, లు తలకట్టుతో నంటియుండవలెను. ఇట్లు తీర్చగా వర్గాక్షరము లిల్లేర్పడును. (చిత్రము 3 చూచునది.)

ఇందు బాలురకు వర్గ ప్రథమ తృతీయాక్షరములను బదింటిని మాత్రమే వ్రాయనేర్చు కొనుటలో బ్రయత్నమగును. ఒత్తుగలయక్షరములను ఒత్తి పలుకవలెనన్న విషయము తృటిలో బాలుర హృదయమున నాటి నెల కొనును. క నేర్పినవానికి, దాని ప్రక్కనే ఒత్తిగీత గలయక్షరమును ఖ నుగా గుర్తించుట, ఉచ్చరించుట కడు సులభము. వర్గ ద్వితీయ చతుర్థాక్షరములెల్ల నిట్లే సులువుగా నేర్పదగినవగును. భిన్నభిన్న రేఖలతో గ్రొత్త లిపులను దిద్దుట, యుచ్చారణమును జ్ఞప్తి యందుంచుకొనుట యను కష్టము లుండవు. తలకట్టుకు గుడిప్రక్కనుండి ఇంగ్లీషు 7 అంకె వంటిగీత గీచిన ననునాసికాక్షరమగునని చెప్పి యుచ్చారణము నేర్పిన జాలును. దీనినిబట్టి యిరువదియైదు వర్గాక్షరములలో బదిమాత్ర మే దిద్ది నేర్పవలసినవి; తక్కినవి కడుసులభము

గా జ్ఞాపకమున బెట్టుకొని రెండుగీతల భేద ముతో వ్రాయదగినవి యగును. వర్గాక్షర ములెల్ల నొక్కనిర్మాణక్రమము గలవగును.

ఇట్లు మార్పగా ముద్రణమున గూడ నిర్వదియైదు వర్గాక్షరములలో బదునైదుక్షర ములు తగ్గిపోవును. వర్గ ద్వితీయ చతుర్థాక్షరముల నచ్చున గూర్చవలసినప్పుడు, వర్గ ప్రథమ తృతీయాక్షరములగూర్చి వానిప్రక్క నంటి యొక్క నిలువుగీత (1) అంకెను జేర్చిన సరిపడును. వర్గపంచమాక్షరమునకు, వర్గప్రథమాక్షరము తలకట్టునొట్టునట్టి 7 అంకె వలె క్రొత్తగా నిర్మించినదానిని చేర్చిన జక్కబడును.

ఇక అంతస్థములు-ఊష్మలు

యకుగల కొమ్మును దొలగింపవలెను. రకే ప్రక్కను ఒత్తిచ్చినచో బండి అగును. లకు తలకట్టుండవలెను. లకే ప్రక్కను ఒత్తిచ్చినచో శ అగును. పను, పను గా జేసితిమి గాన వ స్థానమున గ్రొత్త యక్షర మేదేని చేర్పవలెను. శ యథాపూర్వమే. శకు ప్రక్కను ఒత్తిచ్చినచో ష అగును. సస్థానమున న యుంచునది. హ స్థానమున నేటి శను ఉంచునది. హ తలకట్టు, దీర్ఘము గలిగియున్నదిగాన దానిని దొలగింపదగును. త్తకారము కష సంయుక్తాక్షరము గాన దానికి వేఱురూప మనావశ్యకము. ఇట్లు తీర్చగా సంతస్థములు, ఊష్మలు నిల్లేర్పడును. (చిత్రము ౪ చూచునది.)

ఈమార్పువలన యాదిశాంతమగు పది యక్షరములలో మూడక్షరములు తగ్గినవి. ఒక నిర్మాణక్రమ మేర్పడినది. ఎల్లవర్ణములను ఒక్కచోనుంచి చూపుదును. (చిత్రము ౫ చూచునది.)

ఇక గుణితము

అజ్ఞాతము: అజ్ఞాతచిహ్నము (చిత్రము ౧ చూచునది.) లెల్ల అచ్చులు నేర్చు కొనుటలోనే వచ్చినవిగాన బాలుర కిక హల్లులలో దలకట్టు అకార స్థానియ మనియును తక్కిన యచ్చులకెల్ల అకారముమీద బెట్టిన గుర్తులే పెట్టిన సరిపడుననియు చెప్పి తుణము లో అజ్ఞాతమును నేర్పవచ్చును.

ముద్రణమున, తలకట్టు, దీర్ఘాది స్వర చిహ్నములు, వేఱువేఱుగా నిర్మించి (కన్నడ లిపికిబోలె) చేర్పవలెను. (చిత్రము ౬ చూచునది.) దీనిచే ఒక్కొక్క హల్లునకును అజ్ఞాతముక్రింద నిష్పడు పోయబడుచున్న ప్రత్యేకాక్షరములు పదేసి పదేసి తొలగి పోవును. దీనిచే అచ్చుపోతలో గలయమిత భారము తప్పిపోవును.

హల్లుణితము: ఉచ్చారణరీతికి విరుద్ధము గాకుండ లిపిరీతి యుండవలెను గాన, హల్లుయ్యుక్తాక్షరములందు కడపటి హల్లు మీదనే అచ్చు ఉండవలెను. కడపటి హల్లే పూర్ణాక్షరముగా నుండవలెను. తత్పూర్వపు హల్లులు తలకట్టు లేనివిగా (అనగా హల్మాత్రములుగా) నుండవలెను. (చిత్రము ౭ చూచునది.) ఒక యక్షరము క్రింద నొక యక్షరము నిజికించుట యను విధానము మానవలెను. లిపులెల్ల బ్రక్క ప్రక్కలనే ఉండవలెను. అనగా నిట్లు-దివ్యధ్వని-అను పదమును, 'దివయ ధవని' అని వ్రాయవలెను. రెండిటికంటె హెచ్చుగా హల్లులు సంయుక్తములై యున్నప్పుడు మాత్రము, కడ

ఛటి హల్లుగాక తత్సూర్యపు హల్లులు, తల కట్టు లేనివిగా నుండునుగాన, ఒకదాని క్రింద నొకదానిని బెట్టవచ్చును. ఎట్లనగా-వాక్యాన్వయ తంత్ర్య అనుపదమును - 'వాక్యవాతంత్ర్య' అని వ్రాయవచ్చును. ఇట్టిమార్పువలన బాలురకు, హల్లులేతపు ఒత్తులను నేర్చుకొనవలసిన శ్రమము తొలగెను. ఉచ్చారణరీతి ననుసరించి లిపిరీతిని నేర్చుకొనుట యగును.

ముద్రణమున నీమార్పు బహు సుఖావహము. బంతిలో నక్షరములెల్లఁ దీర్చినట్లుండును. ప్రతిపదము అక్షరముక్రింద నక్షరము వచ్చి బంతి వంకరవోదు. 'హాః బాడి, ఫుల్ బాడి' పైపుల గడిబిడి యుండదు. రెండింటికంటె నెక్కువ హల్లులు సంయుక్తమైనప్పుడు మాత్రమే తలకట్టులేని హల్లులు అక్షరముక్రింద నక్షరముగా నేర్పడును. అది యసాధారణముగా నెక్కడనో వచ్చును. కాన యంతచి క్కుండదు. కాని యిక్కడ నసౌకర్యమువలె దోచడగిన విషయ మొకటి యున్నది. ఏదనగా - సంయుక్తాక్షరములు హల్లుక్రింద హల్లుగాఁ గాకుండఁ బ్రక్కప్రక్కగాఁ గూర్చుటచేత నిష్పటిలిపి యాక్రమించుకొను స్థలముకంటె నీమార్పు లిపి హెచ్చుస్థల మాక్రమించుకొనును గదా అనునది. ఇది యోచించడగినదే:-ఒకానొక యాంగ్లాభిమాని ప్రముఖుఁడు, ఆంధ్రలిపిని దొలగించి తత్స్థానమున నాంగ్లలిపిని చొప్పింతుమని నూతుపుట లాక్రమించుకొను గ్రంథమును ఏబదిపుటలలో, సమకూర్చవచ్చునని కొన్ని యేండ్లక్రిందట వాదించుట విడిచి. ఇంగ్లీషుక్షరములు నిలువునిలువుగానుండు గీత లగుటచే స్వల్పస్థలమునఁ బెక్కుక్షరములను గూర్చునగునని యా లిపిజ్ఞు లనిరి. అట్లు తలచువాడుండగా నే నిపుడు పేర్కొను లిపి సంస్కారము ఇప్పటి లిపికంటె హెచ్చుస్థల మాక్రమించునదిగా నుండు నేని యది ప్రాజ్ఞ సమృతము గాకపోవచ్చును. కాని యీ సంస్కారము నిజముగా నట్లు హెచ్చుస్థల మాక్రమించుకొనదు. వ్రాతలో నించుకంత స్థలము హెచ్చుతగ్గులగుటలో జక్కుండదు. అచ్చులో స్థలము పెరుగుటమాత్రమే చిక్కు. అచ్చులో లిపిక్రింద లిపినుంచి కూర్చినట్లు కన్నట్లుచున్నదేకాని, వాస్తవమునకు (హాః బాడి తప్ప) ప్రక్కనే ఉండును. వానిని గూర్చుటలోఁ గొంచె మించుమించుగా విడఁబడిచి వ్రాసిన నెంతస్థల మాక్రమించుకొనునో యంతస్థలము ను పెనుకముందుల ఆ 'స్పేసు' ఆక్రమించుకొనుచున్నది. వైఁగాబంతి వంకరవోవుచున్నది. అట్టి సంయుక్తాక్షరములుగల బంతికొకయి కొన్ని 'లెడ్లు' ఎక్కువవేయవలసినవచ్చుచున్నవి. కాన వీనిని గలపి కట్టుకొనినచో సంతగా నీమార్పు హెచ్చుస్థల మాక్రమించుకొనునది గాదని యేర్పడును. మఱియు, ఋ, ఋ, ఋ, ఋ, మ, య, ఐ, హ, లలో జరపఁబడిన మార్పుల వలని స్థలభాము కొంతగలదు. కావున నిది యంత యనర్థావహముగాదనినాతలంపు. అఱవలిపి యీవిధమున నే కలదు. అందు లిపి క్రింద చేరదు. దానివలన వారి కెట్టి యసౌకర్యమును లేదు.

ఈమార్పుచే హల్లుల యొత్తులు యి, యి, మొదలగునవి అక్కర లేకపోవును. అజ్ఞానిత చిహ్నములను వేఱుగాఁ బోతపోసి తలకట్టులేకుండఁ బోసిన హల్లుత్తముల మీఁదఁ

జేర్చుటకు వీలుగలుగును. సంయుక్తాక్షరముందలి హల్లుత్తములు తలకట్టు లేకుండఁ బూర్వముననుండి కడపటి హల్లు అచ్చుతోఁ గూడియుండుట గుఱుగును.

మొత్తము లిపియొక్క నిట్లు మార్చుగా నచ్చుకై పోతపోయవలసిన రేఖాచిహ్నములు ముప్పదియైదు మాత్రమే యగును. వర్గద్వితీయ చతుర్థములకు, శ, ఐ, ష, లకుఁ బెట్టవలసిన ఒత్తుగీత యొక్కటి, వర్గాను నాసికములకుఁ బెట్టవలసిన 7వంటి గీత ఒక్కటిగలవు. ఈ రెంటిని జేర్చుకొనగా ముప్పదియే డగును. ఇప్పుడు ముద్రణమునకై యుపయోగింపఁబడుచున్న చిహ్నములుగింలలోరెండు తగ్గిపోయినవి. ముద్రణమున కీమార్పు అమితోపకారముగదా!

ఈమార్పునుబట్టి పైపుమిషనును స్పష్టించుట కడుసుకరముగదా!

దంత్యములగు చజలకు వేఱులిపు లక్కలేదు. ఇప్పుడు వాని భేదము నెవ్వరును లిపిలో పాటించుటలేదు. రేఖమునకుఁ బూర్వ

పులిపిలో వలపలిగిలక యను చిహ్నమును, నకారమునకు అనుచిహ్నమును గలవు. ఈ లిపులభిమానింపఁ దగినవి. కాని వలపలిగిలక 'వగము' అను విధమున వ్రాయఁబడును. ఇది 'వగము' అనువిధమున మార్పుట ఉచ్చారణానుగుణము. అప్పుడది డాపలిగిలక యగును.

వర్గాను నాసికాక్షరసంకేతములు వ, హ, మార్పులు మొదలగువానిలో నేను చూపిన క్రొత్తచిహ్నములకంటె ననుకూల మయిన చిహ్నములు గోచరించె నేని తెలుపఁదగును. ఇంకను నీలిపి సంస్కారవిషయమును నాంధ్రదేశపుఁ బ్రాజ్ఞు లెల్లరును బర్యాలోచించి చర్చించి సభలుజరపి తమకు గోచరించిన గుణదోషములను సంస్కార విశేషములను ఆంధ్రప్రతికా భారతీపత్రికాదులందుఁ బ్రకటించినచో వానినెల్లఁ జేర్చుకొని నా యుద్దేశములకుఁ బునరాలోచనము జరపి సర్వ సమృతమయిన విధాన మేర్పడేనేని దానిని బ్రచారమునకుఁ బెచ్చుటకుఁ దగిన ప్రయత్నము సాగింతును.

చిత్తము ౧.

క	ఖ	గ	ఘ	జ
క	ఖ	గ	ఘ	జ
చ	ఛ	జ	ఝ	ఞ
చ	ఛ	జ	ఝ	ఞ
ట	ఠ	డ	ఢ	ణ
ట	ఠ	డ	ఢ	ణ
త	థ	ద	ధ	న
త	థ	ద	ధ	న
ప	ఫ	బ	భ	మ
ప	ఫ	బ	భ	మ
య	ర	ల	ళ	
య	ర	ల	ళ	
వ	శ	ష	స	హ
వ	శ	ష	స	హ
అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ
అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ
ఋ	ౠ	ౡ	ౣ	౤
ఋ	ౠ	ౡ	ౣ	౤
అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ
అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ
ఋ	ౠ	ౡ	ౣ	౤
ఋ	ౠ	ౡ	ౣ	౤

చిత్తము ౨.

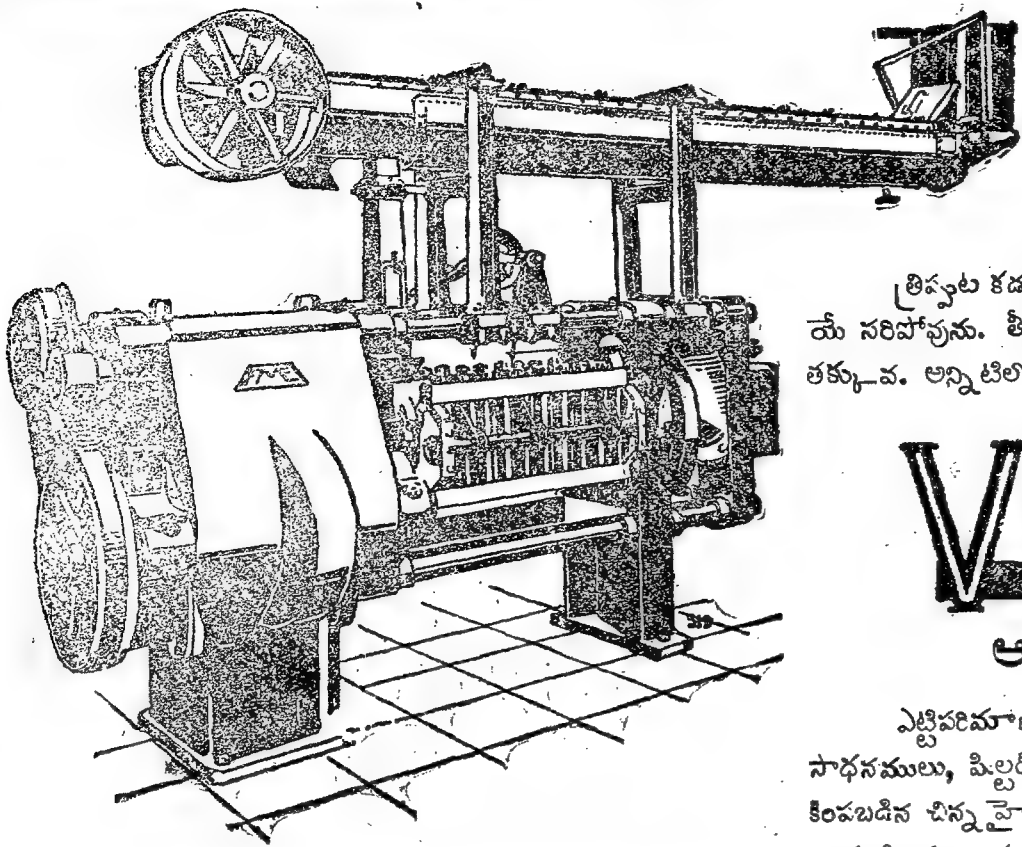
క	ఖ	గ	ఘ	జ
క	ఖ	గ	ఘ	జ
చ	ఛ	జ	ఝ	ఞ
చ	ఛ	జ	ఝ	ఞ
ట	ఠ	డ	ఢ	ణ
ట	ఠ	డ	ఢ	ణ
త	థ	ద	ధ	న
త	థ	ద	ధ	న
ప	ఫ	బ	భ	మ
ప	ఫ	బ	భ	మ
య	ర	ల	ళ	
య	ర	ల	ళ	
వ	శ	ష	స	హ
వ	శ	ష	స	హ
అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ
అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ
ఋ	ౠ	ౡ	ౣ	౤
ఋ	ౠ	ౡ	ౣ	౤
అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ
అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ
ఋ	ౠ	ౡ	ౣ	౤
ఋ	ౠ	ౡ	ౣ	౤

చిత్తము ౩.

క	ఖ	గ	ఘ	జ
క	ఖ	గ	ఘ	జ
చ	ఛ	జ	ఝ	ఞ
చ	ఛ	జ	ఝ	ఞ
ట	ఠ	డ	ఢ	ణ
ట	ఠ	డ	ఢ	ణ
త	థ	ద	ధ	న
త	థ	ద	ధ	న
ప	ఫ	బ	భ	మ
ప	ఫ	బ	భ	మ
య	ర	ల	ళ	
య	ర	ల	ళ	
వ	శ	ష	స	హ
వ	శ	ష	స	హ
అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ
అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ
ఋ	ౠ	ౡ	ౣ	౤
ఋ	ౠ	ౡ	ౣ	౤
అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ
అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ
ఋ	ౠ	ౡ	ౣ	౤
ఋ	ౠ	ౡ	ౣ	౤

చిత్తము ౪.

క	ఖ	గ	ఘ	జ
క	ఖ	గ	ఘ	జ
చ	ఛ	జ	ఝ	ఞ
చ	ఛ	జ	ఝ	ఞ
ట	ఠ	డ	ఢ	ణ
ట	ఠ	డ	ఢ	ణ
త	థ	ద	ధ	న
త	థ	ద	ధ	న
ప	ఫ	బ	భ	మ
ప	ఫ	బ	భ	మ
య	ర	ల	ళ	
య	ర	ల	ళ	
వ	శ	ష	స	హ
వ	శ	ష	స	హ
అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ
అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ
ఋ	ౠ	ౡ	ౣ	౤
ఋ	ౠ	ౡ	ౣ	౤
అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ
అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ
ఋ	ౠ	ౡ	ౣ	౤
ఋ	ౠ	ౡ	ౣ	౤



ఖ్యాతిగాంచిన యథ. వుల్కర్ గారి నూనెలియు యంత్రము.

నూనె గింజలనుండియు, నూనె గలిగిన పండ్లనుండియును నూనెను తీయుటకు యంత్రమిదియే.

తిప్పట కడుసులభము. తనంతటతానే ఆటోమేటిగా పనిచేయును. కొద్ది ఖర్చుయే సరిపోవును. తీయబడిన నూనెతో సరిపోల్చి చూచిన కన్నమ్మమా పవరు చాల తక్కువ. అన్నిటిలోకి ఎక్కువ నూనెను తీయగలదు.

Sole Agents

VOLKART

BROS ENGINEERS

ఆర్మీనియన్ వీధి, మదరాసు.

ఎట్టిపరిమాణమున కైనను కావలసిన రోల్లర్ మిల్లులు, కప్పలుగా చేయుటకు సాధనములు, పిల్టర్ వెస్సులు, ఆయిల్ పంపులు, ఆమదపువిత్తులను వత్తుటకు న్రత్యేకింపబడిన చిన్నపైడ్రాలిక్ వెస్సులు గలవు. మిల్లింగు యంత్రసాధనములలో నేది కావలసినను, నిపుణుడైన నలవాల నివ్వగలము. మీకు వలయువాటిని గురించి మాకు వ్రాయుడు మీకు సరియైనవి నప్లయిచేయుదుము.

రాబోవు మహాసంగ్రామము

భీరోజ్యోతిష్కాని దూరదృష్టి అన్నివైపుల అశుభసూచకములు

జ్యోతిష్కాశ్రమప్రకారము జూచినయెడల ముందు నెంటునే రాబోవుకాలగతియొక్క నూచన లెవ్వి?

అతిజాగ్రత్తతో గుఱించిచూడగా సంకయము చాల యశుభసూచకముగా గోచరించుటకు నేను విచారపడుచున్నాను. మరియొక యుద్ధమునకు మార్గ మేర్పరచు నూచనలు 1926 లో రహస్యయొడంబడికలతో ప్రారంభ మగును. ఈ రహస్యయొడంబడికలు, కుట్రలు, 1927, 1928లో గూడ జరుగుచునే యుండును.

గతమహాసంగ్రామము 1914 ఆగస్టున పూర్వము సంభవించుచున్న, 1918 సంవత్సరమునకును యూరోపుండ మందలి రాజ్యములు "యుద్ధమురాకతప్పదు" అని నిశ్చయించి యుండిననుసంగతి మరచిపొయ్యదు. ఆరాజ్యములు మానసికముగా అడివరకే యుద్ధములో నుండిన. "తగినయకాళము" నకు ముత్రమే యవినేచియుండెను. ఆస్త్రియా యువరాజు వాత్సల్యో యాయవకాళముచేపూరెను.

సరిసమానముగా నీ విధముగానే 1926, 1927, 1928, సంవత్సరములు యుద్ధమునకు మార్గ మేర్పరచు సంఘటనములతో నిండియుండును. అంత్యయుద్ధమునాశ్రము మరికొద్ది సంవత్సరములకాలమునకు రాకపోవచ్చును.

19, 25, 27, 28 సంవత్సరములలో కుజశతులు యేకరాశిగ తొలగుటయు అట్లే మరికొన్ని గ్రహములుగూడ యేకరాశిలో కేరటయు కడుభయంకరముగాను అశుభముగాను గన్పట్టుచున్నది. ఇందువలన కుజానిచేగాని కలిచేగాని యేభిభముగానయినను జూడబడెడి దేశములన్నిటియందును ఆకాంతి పెరుగును. యుద్ధసన్నాహములకు తగినవాతావరణ మేర్పడును.

ఈ కుజశతుల యేకరాశిత్వము ముఖ్యముగా యాక్రిండిదేశములకొక్కవగా వర్తించును:—బ్రిటను, జర్మనీ, జపాను, చీనా, మాసిడోనియా, రషియా, ఫ్రాన్సు, ఇటలీ, రుమేనియా, బొహేమియా, పోలాండు, ఆస్ట్రీయా, బల్గేరియా, గ్రీసు, మెక్సికో, ఇండియా, అఫ్ఘనియా, నూడాన్, రోము, పాలస్తీను, సిరియా, డమాస్కస్, అల్బేరియా, బ్రాన్సువాలు, పశ్చిమాఫ్రికా. ఆఫ్రికయాలో కొన్ని భాగములు.

విప్లవములు, సమైక్యము

పైన వివరించిన దేశములన్నిటియందును ఆకాంతి, అస్థుల పములు, సమైక్యము, పంటలనాశనము, ద్రవ్యలక్షణములు, భూనాశము, అసాధారణముగ జడిమిగల అగ్నిముఖ, భూకంపములు విస్తారముగానుండును.

కుజాని పీతృణమున కొక్కవగాలోబడు బ్రిటను, జర్మనీ, జపాను, దేశములలో అతితక్కువగా తెలియకండగకే అగ్నిప్రమాదములనలన భీభత్సము గలుగుచుండును. భూకంపములు, భూమిక్రంగుట, సముద్రకెరటములచే ముంపుడు, కుపానులుగూడ, యూదేశక్షలలో సంభవించును. ఉల్కాపాతములు, (అసగా ఆకాశమునుండి నక్షత్రములు భూమిపైబడుట) పిడుగులుగూడ యూదేశములందు వివరీతముగా పడుచుండును.

1926 మొదలు 1928 అంతమువరకు మూర్త్యుండలమున బ్రహ్మాండకగు మధ్యలను, భూగోళావృతమయిన ఆయస్కాంత రేఖాచలనములు, అన్నిదేశములందు కిత్వస్థితిగతులను తలక్రిందులుగావిండును. సముద్రతలయము కుపానులు, భూకంపములు, జపాను, చీనా, ఇండియాలో అపారత్రవాకాశము గర్భించును.

ఇండియాలో పంటలు విశేషముగా చెడిపోవుయొ (పజలలో ఫిటోరియా, కుతకలహములు సామాన్యవిప్లవము సంభవించును.

బ్రిటీషుభారతము

బ్రిటీషుభారతము 1926, 1927, 1928 లలో పునాదులతో క్రంగునట్లుగా చలించును. బ్రిషు యొగుముటులు యంతకు పూర్వమెన్నడు కృంగిపోవంతట మనకు కృంగును. నిర్వాహారము అపారమగుసంఖ్యలకు కుగును. ఈదేశము అత్యధిక సందిగానసలో మునిగియుండును.

విదేశీవ్యవహారవిషయమున యూదేశముయొక్క ప్రతిష్ఠకు భయంకరముల డెబ్బలు తగులును. తమయధినివేశములందును స్వాధీన దేశములందును, చాల యిడుములు పడును. తరకు ప్రతిహులముగ రషియా పలుకుబడి చీనా, ఇండియా, పెరిషియా, ఆఫ్ఘనిస్తాను, టిబేటు, కేశములలో హెచ్చుచుండును.

చీనాలో, బ్రిటీషుభారతముకృంగును. బ్రిటీషు ఆస్తి నాశనమును. బ్రిటీషు ప్రభావాశము కలుగును. ప్రాచ్యజాతి యుద్ధయము 1926, 1927, 1928 లలో జరుగును.

అత్యధిక ప్రామాఖ్య రాజ్యములకును రషియాకును బ్రిటనుకు ప్రతిహులమును. ఇట్టి యెడంబడిక 1926 జరుగుట 1926 లో యూతను జర్మనీకిని జరిగియుండెను) మార్చిలో సోవియట్లొక్క "రెడ్డు" చీనాలో వప్లమును ఆపమయము, 1928 లలో నట్టి యుద్ధములను ఇండియా పురికొల్పితరదేశములందును గూడ పురికొల్పును.

అల్పారీశాఖ జిల్లాఅధికారి లంచములు తీసికొనెను

నాగపూరు, ఏప్రిలు 10:—నాగపూరు జిల్లాఅల్పారీ అధికారి లంచములు తీసికొనినందుకు నేరారోపితుడై టిటిమే జప్తులుగారిచేచివారణచేయబడుచున్నాడు. అల్పారీకంట్రాక్టులవద్దనుండి తీసికొన పద్దులు రూ. 1.0 లు ఒకటియును, రూ. 800 లు ఒకటియును కార్యములముగా ఋణావధునను ని. యానెల 30 రేడికి విచారణ వాయిదావేయబడెను.

భారతశాసనసభ

వైస్రాయిగారు సమావేశమును రద్దు పరచినదెందుకు?

తిరిగి రాయలుకమిషనుగూర్చి చర్చించుట

మృత్యు, ఏ. ఏ. 10:—భారతశాసనసభ, వైస్రాయిగారు సమావేశములను వైస్రాయిగారు రద్దుపరచిరి. సభ్యులలో జరుగునభి డిల్లీ సమావేశమున (సెషను) చెందిన ప్లిగమునించుట యిదివరకాచారమైయుండెను. ఇప్పుడది రద్దువేసి నీమూల్యోక్తాశ్రయసమావేశమును జరుపుటవలన డిల్లీలో చర్చించిన విషయములనే తిరిగి చర్చించి అచ్చటి తీర్మానములను సవరించుటకు వీలగును. అందుచే స్థానాబ్ధి కమిషన్ను బహిష్కరించినవలెనని లక్ష్యతీర్మానిగారి తీర్మానము సభలో ఆమోదించబడినను కమిషనుపట్ల ఎప్పటి సహకారమును సొంతటకు ప్రభుత్వమువారు తిరిగి యత్నించెదరేమో నని రాజకీయజీతల అనుమానము దృఢపడుచున్నది. రాయలుకమిషను ఖర్చులకుగాను సబ్సిడెంట్ గ్రాంటు అంగీకరింపబడుటచే సభవారు అదివరకు బహిష్కరించునీ తీర్మానించినను ఆ విషయము తిరిగి ఆలోచించుటకు య్యులును సూచించినట్లుగా ప్రభుత్వమువారు యెంచుచున్నార.

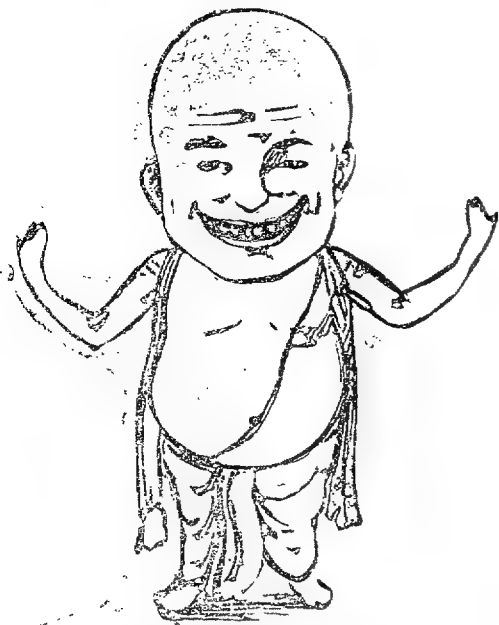
ఎప్పటి క్రొత్తసమావేశము జూనులోను జరుగగలదు. అప్పుడు కమిషను ఉపసంఘము నెక్కుకొనుట, అనుల సంగము చట్టసవరణ మున్నగునవి ముఖ్యముగ చర్చించును. మూడవ సెషను ఆగస్టులో వాయిదా. (ఫ్రీ ప్రెస్)

ఎ. జె. పటేలుగారికి విందు

బొంబాయి, ఏ. ఏ. 11:—గౌ. ఎ. జె. పటేలుగారు భారత శాసనసభాధ్యక్షులకు బొంబాయిలో పెద్దలు కొందరు సర్. పురషోత్తమ దాసు తాకూర్దాసు, గౌ. ఎ. జె. పటేలుగారికి, లాల్లివారాంజి, వాల్మీయి హిరాచంద్ర, నారోత్తము మురార్జి, హెచ్. పి. మోడిగార్లు మున్నగువారు సేతు సాయంకాలము చాపతి బాండుస్టాండువద్ద తోటవిందోపంగిరి. తోటంతయు చక్కగ నలంకరించబడెను. బ్యాండు వాయిద్యము జరుగుచుండెను. కొద్దిమంది ప్రేమి యూరోపీయులు గూడవచ్చియుండిరి. వచ్చినవారిలో ముఖ్యులు ఎల్. డి. నూపెటేలుగారు, ఎల్. బి. సక్లత్వాలా, డా. జి. వి. దేశిముఖు, జి. బి. పెటేలు, కె. ఎం. మంషి, జమ్నూదాసు మెహతా, జి. డి. బిర్లా, సర్. ఇ. బహదూరహుకులా, వోతన్న, జోసఫ్ గార్లుగలరు. (ఫ్రీ ప్రెస్)

మోదరాబాదు రివిన్యూకమిషనరు చనిపోవుట

సికిందరాబాదు 11:—మార్క్విజియోను రహమాను గారు తెంగానాడిచి జను రివిన్యూ కమిషనరు నిన్న చనిపోయిరి. వీరు అధిక రితేవ్యా కాలమును చాల పెద్ద ఉద్యోగముల చేసినందుండిరి.



తేజోమామలు

(ఆంధ్ర పత్రికకు ప్రత్యేకం)

గులాబీ మొగ్గ

ఎల్ల ముగ్గులు—నామాతి గులాబీ మొగ్గలై ఉందని, నా పెనిమిటి పొగుడుతాడు.

కల్ల ముగ్గులు—నాగానే వుండిగాని, గులాబీ మొగ్గులు మూగుతున్నాయి ఉంటుంది. నీనోరు మూకుడదే.

తైము

ఒకడు—తైము ఎంత?

విద్యార్థి—ఇంకా పదకొండుకాలేదు.

ఒకడు—నిశ్చయమేనా?

విద్యార్థి—నిశ్చయమంగా కేమి? నేను పదకొండుగంటలకు బస్లోకిపోవాలి. నేను బయలుదేరకపోతే, పదకొండుకాలేదన్న మాటేగా?

కుక్క

విద్యార్థి కుక్కతోపాకారు నల్లతుండెను. వెట్రేయ్య దోపిడీ కలుసుకొనెను. ఇంతలో కుక్క వెట్రేయ్యవీడబడి బట్ట చింపటం మొదలుపెట్టెను.

వెట్రేయ్య—మితక్క మంచిదనుకున్నాను. నాబట్ట ఆంథా చింపుతున్నది.

విద్యార్థి—దానికి నక్కలను చంపడం అలవాటు. అందుచేత ఆట్టాచేస్తున్నది తొండి.

జీతం

ఒకడు—నీకు జీతం ప్రమాదమే చేసారా?

ఇంకోడు—నాపెట్టాం ఆకలిపడడాల్లో పగంవరకు చేశారు.

క్లబ్బు

ఒకడు—ఇల్లువంటి దింకోటి లేదుగదా!

మరొకడు—ఎవరితోనయినా పోట్లాడారా, స్నేహం.

మరొకడు—మీరు అభినయిస్తూ న్నుట.

తాత. నీళ్లురమిలితే, ప్రేక్షకులు చెప్పట్టుకొడుతారు. ఒక నటుడు, హాట్లలో చేసిన భోజనాన్నిగురించి మాట్లాడుతూ ప్రేక్షకులు ఏదీచెప్పట్టు చేసాడు.

నటుడు—హాట్లలుభార్య ఎంతయిందో తెలిసేటప్పటికి, ఏడుపువచ్చింది కాబోలు!

మనస్సు

ఒకడు—ఎల్లయ్య మనస్సు ఎంతదూరమోపోతుంది.

ఇంకోడు—అభయం అక్కరలేదు. ఉన్నచోటనే ఉంది. నేను చూశాను.

నిద్ర

ఒకడు—మల్లయ్య ఉపయోగం, చాలా ఉండేకంగా వున్నది.

ఇంకోడు—అందుకే చాలమంది మధ్య మధ్య నిద్ర పోతున్నారా.

నమ్మకం

ఒకడు—నోనుయ్య మంచివాడేనా?

ఇంకోడు—వాడిని నమ్మకు, నీ ఎడట నీవిపుటనాడు. నీనెనకాల నీముఖమాసి నవ్వుతుంటాడు.

పిండివంట

భర్త—పిండివంట ఏం బాగాలేదు. ఏమాత్రం రుచిగా లేదు.

భార్య—నేను పాకకాస్త్రప్రకారంగా చేశా. అట్లా చేస్తే బాగుంటుందని పుస్తకంలో వున్నది. మీసాలికలోనే ఏదో లోప ముందనుకుంటాను.

టోఫీ

విద్యార్థి—నేను పెట్టుకున్న టోఫీమీదిరిది, మీదగ్గర దొరకుతుందా?

అంగడివాడు—అటువంటి మురికిది దొరకదండి. పరిశుభ్రమయింది కావలినై దొరకుతుంది.

జవాబు

ప్రీడరు—అలేదన, ఎప్పుడయినా ప్రతివాది చెప్పినట్టు నువ్వు చెప్పేవంగతిని విన్నవాళ్లు కాని, చూసినవాళ్లు గాని, లేరని ఇంకోకోర్టులో నువ్వు చెప్పినవంగతిని నిజమా అబద్ధమా? అవును, కాదు అని మాత్రమే చెప్పాలి.

వాడి—ఏమి, అవును, కాదు?

చెవులు

ఉపన్యాసం జరుగుతుండెను. ఓగ్గరగా మాట్లాడండి అని పుల్లయ్య కేకలుపెట్టెను.

ఉపన్యాసకుడు—మితవులు పొడుగ్గానే ఉన్నవి. వినపడుతుంది, ఊరుకోండి.

తప్పు

తండ్రి—నేను చెప్పింది తెలిసిందా?

కొడుకు—తెలిసింది. నేను తెలివిజూపినై, నీద్వారా వచ్చిందంటావు, నేను తెలివిరక్కవగా ఉంటే. నాదేతప్పు టావు.

గిన్నె

పాపయ్యకు కమిషన్లు పుట్టారని తెలిసి, క్లబ్బువాళ్లు వెండిగిన్నెను బహుమానం చేసిరి.

పాపయ్య—చెండిగిన్నె నావద్ద కాళ్ళతంకా ఉంటుందా, లేకపోతే మూడువళ్లదాకా ఇట్లా జరిగితే గాని, గిన్నె నాకు రాదా?

దురదృష్టం

రామయ్య—మాపిల్లవాడు నాపోలికగా ఉన్నాడా?

సోమయ్య—దురదృష్టం చేత, అట్లాగే వున్నట్టున్నాడు.

నాటకం

నాటకం బాగుండలేదు. మొదటి ఆంకం పూర్తిగాక మందే, చాలామంది నల్లిపోయిరి. మరేజరు అన్ని తలుపు లూ మూయించెను.

జనం—మేముపోవాలి, తలుపుతీయి.

బంట్లోతు—ముందు ఆడవాళ్లను కిల్లలను పంపించి, ఆపివెట్టుట మొగవాళ్లకు తలకాయ మని, మేనేజరు చెప్పాడండి.

గొంతు

ఒకడు—నీదగ్గర ముందుపుచ్చుకో. మీ నాయన గూడ గొంతుబబ్బుకల్లనే చనిపోయినాడని చెప్పితివ్.

ఇంకోడు—అది ఇట్లాంటిబబ్బు కాదు. మానాయనను ఉరిదీశారు.

పథ్యము

వైద్యుడు—ఎట్లావున్నావు?

కోగి—ఒళ్లు నయంగా లేండి.

వైద్యుడు—నేనుచెప్పినవల్లం చేశావా?

వైద్యుడు—మీ ఆవతికాలే. మీమితింటే అరుగతవో, కోగి—అట్లాగే తిన్నాను.

మూడు మట్టివుండలు, ఒక నారింజపండుకోలు, ముక్క నమిలూను. ఒక పెన్నలు.

చేపలు

ఒకడు—చేపలు కొత్తవేనా?

అంగడివాడు—అజాకు నాలుగు.

ఒకడు—కొత్తవేనా అని నేను అడుగుతున్నాను. అంగడివాడు—నీటి జననమరణాల లేక్కలు నేను చూసి రాలేదండి.

అద్దాలు

ఒకడు—ఎందుకయ్యాకళ్ళకు అద్దాలు పెట్టుకుంటావు?

ఇంకోడు—దృష్టి కొంత మృదుగా ఉందండి.

ఒకడు—బుద్ధిమంధంగా ఉన్నందుకు నెత్తిమీదకు అద్దాలు పెట్టుకోరాదా?

మోటారు

మేజిస్ట్రేటు—గంటకు ఆరవైమైళ్ళు చొప్పున మోటారు బండిని నడిపిస్తున్నావని, చార్జీవచ్చింది, ఏంకారణం చెబుతావు?

మాద్యం—బండినాడికానండి, అందుచేతస్వంతదారు కనుక్కొనుడా ఉండడానికి, పరిగెత్తించవలసి వచ్చిందండి.

విషయాలు

ఒకడు—నాకు ఒకటి రెండు విషయాలు తెలుసు.

ఇంకోడు—రెండోవిషయం ఏది?

కృతజ్ఞత

మాద్యం—ఇవ్వారో మీసహాయం లేకపోతే నాగతి ఏమయ్యేదోగదా?

ప్రీడరు—ఏమయ్యేదా? అయినా పంపత్సరాలు వడ్డించేవారు.

జూదం

రామయ్య—నీమొగుడు జూదమాడుతాడు.

సోమయ్య—ఆడుతాడుగాని నష్టం ఎప్పుడూపడడు. అందుచేత ఎవరూ ఆడేపించరు.

బాకీ

మనసబు—అయితే బాకీ ఎట్లా చెల్లిస్తానంటావు?

ప్రతివాడి—నేను చెల్లిస్తాననలేదు. వాడి చెల్లించమంటాడు.

ఆట

ఒకడు—నువ్వు తెన్నిను ఆటలో ఓడిపోయానా నీ నడకా వైఖరి బాగున్నాయి.

ఇంకోడు—నీటికోసం కోకా పడిపోయి తగుతాను.

తుపాను

భార్య—రాత్రి తెల్లవారూ తుపానుగాలి పీచింది నుమండి.

భర్త—నన్ను ఎందుకు లేకలేదు? తుపానుగాలి ఉంటే నాకు నిద్రపట్టనేపట్టదు.

కేసు

ఒకడు—మల్లయ్య కేసులో వివాదమేమిటి? కేసు ఎన్ని కోర్టులలోనో తిరుగుతున్నది.

ఇంకోడు—కుక్క ఎవరిదని, వ్యాజ్యం. ఇప్పటికి ఇద్దరికీ వెయ్యిరూపాయలు ఖర్చయినాయి.

ఒకడు—అయితే కుక్క ఎవరికి వస్తుందనుకుంటావు?

ఇంకోడు—కుక్క చచ్చిపోయి ఏడాది అయింది.

అల్లరి

శల్లి—ఇంక అల్లరిచేస్తుంటే, నీకు పుట్టేపిల్లలుకూడా అల్లరివాళ్లు అవుతారు.

బాలిక—అయితే నువ్వు అల్లరిదానవేనా?

కోపం

పెనిమిటికి కోపంవచ్చి ఖిన్నుకు వెళ్లుతుండెను. భార్య పిలిచెను. అంతటితో పెనిమిటి కోపం తగ్గెను.

పెనిమిటి—ఎందుకు పిలిచావు?

భార్య—తలుపు వెయ్యకుండా వెళ్లుతున్నా కేమి?

దానం

బాటసారి ఎల్లయ్యను పలకరించెను.

ఎల్లయ్య—ఆచెట్టుక్రింద కూర్చున్న మనిషి చాలానీడని. నువ్వు ఎన్నికానులు ఇస్తే నేను అన్నిరూపాయలిస్తాను.

బాటసారి—అట్లాగే నేను ఇరవైకానులు ఇచ్చాను. ఎల్లయ్య—నేను ఇరవైరూపాయలు ఇచ్చాను, చూసుకో.

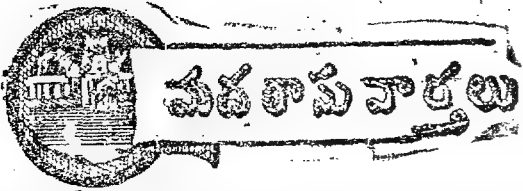
బాటసారి—నీకు మతి పోయిందా?

ఎల్లయ్య—నీకే పోయిందే, ఆమనిషి, మాఅమ్మ.

NOTICE

ఏలం నోటీసు

నల్లూరుజిల్లా కావలితాలకాలోని గ్రామపూరు, దూబూరు, పదర గ్రామములలో ఏలం జేతుబడును. వలయు పదర ధీలలో అచ్చటికివచ్చి ఏలంలో పాటపెట్టవచ్చును. ఈచోపల తనిఖీచేయవచ్చును. ఆ భూముల నుగురించి యెయ్యములను విచారించువారు ఆగ్రామముల ప్రాప్తి టురు యెయ్యములను విచారించువారు ఆగ్రామముల (ఎవరెవరు) మెలూపూర్తానీ తెలిసికొనవచ్చును. 4720



సెలవుదినము: 4-6-28 తేది సోమవారము చక్ర వర్తిచారి జన్మదినము కావున ఆనాడు సెలవు.

చాకలిపేటలో అల్లరి-గత రాత్రి జరిగిన అల్లరి లో నలుగురిని పట్టుకొని బలీసువారు మేజిస్ట్రేటుగారిపై దెబ్బలి, ఒక్కొక్కరికి రూ 7-జరిమానా విధింపబడినది.

మదరాసు యూనివర్సిటీ సిండికేటు నూతన సభ్యుడు:—మి. రా. కె. ఎ. శిలకంకాస్త్రిగారు, ఎమ్ ఎ., ప్రిన్సిపాల్, క్రిమినాలజీకాలేజీ, చిదంబరము, సిండికేటు కోక సభ్యునిగా నెన్నుకొనబడిరి.

విదేశ ప్రయాణికులకు ప్యాసుపోర్టులు:— 20-4-28 నుండి మదరాసు కలెక్టరుగారుకూడ ప్యాసుకాబు ప్రభుత్వకార్యదర్శిలోపాలు విదేశ ప్రయాణికులకు ప్యాసు పోర్టుల నొసగెదరు.

హిందూధర్మపరిపాలనాసభవారిస్వాగతము:— నేడు లాలాజీగారిని వైసభా కార్యదర్శులు బేన్ బిడ్డి ప్రేమ నువ్వు కలిసి గౌరవించిరి. ఆస్పృశ్యత, ఆతి బాల్యవివాహములు మున్నగువానిని గురించి సంప్రదించిరి.

మదరాసులో మరణసంఖ్య:— 7-4-28 లో అంతమ గు వారమున 15 గురు మృత్యువులు, 1 రు కలరా, 2 రు అల్ల మ్మ, 1 రు ఇన్ ఫ్ల్యు ం జా 29 గురు మ లే రి యా, 15 గురు తదితరజ్వరములవలన మరణించిరి.

చింతాద్రిపేట నత్కాలక్షేపనభ-సంగీతప్రద ర్శనం:— 18-4-28 తేది శుక్రవారం సాయంకాలం 4-15 గంటలకు స్వామిశాయకనుగోడు నెం॥ 106 (శ్రీకంఠనిలయము) వద్ద తమిళసంవత్సరాదిపండుగ సందర్భమును చిత్తూరు ముద్రాపా ణంగా—గాత్రము, మధుర ముద్రాపాఠ్యయ్యగారు— ఫిడేలు, మద్రాసు కేలు శాయకరుగారు—మృదంగం.

నిర్బంధ ప్రాథమికవిద్య:— అనంతపుర పాలకసం ఘమువారి తీర్మానము సంగీకరించ వారి యాధీనముననున్న ప్రదేశములో నిర్బంధప్రాథమికవిద్య మాత్రమున వయసువచ్చి న బాలకందరియెడల 16-4-28 తేదినుండి అమలులో నుంచుట కు ప్రభుత్వమువా రంగీకరించిరి.

ప్రాతనేరస్థుడు అరెస్టు చేయబడుట:— కందను అనశాతకు తప్పత్రాగి ఒక పోలీసు భటుని చాకు తో భయకెట్టిండువలన అరెస్టు గానింపబడి రాయపురంఅను పత్రంలో నుంచబడినది. ఈతనికి దిమ్మతీరుకకు వైద్యాధికారు లు వదలరట.

జన్మినుపక్షబహిరంగసభ:— పురకాకము హై కోర్టునందు గల అన్నదాన సమాజమువద్ద రేపు సాయంత్రము గ 5-30 కు ఒకబహిరంగ సభజరుపబడును. ఎ. రామస్వామి మొదలియారు గారు ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితులగుర్చి యుప న్యసింతురు, వీరవ జన్మినుపక్ష చెన్న పురి కాఖుకు 4 అకాలు ఇచ్చినవారి సంకరిని సభ్యులుగా తీసికొందురు.

కారీరకవ్యాయామప్రదర్శనము:— మదరాసు కారీరకవ్యాయామ బోధకసంఘ యాజమాన్యమున పి. ఎస్. హై స్కూలునందు తే 18-4-28 సాయంత్రము గ 4-30 కు వ్యాయామ ప్రదర్శనము జరుగబడును. జి. ఎఫ్. అంద్రూసు బి. ఏ. ఎల్. టి. గారు పాకాలలందు వ్యాయామపద్ధతి దాని ఉపయోగముగురించి ఉపన్యసింతురు. డి. బి. ఆస్ట్రీ రత్న టి.ఆర్. రామచంద్ర అయ్యరు, బి. ఎ. బి. ఎల్. గారు అధ్యక్షత వహింతురు.

కృష్ణాజిల్లాబోర్డు రద్దుపరచుట ప్రభుత్వమువారి ప్రకటన:—కృష్ణాజిల్లాబోర్డు తన క్ర మమైన విధులను నెరవేర్చుటకు తగిన సామర్థ్యములేనిదని ప్ర భుత్వమువారు అబోర్డును 20-4-28 తేదినుండి రద్దుపరచి మరి యొక బోర్డును నియమింపవలసిన దని యజ్ఞాపించిరి.

ఒక స్త్రీ నమ్మద్రమునబడి మరణించుట:— దక్షిణ సముద్రతీరమున 25 ఏండ్ల వయస్సుగల యొక స్త్రీ కళేబరము నేటి ఉదయమున కనబడినది. ఆమె వృత్తాంత మేమియును తెలియదు. ఆంధ్రస్త్రీ అని నమ్మచున్నారు. ఆమె శరీరము దెబ్బ గాయములును కానరావు.

బాలుడు రైలు క్రిందపడి మరణించుట:— నిన్న సాయంత్రము నుందరశాయకా ఆను వదియారేండ్ల బాలుడు నైదాపేట రైవేల్ క్రాసింగువద్ద రైలుక్రిందపడి కాళ్ళు రెండును తెగిపోయినవి. అతనిని జనరలు ఆసుపత్రికి వెంటనే గొనిపోయిరి. మరణించెనునేపటికి ఆతడు మరణించెను.

తిరువళ్ళిక్కేణి సంగీతసభ-కాలక్షేపము:— 18-4-28 తేది శుక్రవారం సాయంకాలం 4-30 గంటలకు తిరువళ్ళిక్కేణి పెద్దపీఠి నెం 81 (కారదాహలం) వద్ద తమిళ సంగీతసభ ది పండుగసందర్భమున శ్రీమతి బిన్నీ బాయిగారు వర్ణలాల క్యాణముగూర్చి కాలక్షేపము జరిపెదరు.

తిరువళ్ళిక్కేణిసంగీతసభ-సంగీతప్రదర్శనము:— 15-4-28 తేది ఆదివారము సాయంకాలం 4-15 గంటలకు తిరు వళ్ళిక్కేణి పెద్దపీఠి 8 (కారదా హలం)వద్ద శ్రీమతి శరణాంకి (కంభకొంఠ బ్రాహ్మణస్త్రీ) గారు గాన ప్రదర్శనము జరిపె దరు.

శ్రీ సంగీతశాల:—మద్రాసు జార్జిటవునులో తంబు చెట్టిపీఠిలోని 812 నెంబరు ఇంటివద్ద శాగప్పచెట్టి పిల్ల యారు గసంతముంటవమువద్ద రేపు శుక్రవారం 18-4-28 తేది సాయం కాలము 4-30 గం లకు వై సభవారి యాజమాన్యమున ముద్ర ప్యాకాస్త్రిగారిచే విజాగావము సల్పబడును.

రాకపోకలు:—గౌ॥ సర్ జార్జి రై నీ గారు 18-4-28 ని మదరాసు వచ్చెదరు. 20గి 21-4-28 ని బాం బాయి నుండా సిమ్మ వెళ్లెదరు.

రె. జనరల్ సర్ విలియం హెరికరుగారు, మేజరు జనరలు ఇ. ఎఫ్. ఆర్టర్, రె. ఎఫ్. ఎల్. జస్టిస్ గార్డల్ తో 19-4-28 ని మదరాసువచ్చి ఆమరునటి దినము బెంగళూరు అచ్చుటనుండి 25-4-28 ని పూనాకు వెళ్లెదరు.

జె. బి. బ్రాను బి. సి ఎస్. గారు నిన్న రాత్రి మచిలీ పట్నము, కొల్లెంగోడ్ రాజాగారు ఉలవకోడు, వెంజుగిరి రాజా వారు వెంకటగిరికిని వెళ్లిరి.

లాలాజీగారికి మదరాసు పౌరుల స్వాగతము:— మదరాసు పౌరులనేకులు నాయకు లగు. పి. ఎస్. ముత్తరంగ మొదలియారు, ఎస్. పత్మమ్మార్తి, అబ్దుల్ హమీద్ ఖాన్, ఎన్. ఎస్. వరదాచారి, డి. కొళండై, కె. భావ్యంగార్డల్ తో కలిసి నేటి ఉదయమున పెంట్లలు ప్రేమనువద్ద శ్రీముత లాలా లజపతిరాయగారిని పిడ్డొని స్వాగతమొసగిరి. లాలాజీ రైలు లోనుండి దిగి వెంటనే సందేహతర శబ్దములు మిన్నుముట్టు ముండ శాతరి కంతమున నొక పుష్పమాలికను వేసిరి. లాలాజీ గారు మాడరను హిందూహోటెలునందు బసచేసిరి. నేటి సాయంత్రము తిలకుపుట్టుమన సభలోనుపన్యసించి వెంటనే తంజావూరి కేగెదరు.

ఆంధ్రస్వనిధిలో అగ్ని

కాగితములవర్తకుని కొట్టు కాలిపోవుట గతరాత్రి ఆంధ్రస్వనిధిలో (బాడ్మింటన్) పి. సి. ఇ. డి. స్వామి అండుకంపె అను కాగితములవర్తకుని కొట్టులో నగ్నిపుట్టి పర్యమకు భిష్మమయెను. ముమాగు నాలుగైదుసేల రూపాయలు నష్టముగలిగినదని తెలియుచున్నది. సబ్ ఇన్స్పెక్టరు సయ్యదుగారు ప్రైంజంజనులను వెంటనే తెప్పించి చుట్టు ప్రక్కల కాగితపు కొట్లవకూడ యీఅగ్ని వ్యాపించుపండ్ల అగ్ని వేయించిరి. తెల్లవారుగూమున గం 8-45 లకు ప్రైంజంజను అగ్ని ని.అగ్నిజేసి వెల్లిపోయినవి. మరొక గంటలో మరల అగ్ని అచ్చట నే రగల్కొని పెద్దమంటలు వచ్చుచుండెను తిరిగి ప్రైంజంజను లు వచ్చి యీఅగ్నిని నిశ్చేమముగా శాద్ధిచేసెను.

ఆంధ్రస్వనిధిలో నగ్నివలన ఆ కాగితపు వర్తకునికి రూ 20 వేలు నష్టముకలిగినది. అచ్చటనున్న సామగ్రియంత యు ఇన్నూన్యర చేయబడియుండెను. అగ్నికి కారణము తెలి యదు. డిప్యూటీకమిషనరు రామానుజ అయ్యంగారు దర్శాపు చేయుచున్నారు.

శ్రీ॥ శే॥ పి. రాజగోపాలాచారిగారి స్మరణ

విక్టోరియా పబ్లికుహాలులో సభ నిన్న సాయంత్రము విక్టోరియాపబ్లికుహాలులో సర్ ఆలె గ్జాండరు మన్రో నాలుగారి యధ్యక్షతక్రింద శ్రీ॥ శే॥ సర్ పి. రాజగోపాలాచారి, శ్రీ॥ శే॥ టి. సదాశివ.మధ్యురగార్ల సంస్మరణార్థముక సభ గానింపబడినది. అగోగ్యస్వామి మొదలియారు, డి. బి. గోకండరాఘవయ్యగార్లు కూడ వచ్చిరి. అధ్యక్షుని ప్రారంభోపన్యాసాంతమున ఎ. రామస్వామి మొదలియారు, గోవిందరాఘవఅయ్యరు, డా॥ నరేశ మొదలి యారు, ఆగోగ్యస్వామి మొదలియారుగార్లు శ్రీ ర్షిక్షేమలగు సర్ పి. రాజగోపాలాచారిగారియొక్కయు సర్ టి. సదాశివ అయ్యగారుయొక్కయు శుశుభములప్రసంగము నీయిరువురును దక్షిణఇండియాలో శ్రేష్ఠతమమైనవారియందు అగ్రేషరు లని వక్కాణించిరి. అందు రాజగోపాలాచారిగారు మొదట డి ప్లూటికలెక్టరుగా ప్రవేశించిరి. తిరువాన్కూరు, కొచ్చిను, స్వ దేశసంస్థానములందు దినానుగాపరిచేసిరి. మదరాసు కాపినసభకు అధ్యక్షపదవిని పొందిరి. సదాశివఅయ్యరుగారు న్యాయమూర్తి లు గ వ ని చే సి ప్ర జలం ద రి వి శ్వా స ము న కు పా శ్రు లై రి. ఈ ఇ రు వు రు ను సం ఘ సం స్క ర్త లే. అందు సదాశివఅయ్యరుగారు ముఖ్యులు అని నిర్వచించిరి. ఈ ఇరువురి మహానుభావుల మరణమునకు సభవారు తమ విచారమును తెలుపుచు నొక తీర్మానమును గానించిరి. అధ్యక్షునికి వందనములతో సభ ముగిసెను.

పంజాబుహత్యల దినము

జాతీయవారపు ఆఖరు బహిరంగసభ రేపుసాయంత్రము 6 గంటలకు తిలకుపుట్టుమనందు జా తీయవారపు ఆఖరు బహిరంగసభ జరుపబడును. శ్రీయుతులు శ్రీనివాసఅయ్యంగారు, లాలా లజపతిరాయగారు తదితర కాం గ్రసు శాయకులును పంజాబ్ హత్యల దినము (జివియన్ వాలా బాగ్) ను గురించి యుపన్యసింతురు.

కార్పొరేషనువారి ప్రాథమిక బాలికాపాఠ శాలలు:—మదరాసు కార్పొరేషను వారు 14-4-28 తేదిని ఉదయం 8-30 గంల సరవలపెరుమాల్ కోవిలపీఠి (కిల్కూకు) లోను 16-4-28 తేదిని సాయంత్రము 4 గంటలకు మాన్సేను మేస్త్రిపీఠి (రాయపురము)లోను రెండు ప్రాథమిక బాలికా పాఠశాలలను స్థాపించుచున్నారు. ఇవ్వుట బాలిక లందరకు నుచితముగా విద్యగలపబడును.

శ్రీనగరు, ఏప్రిల్ 17:—గోవనప్రభువు బట్టరసంఘ సభ్యులు కాష్మీరు రెసిడెంటు సర్ వెస్లి స్కాట్లుగార్లకు కాష్మీ రు మహారాజాగారు విందుగానించిరి.

హిజ్ ఎకాల్ తెడ్ హైనస్ ది నైజాము గ్యారన్టీడ్ షేట్ రైల్వేస్ కంపెనీ లిమిటెడ్ (ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేట్ చేయబడినది)

నోటీసు బెజవాడ - ఎఱ్ఱుపాలెం, దోర్నకల్-కొత్తగూడెము నేష్టునుల మధ్యమామూలు ప్రకారమే బంధుపోవుచున్నవి.

బెజవాడ- ఎఱ్ఱుపాలెం నేష్టునులకు మధ్య పటుల్ సెర్విసును, దోర్నకల్- కొత్తగూడెము నేష్టునులకు మధ్యమిక్సెడ్ ట్రెయినులును 4-4-28 తేదినుండి టైమ్ టేబిల్ పట్టికలోనున్న కాలపరి మితిప్రకారము పోవుచున్నవి.

ఉత్తరపురసుసరించి ఆఫీసు సికంజాబాదు జి. పెద్ది ట్రాఫిక్ మేనేజరు

ప్రకటన

జలియనువాలాబాగు సంస్కరణదిన మగుటచే, రేపు ఆంధ్రపత్రిక వెలువడదు.

సంపాదకుడు.



కొత్త యెత్తు

ప్రతికారులు సంస్కరణముల కెట్టియర్థము నయి నను దెచ్చిపెట్టగలరు. ఎట్టి ఆచారముల నయినను భగ్న మొనర్ప గలరు. ఇట్టి స్థితిలో, ఏదియో యొక రీతిని సైమను కమిషనును బలవం తముగ జొప్పించుట వింతగాదు. భారతశాసనసభ వారు మొదట సైమను కమిషనుపట్ల అవిశ్వాసము జూపిరి. రెండవమారు గ్రాంటును నిరాకరించిరి. ఏదేశమునం దయినను ప్రజాప్రతినిధిసభవా రీతిని తమ యభిప్రాయమును అనందిగముగ వెల్లడిజేసిన పిమ్మట, ప్రభుత్వమువారు తమ పంతమును విడిచి, సభాతీర్మానమునకు కట్టుబడి యుందురు. అట్టి యోగ్యత హైందవవాధికారవర్గమునకు కనుపించుట లేదు. మరల మరల నాసమన్యనే ముందుకు తెచ్చి ఏదియో యొకరీతి జయముగాంచవలెనని వీరు ఎ చుచున్నారు. భారతశాసనసభ్యులలో పలువురు వెడలిపోయినపిమ్మట, సైమను కమిషనువారి కిదివర కయిన ఖర్చుకుగాను, ప్రభుత్వమువారు సబ్లి మెంటరీ గ్రాంటును గోరిరి. తమ యభిప్రాయమును స్పష్ట ముగ నిదివరకే చెలిపియుండుటచే, తామిచ్చర్చ యందు పాల్గొనజాలమని, కాంగ్రెసు పక్షనాయకు లగు పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు తేటపరచిరి. సబ్లి మెంటరీ గ్రాంటును శాసనసభవా రామోదిం చినను, వెనుకటి తీర్మానముల నిది బాధింపదనియు, శాసనసభాభిప్రాయ మిదివరకే స్పష్టముగ వెల్లడి యయ్యె ననియు, అధ్యక్షులగు గౌ. పటేలుగారు నిర్ణయించిరి. అయినను ప్రభుత్వమువారు మాత్ర ము, సబ్లి మెంటరీ గ్రాంటుపట్ల జూపిన ఆమోద మును, సై మ ను కమిషనుపట్ల ఆమోదముగనే భావించి రని తెలియుచున్నది. సుబ్రహ్మణ్యముత్రి గారిపై విశ్వాసరాహిత్యతీర్మానమును ప్రతిపాదించి నపుడు, తగినంతమంది సభ్యులు నిలువబడని కార ణముచే, మదరాసు శాసనసభ సైమను కమిషను బహిష్కార తీర్మానమును రద్దుజేసికొనెనని, గవ ర్నరుగారు భావించి మిగిలిన మంత్రులను రాజీ నామా నీయగోరుట ఎటు లున్నదో, ఇండియా ప్రభుత్వవైఖరియు అటులనే యున్నది.

విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమునకును సైమను కమిషను బహిష్కారతీర్మానమునకును సంబంధము లేదని, ఇన్స్టిట్యూషన్లుకులగు సర్ పానగల్, ది.బ. కృష్ణకామయ్యగారు తేటపరచియుండిరి. కానిలాభ మేమి? ప్రభుత్వమువారు తమయభిప్రాయమును

మార్పుకొనజోరు. భారతశాసనసభ క్రమక్రమముగ లొంగిపోవునని ఎంచిన ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సెలెక్టు కమిటీ యేర్పాటు నేతీరున నయినను ఈ సభద్వారా కొనసాగింప పట్టుబట్టుట వింతగాదు. ఇంతవరకు డిల్లీలో జరుగు భారతశాసన సభయే సిమ్లాలోగూడ కొనసాగుననియు సభ యంతటితో యంతరింప దనియు అంగీకరింపబడుచుండెను. డిల్లీ సభలో నిరాకరింపబడు తీర్మానములను సిమ్లాసభ లో ప్రతిపాదించ వీలులేదనుకట్టి ఏర్పడియుండెను. కాని రాజప్రతినిధిగారు డిల్లీసభ అంతరించినటుల ప్రకటించిరి. దానిని “ప్రారోగ్” చేసితిమని ప్రకటించిరి. దీనిఫల మేమగునో యూహించవచ్చును. సై మను కమిషనుకూర్చి సిమ్లాసభలో మరల చర్చింప వీలగును. సెలెక్టుకమిటీ నేర్పరచుటకు వీలగును. ఈరీతిని భారతశాసనసభను తృణీకరించు ప్రయ త్నము జరుగనున్నది. మేము నిన్నటిదినము నూ చించినటుల శాసనసభ్యులు తమస్థానములను వద లక ఎల్లరును హాజరై సెలెక్టుకమిటీ ఏర్పాటును నివారించుట యవసర మగును. శాసనసభవారు జేయు సక్రమాందోళనమునందు విసువు విరామ ముండగూడదు. ప్రభుత్వమువారు రెంత పట్టుదల జూపుచున్నారో, ప్రజాప్రతినిధులును అంతపట్టుదల జూపవలయును. శాసనసభలోనే గాక వెలుపల గూడ బహిష్కారప్రయత్నములు చురుకుగ జరుగ వలయును.

ప్రకాశం పతులుగారు గోరినటుల, బహిష్కారమును వెనుకటికన్న నెక్కుడు జయప్రద ముగ సాగింపవలయును. ఈమారు కమిషనువారు సాక్ష్యముగూడ గైకొందురు. ఏపక్షమువారును సాక్ష్యమియకుండునటుల ప్రోత్సహపరుపవలయును. బహిష్కారావశ్యకత నంగీకరించిన యన్నిపక్షముల వారును, దేశమునందు ప్రబోధము గలిగింపవలసిన సమయ మిదియే. బహిష్కారప్రచారముతో బాటు, నిర్మాణకార్యక్రమమును గూడ కొనసాగించి ప్రజలలో ఆత్మవిశ్వాసమును బలపరచి వారిశక్తిని పెంపు జేయ వలయును. కాంగ్రెసుసంఘములపై గల బాధ్యత అపారము. ప్రజలలో బహిష్కార భావము బలపడుచో, వారు తమ ప్రతినిధులకు సందేశము సంపగలరు. ప్రతినిధులు వక్రమార్గముల ద్రోక్కకుండ కాపాడగలరు. ఇండియా ప్రభుత్వము వారయినను, శాసనసభల నిబ్బంది పెట్టుటవలన ప్రయోజన ముండదు. శాసనసభ లొకవేళ బలహీ నముగ ప్రవర్తించినను, ప్రజలు తమకోర్కెలను విడువజాలరు. బహిష్కార మంతరించిన దనియు, తమకు అపూర్వస్వాగత మొనగబడె ననియు, సైమను గారు ఇంగ్లండులో ప్రగల్భముల బలికి కొంతకాల ము బ్రిటీషు ప్రజలను భ్రమపెట్టవచ్చును. కాని, భారతీయులు తమరీతిను విడువనిచో, ఇంగ్లండుయ నను నిజమును గ్రహింపక మానదు. తెల్ల కమిష నును తొలగించినగాని ప్రయోజనము లేదని, కను గొనకమానదు. ఈసంగతినే, తొమ్మిదవతేది “పయో సిరు” పత్రిక తేటపరచెను. తెల్లకమిషనును మొదట సమర్థించిన పయోసిరు పత్రిక దానివలన గలిగిన దుష్ఫలములను పిమ్మట గ్రహించినది.

పయోసిరు వ్యాసములు ఇంగ్లండులో కొంత వరకు ఆశ్చర్యము గలిగించుచున్నవి. సైమను కమి

షనుకు హిందూదేశము స్వాగత మొనగె నను వార్తల కివి విరుద్ధముగ నున్నవి. సైమనుగారి ప్రకటనలు వట్టిబూటకము లని యివి చెబుచున్నవి. ఆంగ్లో-హైందవపత్రిక యనత్యమాడునా యని, బ్రిటీషువారు సందేహించుట వింతగాదు. సైమను కమిషనుపట్ల ప్రజల విముఖత ఏమాత్రము తగ్గలే దనియు, ఇంకను అంగప్రాయముగ ప్రవర్తించవల దనియు పయోసిరుపత్రిక బ్రిటీషువారిని మందలించు చున్నది. బ్రిటీషు ప్రజలను కొంతకాలము మోస పుచ్చవీలయినను చిరకాల మటుల గావించ వీలులే దనియు, సత్యము నేడుగాకున్న రేపయినను వెల్లడి గాక మానదనియు, హైందవ సమన్యను తృణీకరింప వీలు లేదనియు పయోసిరుపత్రిక హెచ్చరించుచు, భారతీయులలో మితవాదులను సంతృప్తిపరుచుట యవసరమనియు గోరుచున్నది. కాని, పయోసిరు పత్రిక తన ప్రాతవాసనలను విడువజాలకున్నది. ఈ పత్రిక సూచించిన వైస్రాయీకమిషను ఏర్పాటు, ఏపక్షమువారిని తృప్తిపరుపజాలదు. మితవాదనాయ కులగు సర్ నవ్రూగా రిట్టి ఏర్పాటు నిదివరకే నిర సింపిరి. ప్రజాభిప్రాయముతో నింకను దాగుడు మూత లాడుటవలన పాలకులకు లాభముగలుగదు. కాండుటేబిలు సమావేశము నేర్పరచుటదప్ప మరి యొక ప్రతిక్రియవలన ప్రయోజనముండదు. “ఫారిన్ అఫైయర్స్” అను పత్రికకు వ్రాయుచు, సర్ పి. యన్. శివస్వామి అయ్యరుగారు ప్రభుత్వమువారి మిలిటరీవిధానమును ఖండించిరి. భారతీయులహక్కులను బ్రిటీషువారు రెటుల నిరసించుచున్నారో చెలిపి న్వరాజ్యసిద్ధివలనగాని, యిట్టియిక్కట్టు లన్నియు దొలగ వని శివస్వామి అయ్యరుగారు చాటిరి.

మితవాదుల యభిప్రాయ మెటు లున్నదో పయోసిరుపత్రిక యీవ్యాసముబట్టి గ్రహింపవచ్చు ను. ఇకమీద బేరములకు వీలులేదని సైమనుగారు తమకడకటిప్రకటనమున చెలిపిరి. స్టేటుమెచు పత్రి కావిలేఖకుడుగూడ సైమనుగారి ప్రకటన స్థిర మని తెలుపుచున్నాడు. అందుచే స్థిరవిషయమును స్థిరనిశ్చయముచే నెదుర్కొనుట ప్రజలధర్మము. ప్రజలీనమయమున బహిష్కారనిశ్చయమును విడ నాడక న్వరాజ్యసంపాదనకై అప్రమత్తులై పాటు బడుచో వారికోర్కెలు ఎన్ని సైమను కమిషనులు వచ్చి అడ్డగించినను నెరవేరీరును. భారతశాసన సభను “ప్రారోగ్” జేసిరనువార్త మద్రాసు మెయి లుపత్రికను సంతసమున నింపుట వింతగాదు. సరి యైనమార్గ మవలంబింపబడెనని తెలిపి యీపత్రిక ఆనందించుచున్నది. రాబోవు భారతశాసనసభలో రాజప్రతినిధిగారు కొంత మార్పును సూచించెద రనియు రాజప్రతినిధికిని ఇండియామంత్రికిని భిన్నాభి ప్రాయ మేర్పడె ననియు వెలువడిన వదంతులు నిజ మయినను దేశము తృప్తిజేడదు. నిర్భక మగు ఏర్పాటులను సూచించిన మాత్రము ప్రయోజన ముండదు. హిందూదేశ మేకగ్రీవముగ కోరుచున్న కోర్కెలను గౌరవించుట ఇంగ్లండుకే లాభకరము. వీనిని ఎదుర్చుకొలదియు ఇంగ్లండు తనగౌరవమును నిలుపుకొనజాలదు. హిందూదేశమును సమాధాన పరచెడియవకాశమును బోగొట్టుకొనుట సహజము. ఏది ఎటులున్నను హిందూదేశ మీనమయమున దిగ్విజయము గాంచు నని నమ్మెదము.

వికమత్యము

హిందువులకును మహమ్మదీయులకును, బ్రాహ్మణులకును, బౌద్ధులకును, తక్కువలకును, మధ్యమత్యమిదివర కవసర మగుచో, ఇప్పుడు మరింత అవసరమగుచున్నది. వివిధసంఘములవారును, వివిధ రాజకీయ పక్షముల వారును తమతమభేదములను దేశభక్తిలో లీనము చేయవలసినయవసరము గలదు. ప్రాతసంగతులను త్రవ్వెయ్యి కయ్యములను పెంచుటవలన, ఎవ్వరికిని లాభముండదు. దేశక్షేయమును మరచి, ఎవరి హక్కుల గూర్చి వారు పట్టుకల నూపుచో, ఏమని యు కొనసాగనేరదు. తా బట్టివకుండేటికి మూడే కాళ్ళని వాదించువాడు, దేశభివృద్ధికిగాని, స్వకీయాభివృద్ధికిగాని తోడ్పడజాలరు. దేశమునందే మాత్రము చీలిక ఏర్పడినను, మూడవవారికి మాత్రమే లాభించును. ఇరుపక్షములును తీరిని నష్టము గాంచెదరు. హిందూమహమ్మదీయసంఘర్షణము వలన, హిందువులుగాని, మహమ్మదీయులుగాని, బాగుపడలేదు. అధికారవర్గముమాత్రమే బలపడినది. సైమనుకుమిషను నియామకము బోలు నష్టములు దేశమునకు వాటిల్లినవి. పంజాబు రాష్ట్రము మహానభ కాహ్వనసంఘాభ్యుత్థులుగ నుండి, డాక్టరు కిష్టూగారు చేసిన ప్రసంగము, జాతీయసఖ్యము నాశించెను. కాంగ్రెసు మహానభవారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నాదర్శముగ బెట్టుకొనియున్నారు. ఇందుకు ప్రధాన సాధనము జాతీయ సఖ్యము. డాక్టరు కిష్టూగారు జాయింటు నియోజకవర్గములను గోరుచు, మతము ననుసరించి రాజకీయపక్షము లేర్పడగూడదని, నొక్కివక్కాణించిరి. వివిధమత పక్షములవారును, కాంగ్రెసునందు జేరవలయునని, కిష్టూగారు హెచ్చరించుచున్నారు. వీరి హెచ్చరిక అమూల్యమయినది. హిందువులును మహమ్మదీయులునుగూడ దీని ననుసరించుట మేలు. హిందువులకును మహమ్మదీయులకును రాజీగుదుర్పుటకు జేసినప్రయత్నము లింకను సఫలము గాంచలేదు. అఖిలపక్షసమావేశమువారు శక్తివంచనలేక పాటుబడిరి. ఇట్టిసందిగ్ధసమయమున హిందువులును మహమ్మదీయులునుగూడ వీరిప్రయత్నములకు తోడ్పడుట వివేకము. జబ్బల్ పురము నందు జరిగిన హిందూసభలో అఖిలపక్ష సమావేశ తీర్మానములు నిరాకరింపబడుట శోచనీయము. నాయకోత్తము లగు పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు గావించిన హెచ్చరికనుగూడ సభవారు త్యజింపకుట విచిత్రము. డా॥ మూంజీప్రభృతులు తాత్కాలికావేశమునకు లోనుగాక ప్రస్తుతపు అక్కరలగూర్చి పునరాలోచన నేయుట వివేకము. సేత్ గోవిందదాసు మున్నగు కాంగ్రెసు ప్రముఖులు హిందూసభాతీర్మానములతోనేకేరవింపజాలమని ప్రకటన గావించిరి. ఇట్టి వివక్షనమయమున దేశమునందు అంతఃసఖ్యమును పెంపొందించువారెల్లరును ధన్యులు.

ఎక్వైజు మంత్రిగారి ఆర్థాభిము
ఎక్వైజుమంత్రి లగు గౌ. ముత్తయ్యమొదలి గారు, మద్యపాననిషేధము గూర్చి అసలే ముచ్చటించకుండిన పేలుగు గుండును. ఈ విషయమున

వీరు చేయగల మేలేదియు లేదని, ఎల్లరకు దెలిసిన విషయమే. మద్యపాననిషేధము నెమ్మదిగ అంతరముల పెంబడిగాని జరుగదని, మంత్రిగారు తంజావూరులో బలికిరి. అంతరము లెట్టివో వీరు నిరూపింపగలరా? వీనిని జేరుటకు మార్గమేమియో వీరికి దెలియునా? మద్యపురాబడిని కోల్పోవుటకు వీరు సంసిద్ధులుగ నున్నారా? రాబడిని అటులనే నిలిపియుంచి, మద్యపాననిషేధమును కొనసాగింప వీలగునా? మద్యపురను బెంచుటచే, మద్యపానము తగ్గునను నాశ యంతరించినది. మంత్రిగారు అంతరముల గూర్చి చెప్పటయు, తొందరపడవలదని బోధించుటయు, పాతపాటే గాని, వేరుగాదు. ప్రభుత్వమువారు మద్యపురాబడి నొక్కమారుగ కోల్పోవజాలరని మంత్రిగారు పలికిరి. అటులగుచో, ఎప్పటికి కోల్పోవగలరు? ఎంతెంత కోల్పోవగలరు? ఈ విషయమున ముత్తయ్యమొదలిగారికి ఏసంగతియు తెలిసినటుల దోషదు. ఎక్వైజు మంత్రికి మద్యపాననిషేధముతో బనిలేదని, డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్య గారింతకుముందు జెప్పియుండిరి. ఈవాదమునే, ముత్తయ్యమొదలిగారును తెలుపుచో ఎవరును అడుగువా రుండరు. బీదజనులు త్రాగుడు అభ్యాసము నొక్కమారుగ విడుచుట కష్టమనియు, వారికి మద్యమొక్కటియే ఆత్మశాంతినొనగుననియు మంత్రిగారు చెప్పుచున్నారు. బీదలపట్ల వీరికి గల సానుభూతి అపారము! కల్లును గాక, ఇతర జీవితావసరములను బీదలకు చేకూర్చగలుగుచో, వీరి ప్రవర్తనమును మెచ్చవచ్చును. వీరిప్రస్తుతవాదమును, మద్యపానానక్తులయినను మెచ్చజాలరు.

నానారాష్ట్రసంఘపు ఖర్చులు
నానారాష్ట్రసంఘమువలన భారతీయుల కెట్టి లాభము గలుగకున్నను ఖర్చులుమాత్రము మీద బడుచున్నవి. కాలనీలకన్నను ఇంగ్లండు అధికభారమును మోయువలసి వచ్చుచున్నది. ఈవిషయమిటుండ, నానారాష్ట్రసంఘమునకు అవసరఖర్చులధికముగ నున్నవనియు పక్షపాతము విశేషముగ వ్యాపించియున్నదనియు ప్రతినిధులు మొరబెట్టుచున్నారు. ప్రాన్సు, ఇంగ్లండు, జర్మనీ, ఇటలీలవశ్య నీవిషయమై వివాదము పెగుచున్నటుల దెలియుచున్నది. నానారాష్ట్రసంఘమునందు ఉద్యోగపదవులను నూరక బెంచుచున్నారనియు తమకు సంబంధించినవారికి విదేశమంత్రులు ఉద్యోగముల నిచ్చుచున్నారనియు ఆరోపణ గావింపబడెను. నానారాష్ట్రసంఘాధ్యక్షులజీతములు మిగుల హెచ్చుగ నున్నవనియు ఇంతఖర్చును తగ్గింపవలయు సనియు ప్రాన్సుపక్షమున బ్రయండుగారు కోరిరట. హిందూదేశ మీవిషయమున తన స్వతంత్రాభిప్రాయమును తెలుపజాలదు. నానారాష్ట్ర సంఘమును పొదుపుగ నిర్వహింపవలసిన యవసర మొత్తేని గలదు. హిందూదేశపుఖర్చు లిందువలన కొంతవరకయినను తగ్గిపోగలవు. నానారాష్ట్ర సంఘమువలన విశేషోపయోగ మున్న ఖర్చు లధికముగ నున్నను బాధ యుండదు. ప్రపంచశాంతిరక్షణ కి సంఘము అనుకూలించునను నమ్మకము గలుగలేదు. ఢీనికిదోడుగ సిబ్బందిఖర్చులను తదితర ఖర్చులను మితిమీరుచో ఈసంఘ మొంత త్వరలో దొలగిన సంతమేలని వివిధదేశములును తలంపకపూనవు.

పాశ్చాత్యదేశములు : ఎన్నికలు
పాశ్చాత్యదేశములలో జరుగు ఎన్నికలు సామాన్యముగ దౌర్జన్యముతో గూడియుండును. అమెరికాయందలి చికాగోలో నిపుడు జరుగుచున్న ఎన్నికలలో, పోలీసు బందోబస్తు ఎంతయున్నను, దౌర్జన్యము జరుగుచునే యున్నది. హావా అను వారిని, ఎన్నికలలో పాల్గొనకుండ జేయుటకు, ప్రతిపక్షులు కనుపింపకుండ ఎత్తుకొనిపోయిరట. టైలరు అనువారిని తలమీద మోది, మోటారుకారులతో వైచి, ఎక్కడకో గొంపోయిరట. ఇట్టి బలవన్మార్గములవలన జరుగు ఎన్నికల కెంత విలువయుండునో యూహింపవచ్చును. కాని, అమెరికా స్వపరిపాలనమున కర్పము గాదనిగాని, నాగరికవంతముగా దనిగాని, ఎవరును జెప్ప సాహసింపరు. హిందూదేశమునందెట్టిపని జరుగుచో మాత్రము, విమర్శకులు వెంటనే భారతీయులు స్వపరిపాలనమున కర్హులుగారిని చాచెదరు. ఈసంగతి ప్రపంచమందంతటను చాటబడును. మేయమ్మ బోలువారు తమ గ్రంథముల నిట్టివిషయములతో నింపివై చెదరు.

విజయవరంపరలు
భారతదేశమునుండి వెడలిన హిందూదేశపు హాకీ టీముకు విజయవరంపరలు గలుగుచున్నవి. వీరు జర్మనుల టీము నోడించిరి. వీమట్ల బ్రిటీషు హాకీ టీమును నాల్గుగోలులలో నోడించిరి. బ్రిటీషు వారికి ఒక్కగోలుఅయినను లభింపలేదు. బ్రిటీషుపక్షమున అంతర్జాతీయక్రీడలో పేరొందినవారు పాల్గొనిరట. వర్షము కురియుచు భూమిపడిగ నూడి జారిపోవుచున్నను భారతీయులు చాకచక్యముతో నాడిరి. భారతీయులు బంతిని తమవారిలో నొకరి నుండిమరియొకరికి బంపుటలో అత్యంత నైపుణ్యము జూపిరి. వీరి కలసికట్టుతనమును, సంఘీభావమును ఆశ్చర్యము గలుగజేయుచున్నవి. హాకీపంచెములలోనే గాక, ఇతరశాఖలన్నిటియందును అవకాశమున్నచో, భారతీయులు పాశ్చాత్యుల కేమాత్రము తీసిపోవ రని చెప్పవచ్చును.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము
నూతనప్రొఫెసరులు
ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయజట్టు 11 సెక్షన్లక్రింద వివిధ రాజశ్రీరామచంద్రదేవు ఎం. ఎస్. సి. (జయపురరాజా) గారిని ప్రొఫెసరులుగా గవర్నరుగారు నియమించిరి. (గజెటు)

పిల్లల నైపుకపోవుట
పాఠశాలలను చావగొట్టుట
పోలీసువారి జాగ్రత్త
అహమ్మదాబాదు, ఏప్రిల్ 11: పిల్లల నైపుక పోవుచున్నారను భయము యింకను ప్రజలను పూర్తిగ విడువలేదు. నిన్నసాయంకాలము ఒక చేయబ గ్రామములో ఒక షకీరుని అహమానించి యిరువురు గ్రామములకొట్టిరి. పోలీసు వారు షకీరుని ఆస్పత్రిలో వేసి ఆయిరువురిని అరెస్టు జేసిరి. అహమానము పై అహమానలకు పరామలకు, ఎవ్వరిని కొట్టురాదు యు, అహమానమున్నచో వెంటనే చేరవచ్చు పోలీసు స్టేషనులో ఫిర్యాదు చేసికొనవలసినయు పోలీసు నూపర్మంట్లు గాదు ప్రకటించిరి.
నిన్నను హావా వాది యను గ్రామము నందు వివిధ పరామ పదిదొలుయండగా వాడు దొంగిలించి కేకలువేసి యిందుమూగి చిరుగకొట్టిరి. పోలీసులు వాడు నేడుపయ్యు వారి ఆస్పత్రిలో వేసిరి. (అ. ప్రె)

విదేశవార్తలు

సోలమన్ దీవుల అల్లరులు

విచారణ

హన్కొ, ఏప్రిల్ 10:—సోలమన్ దీవుల అల్లరులను, విచారించుటకు డెప్టీ సెంటు కర్నలు సర్ మోచ్. కి. మారు హన్కొనుగారు కమిషనరుగ నియమించబడిరి.

హైన్రి ఫోర్డుగారు

లండను పయనము

లండనులో నెలకొని విద్యుత్తు క్రిత తయారుచేయగల మేమోయి పరిశోధించబడినది అమెరికా విద్యుత్తు మనకు అంతరాయము రాదనియు యంత్రములే గ్రేటుబ్రిటను విద్యుత్తునుకల ఆధారములనియు యూరప్తునకు ఇండియా, ముస్సుగు ఇతరదేశములకు మంచి పదకును సప్తము తేయవచ్చుననియు, ఆఫ్రికా దక్షిణాన నున్న నాగళ్లనుగూర్చి గూడ ఇటులనే జెప్పవచ్చుననిరి.

రబ్బరు నిర్బంధములను తొలగించుటచే తన ఏర్పాటులకు నష్టమురాదనిరి.

1917 లో నా సింగ్సు ప్రభుత్వమున ఒక బాలికను చిరిపై చేర్చి తగులబెట్టుచుండగా వర్షమువచ్చి అరిపోయెననియు అందుచే ఆ బాలిక బతికెననియు అమెరికా ప్రాంతము జేయ నెత్తించిన వ్యక్తికై వెదకుచున్నారు.

హీతు వైమానికురాలు

కొయిలో, ఏప్రిల్ 10:—హీతు వైమానికురాలి నింకును కొయిలోలోనే ఆవుజేసిరి వైమానికదళ ప్రధాన కార్యాలయ మువారు ఆమెకు స్థావరములను గలగజేయలేదట. అదియే ఆమె ఆగిపోవుటకు కారణము. కొయిలో అధికారులు వైమాని కమండ్రెవర్టుతో ఆలోచించుచున్నారు.

మతగురువు ప్రవర్తనము

లండన్, ఏప్రిల్ 10:—రెండును ఒక్కొక్కటి ఎక్కడు మోడెను అనువాదు వివాహముడైన గ్లవున్స్ట్రోమ్లో ఉపాధ్యాయురాలుగనున్న వై నా చిన్న కన్యకు ప్రేమించుచుండె ననియు, చీటికి మాటికి ప్రమాదములు జేయుచుండెననియు, ఎక్కువగా త్రాగుచుండెననియు, ఇతరులు త్రాగుచున్న సహించెననియు తన భర్త్యములను నిర్వహించలేదనియు, నేరములను మోపి అవిషయములను విచారించి తెలుపుటకు ఒక న. ఘమను నియమించిరట.

పోలిషుదొంగ ఇల్లు తగులబడుట

వార్సా, ఏప్రిల్ 7:—జర్మను సరిహద్దులో జియ లజం దగ్గర పోలిషుదొంగ పోంతు దొంగ ఇల్లును పోదా చేయుచుండ బాంబులు ప్రేలి నటగుట్టిల్లు చరిపోయిరి. చాలమందికి గాయములు తగిలినవి. దొంగలు బాంబులను పంక్ర హించి ఇల్లొడచుట అలవాటు.

46 గంటలు వకపగ ఒట్టో కొనెయిరికు అను జర్మను వ్యక్తి ఈడెను.

క్యేటెలు దాడి పిల్లకు యునైటెడ్ స్టేట్సులో తాండెదరు. ఆమెను గాల్పుటకు నిరాకరించిన జర్మను సైని కుని గాల్పుటకు జూపరాదనిరి.

ఈవిరింగు స్టాండ్డు పత్రికా ప్రధాన సంపాదకుడగు ఇ. టి. రేమండుగారు జనిపోయిరి.

విమానములనుండి బాంబులను వేయుటకు అలవడ జేసి కొనుమండి బాంబుకటి ఆడవిలోబడి ఆయడవి అంటుకొనెను మంచి చిన్న చెట్లన్నియు తగులబడెను.

ఆఫ్రికా చుట్టును తిరుగుచున్న వైమానికుడు ఆలంకోభం గారు ప్రభుత్వ భవనము ముందర దిగగా అందఱును బ్రహ్మరథ మును జట్టిరట.

చెఱసాలలో చౌటబడుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

దెల్లికా, ఏప్రిల్ 18:—దెల్లి నులో ఆంగ్ల కమ్యూ నిస్టు యువకులు యుధుపాణులై మోచిటు చెఱసాలలో ప్రవేశించి ఒక సంవత్సరమునుండి విచారణకై జేచియున్న ఓట్టో బ్రాను అను గ్రంథకర్తను బండిలో దీసికొనిపోయిరి. చెఱ సాల యధికారు లేమిజేసినను లాభము లేకుండెను. ఇతనిపై రాజద్రోహ నేరమును మోపిరి.

ఇండియను హాకీటీము

అఖండ విజయము

లండన్, ఏప్రిల్ 10:—సోలమన్ దీవుల ఇండియను హాకీటీమువారు నాలుగు ఆటలలోను వారే గెలిచిరి.

సోఫియా పోస్టాపీనులో ఎవరో వ్యక్తి రిచార్డులతో చౌటబడి ఖజానాదారుని గాల్పించెను. దానిమీద భయము ప్పు తిల్లె. లక్షలకొలది విలువగల నోట్లును బట్టుకుబోయెను. అతని వెంటాడించ తననుతానే తీవ్రముగా గాల్పుకొనెను.

సిరాచియోనులో దొంగిన తుత్తకాగపు గనులలో పని చేయుటకు కపుల్ల నిచ్చిరి.

ఆంగ్లో ఈజిప్టు ఒడంబడిక

రాయబారములను ప్రకటించుట

(బీముసర్వీసు)

అట్టానా, ఏప్రిల్ 11:—ఆంగ్లో ఈజిప్టు ఒడంబడికను గూర్చి కనడాకును గ్రేటుబ్రిటనుకును జరిగిన రాయబారముల ను ప్రకటించవచ్చునని మెకంబీకింగుగారు దెలిపిరి. కామన్వెల్త్ సభ్యులందరకు తెలియునటుల ఈరాయబారము లన్నిటిని కా మన్వెల్త్ సభలో ప్రకటింపవలెననిరి.

జపానులో కాంతిరక్షణ చట్టముక్రింద తాము రైతులు కార్మికసంఘములపై చర్యను దీసికొంటిమనియు కమ్యూనిస్టులు అంత విస్తారముగ నున్నటులగాని భయంకరమును కుట్రలను బర్సినటులగాని జెప్ప వీలులేదనిరి. వారిపైమోపిన నేరము లే వైన యున్నదిమనరి.

ఈజిప్టు పరిస్థితులు

కొయిలో, ఏప్రిల్ 11:—ఈజిప్టులో సభలు జరుగు కాసమునుగూర్చి రాజీప్రయత్నములను జేయుటకు సహస్ పాపాగారు జేయుచున్నటుల దెలియుచున్నది. ఆయన లాయి డ్ ప్రభువి జూచెనట. వీరిద్దరును గలిసి పాడురాజును జూచి రట.

విరోధాయుడములో విల్ఫ్రీడ్ గారి వైఖరి ని గూర్చి దెలుపుచు గ్రంథమును వ్రాసిన కర్నలు పావుకుగారు న్యాయాధ్యక్షుండి నేడు లండను వచ్చిరి.

చివిరికాగారు రాజీనామా నిచ్చిరన్నమాట యంత్రమును నున్నది.

చికాగో ఎన్నికలలో బ్యాటలుపై టైలను ఎవరును నట్టు కొనకండ చాయాపటములను వీయించిరి.

కేపుప్రభునిసానే అక్కుఫర్డు విశ్వవిద్యాలయచాన్సిలరు పదవికి బక్కా కాపాడ్ గారికిని గ్రే ప్రభువకును పోటీబడునను చున్నారు.

రాయలు ఓరు విచారణలో నేరములని తొలగించబడిన కప్రకా జేవరు జేరియులు నేనాని లండను జేరిరి. వారి ధైర్య మునకు అందఱును అభినందించుచున్నారు.

కాలర్లు నేనాని లండను చేరిగనే పగము జీతమును పుచ్చుకొనునట.

జపాను రైతుల కార్మికుల సంఘము

రద్దుజేయవలెననుట

(బీము సర్వీసు)

టోక్యో, ఏప్రిల్ 10:—అంతర్జాతీయ కమ్యూనిస్టుల ప్రాధులమువలన రైతులు, కార్మికులు విప్లవమొత్తలో పాల్గొనుచున్నారని పోలీసువారికి దెలియుటచే వీరి సంఘమున్ని టిని తక్షణము రద్దుజేయవలెనని జపాను ప్రభుత్వమువారు త్ర రపు జేసిరి.

జర్మనీ అమెరికామధ్య టెలిఫోనును ఏర్పాటు జేసె దరు. సయూరెర్లనుగూడ ఏర్పరచెదరు.

జపాను కమ్యూనిస్టు అరెస్టు

బీముసర్వీసు

టోక్యో, ఏప్రిల్ 10:—పోయిన ఎన్నికలలో ప్రభుత్వము హాసో హోరముగ ఓడిపోవుటచే ఆపగను లోపల బెట్టుకొని కార్మిక పక్షమువారి ప్రచలనములను అడంచలేక ఇట్లు రైతు కార్మిక సంఘ ములపై త్రివేయచున్నారని దెలుపుచున్నారు. మొండితనముగ ప్రతిపక్షాలకుగ జరుగుచున్న పరిపాలనమును యాభుమాపుటకు జపానులో రాజకీయములందు ముందంజ జేసినవారు ప్రయత్నిం చుచున్నారు. అంతకుండు ప్రమాద: రమును పనులను జేయుట లేదట.

కార్మిక పక్షము నోడించుటకు ప్రభుత్వమువారు రెన్ని పాట్లు పడినను 8 గురు రైతులు అనగా జపానూస్కుల నీ ఎన్నుకొనిరి. దీనివలన ప్రభుత్వమునకు ముప్పేర్వడినది. దాని నలన ఇండి పెండెంటు సభ్యులు 12 గురిమీద ప్రభుత్వ ప ఆధారపడవలసివచ్చెను. ఈసంఘములకు మాస్కో పంపి: గ మున్నదాయను సండియమును కొన్ని పత్రికలు దెలుపుచున్నవి.

ఇటలీ, తర్కి గ్రీసు సహకారము

(బీముసర్వీసు)

క్రాస్సాంటునోపీజ, ఏప్రిల్ 10:—ఇటీవల ముస్కో లిసి, టీపీకరు హుబే, మెకల పోలన్ గార్లు మాట్లాడిరట. ఇం చేదో వి శేషమున్న దనుచున్నారు. తెనాంపైనుప్రజల ఆశం ములను గాపాడుకొనటకు తాముచరును సహకారముతో ప్ర వ రించవలెనని గోరుచున్నారని తెలియుచున్నది. ఇదంతయు జూడ వీరు మగ్గురును ఒడంబడికను జేసికొనెద రేమో యని తలంచుచున్నారు.

తర్కి-పట్ట వ్యగ్రభావమును మానుకొనెనని అరుకొనుచు న్నారు. ఆసియామైనకు ఆక్రమణ తలంపును విదజకొనినని యభిప్రాయపడుచున్నారు. కొద్దివారములలోనే ఒడంబడిక ఏర్పడు ననుకొనుచున్నారు. తర్కి-లేవంటు ప్రజలకు రక్షణగా నుండునట.

ఇటలీ యువరాజు పలనైయిను జేరుట

(బీముసర్వీసు)

లండన్, ఏప్రిల్ 10:—ఇటలీ యువరాజు పలనైయి ను జేరినవిషయము నెంకయో ముఖ్యముగ జెప్పుకొనుచున్నా రు. పెరిగిపోవుచున్న ఇటలీ ప్రజలు ఈజిప్టు పలనైయినులో స్థావరము నేర్పగుచుకొనుటకు ఇటలీ పతాకమును విరాజిల్ల జేయుటకును ముస్కోలి నీగారు యువరాజు నలపిరట.

రషియా అత్తనన్యాసవిధానము

ఇండి పెండెంటు కార్మికపక్షమువారు ఆమోదించుట (బీముసర్వీసు)

లండన్, ఏప్రిల్ 10:—కార్మికులలో ఇండి పెండెంటు కార్మికపక్షమువారు సమాజేమై రషియా అత్తనన్యాసవిధా నమును ఆమోదించిరి. యుద్ధముమునుకు ఓటుల వీయరాదు ిర్యాలించిరి. ఏన్నత్రికానున్నను పనివాండ్రకు కనీసపుజేతన మును నిర్ణయించునటుల కాసములను గావించునటుల జేయవలె ననిరి.

చికాగో గవర్నరు ఎన్నిక

బీముసర్వీసు

లండన్, ఏప్రిల్ 10:—చికాగో గవర్నరు ఎన్నికలో మహాహోరములు జరుగుచున్నవి. పోలీసువారు కాపలిగాయు చున్నను ఎన్నికస్థలములందు ఎన్నికలలో పనిచేయువారి నిర్బంధి కాల్పి జరిపిరట. ఆయిదననార్లు పోలీసు కప్రమును ఎన్నికలు అయినదాక కంటికగవడకుంట పొమ్మిరి. తనివో ప్రాణము దక్కదనిరి. రిపబ్లికను యభ్యర్థి దీనిన్న గవర్నరు స్థాయిగారు ను అభ్యర్థు ను.

రైల్వ డీకొనుట

15 గురు చనిపోయిరి

స్ట్రోగ్స్, ఏప్రిల్ 12:—గార్లు బోర్డు దగ్గర రెండు రైల్వ భయంకరముగ డీకొన్నవి. 15 గురు చనిపోయిరట 80 మందికి బలమును గాయములు తగిలెను.

భారతదేశ వర్తకవ్యాపార

సంఘనభ

గవర్నమెంటువారి అవకాశములు

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 11:—భారతదేశ వర్తకవ్యాపార సంఘముయొక్క సాధారణసభ యీ సంవత్సరములోని మొదటి మాడు మాసములలో నొకటి జరుగవలసి యున్నది. ఈ త్రిమాస సభ నేటి సాయంత్రము కలకత్తాలో జరిగినది. ఈ సభకు డి. పి. బ్రెత్తానుగా రధ్యక్షతవహించి తమ యువవ్యాపకుల యొక్క క్రిందివిషయములనుగూర్చి వివరించి చెప్పిరి.

యాపాయ 1-కి 18. కెనుల చొప్పున గవర్నమెంటు వారు నిరపరచిన మారకపుత్రము స్థిరముగా నుండవలదు. ఎందువల్లనగా అట్లు ఉండుటకు వీలులేదు. దేశవ్యాపార పరిస్థితులు ఇందుకల్ల విపరీతములను సౌది ఆ మారకపుత్రమును తప్పక పీసి వేయవలెను కా గవర్నమెంటువారికి ఒత్తికి కలుగజేయవలెను.

ఈ మారకపుత్రము విధించుటవల్ల దేశ వర్తకమును పీల్చివేయవలయు నని గవర్నమెంటువారు తలచినను ఇందు వల్ల దేశవ్యాపారమునకు కలిగిన దుర్గతివల్ల గవర్నమెంటు వారికి ప్రజలవల్ల ఒత్తికి కలిగి గవర్నమెంటునకు నిష్పత్తుప ఏర్పడవలదు.

క్రాంత్రగా అధికారములోనికి వచ్చిన ఖజానా కాఖా ధికారి యైనను యీలోపమును సవరించి దేశముయొక్క పర కలిసి కాపాడును గాక!

హిందూదేశపు బ్యాంకుల వ్యాపారములను గూర్చి విమర్శించుట కొక విచారణసంఘ మేర్పడవలెను. ఇప్పుడు దేశము లోనున్న బ్యాంకులవల్ల ప్రభుత్వమువారు కలుగజేసిన ప్రజా సౌకర్యము ఏమియు లేదు. రైతులకు పీల్చి పిప్పిజేసి విదేశ వ్యాపారములను బాగుచేయుటకే యీ బ్యాంకులు పనిచేయు చున్నవి. వ్యాపారపరిశ్రమల కధికారమైన వర్తక సంఘము లను ముడిపరకలకు పంపించు రైతులకు అనగా కృషి వాడి జ్యములకు గల అన్యోన్య సంబంధము ప్రాముఖ్యత తారతమ్యము ఆమెరికా దేశములో బాగుగా గ్రహించబడి బ్యాంకు లు సాపేక్షపడి పనిచేయుచున్నవి. ఈ బ్యాంకుల వ్యవహారము ల సక్రమనిర్వహణము నేర్చుకొనవలెన్న మనము ఆమెరికా కాదేశము పోయి చూడవలెను. ఇంగ్లాండు బ్యాంకులు మనకు అదర్శప్రాయములు కావాలవు. ఈ మనదేశపు బ్యాంకుల పరి పాలనాపద్ధతులను విచారించుట కేర్పరచెడి విచారణసంఘ యొక్క ప్రజలకు విశ్వాసపాత్రులై యుండవలెను. బ్యాంకింగు పద్ధతికూడా వ్యత్యతాధికార సకలితమై యుండవలెను.

హిందూదేశ వ్యాపారసంఘములకు ఎట్టి ప్రమేయమును లేనటువంటి విదేశపు కిరసనాయులు వ్యాపారమునకు లాభకర మగు నిబంధనలను ఏర్పరచుటకై గవర్నమెంటువారు అర్చితార్థ గువులై ఆతురతకాపుచుండిరే కాని, మనదేశపు ప్రతివ్యాపారి ము లాభకరమగు రీతిని కాపాడుటకై రేపుకుంకములను విధించుట అవశ్యకమని విచారణ సంఘమువారు నివేదికలో వ్రాసి యుండినప్పటికిని వారి సలహాలను త్రోసివేసి వారి సలహాలకు విరుద్ధముగా గవర్నమెంటువారు వ్యవహరించి యుండిరి.

సర్ బార్డిరెయినీగారు ఇకనైనను భారతదేశ వ్యాపార తేమము నాలోపించి తమదేశపు వ్యాపార సంరక్షణకర్తల మని గుర్రెరిగి నిబంధనల నేర్పాటుచేసెద రని తలంచెదను. (ఫ్రీ ప్రెస్)

లాహారు కొట్లాటలు

ఒకహంతకుడు ఉరితీయబడెను

లాహారు ఏప్రిల్ 11:—లాహారు కొట్లాటలలో, పూర్వ చిందు ఆను శాతనిని ఖాసీచేసి నా కాలా అనునాతనికి ఉరితీక్ష విధింపబడెను. అతడు నిన్ను లాహారు నెంట్లలు బెయిలులో ఉరితీయబడెను. (ఫ్రీ ప్రెస్)

బ్యాంక్ రైతుల సత్కారము

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 12:—బ్యాంక్ రైతు లులంబించిన సత్కారము దీక్షయెడల తమయభిమానాదరములను తెలియ జేయుచు బ్యాంక్ రైతులకా ఆంతులను ప్రజలు సభలను జరుపుచున్నారు. ఒకసభయందు వల్ల భాయిపటేలుగా రువస్యసింగును నిట్లుచెప్పిరి. గవర్నమెంటువారు యీ బ్యాంక్ రైతులకు చేసిన యస్థాయములను అనంతము. బ్యాంక్ ప్రజాశక్తి కానాటి కి విజృంభించుచున్నది. బ్యాంక్ రైతుల ధర్మముదమును దేశి యులంబరును గమనింపవలసి యున్నది. ఈనిజయమువల్ల దేశ ఖులోని రైతులకు ముంచిత రాగలదు. (ఫ్రీ ప్రెస్)

వాతావరణస్థితి

1928 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 12-వ తేది గురువారము

ముఖ్యజిల్లాలు	మాన్సూన్ అర్ధవర్షం గరిష్ఠ గరిష్ఠ	అర్ధవర్షం అర్ధవర్షం గరిష్ఠ గరిష్ఠ	మాన్సూన్ అర్ధవర్షం గరిష్ఠ గరిష్ఠ	మాన్సూన్ అర్ధవర్షం గరిష్ఠ గరిష్ఠ	మాన్సూన్ అర్ధవర్షం గరిష్ఠ గరిష్ఠ
గోపాలపూర్	88	79	...	1.6	+ 1.4
విశాఖపట్నం	86	76	0.2	0.2	+ 0.1
కాకినాడ	91	71	0.8	0.5	+ 0.8
మచిలీపట్నం	83	79	...	4.8	+ 4.2
కర్నూలు
బళ్లారి	100	80	...	0.5	+ 0.8
అనంతపురం	0.5	+ 0.4
కడప	100	80	...	2.1	+ 2.1
నెల్లూరు	34	78	...	0	0
మద్రాసు	98	78	...	0.1	- 0.1
కడపూరు	91	79	...	0	0
నెలమ	98	75	...	2.5	+ 2.0
కోయంబూరు	91	78	0.6	1.9	+ 1.5
తిరుచనాపల్లి	97	76	...	2.8	+ 2.1
నాగపట్నం	90	79	...	0.8	+ 0.2
మధుర	95	75	...	0.8	- 0.8
పాంబట్	88	78	0.1	0.1	- 0.5
తిరునల్వేలి	0.4	- 0.1
తిరువేండ్రం	87	75	0.4	2.5	+ 1.1
కొచ్చిన్	...	74	0.5	1.6	+ 0.2
కాలికట్టు	94	78	...	2.2	+ 1.7
మంగళూరు	91	80	...	3.2	+ 3.1
దెంగుళూరు	98	70	...	0.8	0
మెరకా	94	66	...	0.9	+ 0.1
కొడైకాట్	68	50	0.5	6.0	+ 4.8

సర్కారులు:—కాకినాడలో 0.2" విశాఖపట్నములో 0.2" వర్షించెను. గోపాలపురంలో ఆకాసము నిర్మలముగనున్నది. కాకినాడ విశాఖపట్నములో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. గోపాలపురం లో తప్త ఇతరచోట్ల పగటివేడిమి 8 మొదలు 5 డిగ్రీలు తక్కువ. కాకినాడలో రాత్రివేడిమి 7 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కా:—బళ్లారిలో 8 కడపలో 6 డిగ్రీలు పగటి వేడిమి తక్కువ. బళ్లారిలో రాత్రివేడిమి 8 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము:—కడపూరులో మబ్బు విస్తారముగ నున్నది. నెల్లూరులో పగటివేడిమి 5 డిగ్రీలు తక్కువ.

వ. వ. నారాయణ అయ్యరు,

సహాచార్యులు

బొంబాయి మిల్లుల

పనివాండ్ల సమైక్య

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 11:—బొంబాయిలోని సింపె క్కు మిల్లుసంఘటిని సమైక్యముగిరినది. ఏమరతును నియమించు కండా పనివాండ్లు పనిలో ప్రవేశించిరి. నేడుపనిలోనికి కేరని పనివాండ్లు బర్తరపు చేయబడుదు రని మిల్లులధికారులు నోటీసు జారీచేసిరి.

నేటి ఉదయం ఒకవాలంటీరు కన్స్టాబులను మిల్లుపద్ధ పనివాండ్లకు లోనికిపోవద్దని ప్రోవకడముగానిల్చి సార్విక నిరోధముచేసిరి. వీరితోకూడ 14 వందల వాలంటీర్లు సార్విక నిరోధము చేయుచుండిరి. వీనందరిని పోలీసువారు అరెస్టు చేసిరి. పోలీసువారిచర్యకు ఖండించుచు కన్స్టాబుల మిల్లు పనివాండ్లకు సభను చేసిరి. కన్స్టాబులను మిల్లు మూసివేయబడియే యు న్నది. టెక్నోమిల్లుకూడ నేడు మూయబడియున్నది. పని వాండ్లకు బాకీ ఉన్న బీజములు యీనెల 14 తేదీని బహ్యుదా చేయబడునని నోటీసు జారీచేయబడెను. (ఫ్రీ ప్రెస్)

మిల్లు కాలిపోవుట

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 11:—బ్యాల్ ఫం సంస్థానములందు నిన్నరాత్రి భగీరథ మిల్లునందు ప్రత్తి చేళ్లు కాలిపోయి చాల నష్టము వచ్చినట్లు తెలియుచున్నది.

మంత్రియగు నేతురత్న

మయ్యరుగారు

ప్రభుత్వాదరణ పూర్తిగా ఉన్నదికాని వైకము

మంత్రము లేదు
తిరుచనాపల్లి, ఏప్రిల్ 12:—తిరుచనాపల్లి మకా ములోనున్న అభివృద్ధికాఖా మంత్రిగా రగు నేతురత్న మయ్యరు గారు శివబ్రాహ్మ సంప్రదాయసమాకార పరపతి సంఘమువారి సన్మానపత్రమును స్వీకరించి యుపవ్యసించుచు నిట్లుచెప్పిరి:— కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీల విచారణసంఘమువారు చేసిన సలహాలను అమలులో పెట్టుటకై గవర్నమెంటు అభిమానము వహించియే యున్నారు. కాని వైకము లేకపోవుటచే ఏమియుచేయ బలమున్నది. (అ. ప్రె.)

ఆరోగ్యశాఖామంత్రి

ముత్తయ మొదలియారుగారు

నూతన సిద్ధాంతములు

కల్లుత్రాగినయెడల కూలివాండ్లు పనిచేయలేరు
తిరుచనాపల్లి, ఏప్రిల్ 11:—తిరుచనాపల్లి మకా ములోనున్న ఆరోగ్యశాఖా మంత్రి ముత్తయ్య మొదలియారు గారి గౌరవార్థము రావుబహదూరు రామశాస్త్రి చెట్టిగారు విద్యాసంగిరి. ఆ విందు సంవత్సరము ముత్తయ్యగారు రువస్యసింగును నిట్లుచెప్పిరి. మద్యపానము సంపూర్ణముగా నిషేధించుట గొప్పవిషయమే. కాని గవర్నమెంటువారికి కిక్కుసారాయిల వల్ల వచ్చేది గొప్ప అదాయము ఒక్కమారుగా పోగా ట్లు కొనజాలరు. అదిన్ని గాక కూలివనివాండ్లు కల్లునిట్లు త్రాగినదే పనిపాటులు చేయజాలరు. వారందరను ఒక్కమారుగా కల్లు సారాయిలు మానవేయజాలరు.

మొత్తముమీద ఎప్పటికైనను సంపూర్ణ నిషేధము ఆ ముఖ్యమంత్రి రావలసినదే. కాని క్రమశిక్ష అంతయుగా అమలు లోనికి రావలయును. (అ. ప్రె.)

ఆస్పత్రిలో రోగి ఉరిదీసికొని

చచ్చుట

కలకత్తాలో వింత

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 11:—కాలెలు మెడికల్ కాలేజీలో నైద్యశాలయందు శనివారమునాడు ఒకరోగి కాలనాశుడై తాదాపదలేక ఉరిపోసికొని చచ్చెను. అని అమృతబహువర్తిక డెంపుచున్నది. రోగి లేచి ఉరిదీసికొని చచ్చునకు నర్సులు కావలి యుండు నాఖులు ఏమి జేయుచున్నారని వర్తిక ప్రశ్నించుచున్నది. (ఫ్రీ ప్రెస్)

దేవఘరు కుట్రకేసు విచారణ

దేవఘరు, ఏప్రిల్ 11:—దేవఘరులో మరేస్, బిరేస్, లేజిస్ అను ముగ్గురు యువకులు రాజప్రొవ పుకట్ర జేయు చుండినట్లుగా కనుగొనబడి అరెస్టుచేయబడియుండిరి. ఆక్షను విచారణ తిరిగి ప్రారంభింపబడినది. డిప్యూటీ పోలీసు గూప రిం పెండెంటుగారి సాక్ష్యము గైకొనబడెను. దేవఘరులో ము ద్దాయిలు నిశించియున్న బసలో పిస్తాళ్లు తోటలు కొన్ని పుస్తకములు దొరికిన వని డిప్యూటీ గూపరిం పెండెంటుగారు సాక్ష్యమిచ్చిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్)

పట్టపగలు హత్య

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 11:—నేడునడుచు క్రైదానంద పా డ్కలో ఒక యువకుని ఒక ఓడ్రుకు కత్తివోలడిచి చంపెను. దొంగతనము జేయుటయందు తనకు తోడ్పడకుండుట యే కారణముట ఓడ్రుకుగూడ గాయములు పడుటచే ఆస్పత్రిలో వేసిరి.

దొంగనుకొని యజమానినిచంపుట

లాహారు ఏప్రిల్:—వైజాబాదు అనుగ్రామములో తొలిశాటిరాత్రి పెద్దవోరజనుటచే గ్రామములందరు భీతిచెందియుండిరి. మరునాడు లోన కల్లుమిని బయట అరుగుమీద పండుకొనియున్న యింటియజమాని యింటిలోనికి తోగా అతడే దొంగయనుకొని లోనున్న నాఖుల తుపాకీతో కాల్చిచంపెను.

సంయుక్త రాష్ట్రములందు అఖిల భారత హిందూలా సంస్కరణ సంఘముయొక్క కాఖాసంస్థ యేర్పడెను. బ్యాల్ మరేంద్ర శారువేనుగారు అధ్యక్షులు, విరు పూనా సంఘము తో గలసి పనిజేయుదురు. (అ. ప్రె.)

నైమనుసంఘము - భారత ప్రభుత్వము

సంఘనివేదిక భారతదేశాభివృద్ధికి ప్రతికూలమేకావచ్చును

ఉద్యోగులు ప్రభాభిప్రాయమును వినిపించుకొనుచుండుట

కయినీరుపత్రికలో యీ నెల 9 వ తేదీని లంతయును సరిగ్గా నుండలేదు అను శీర్షిక క్రింద ప్రకటింపబడిన సంపాదకీయ వ్యాసము.

సైనికుల సంఘమునకును భారతదేశీయులకును విభేదమును లోగింపుట యీ పత్రికలో మే మిదివరకు చేసిన నూతనలను ప్రజలు చాల శ్రద్ధగా గమనించుచున్నారనుట మాకు సలపుడే గోచరించుచున్నది. చివరకు మా నూతనలే ఆమోదింపబడగలవు. మా పత్రికలో నిర్వాహకమేటా మేము వ్రాసిన వ్యాసమునందలి భావములు భారతదేశీయులందలి ప్రభుత్వాధికారుల కందరికిని కంటకముగానే యుండును గాన వారా నూతనలపట్ల మాముఖులగుదలని అశీమిలు అవివేకము. కావుననే యీ అధికారపక్షపులో పలువురు మానూచనలను తృప్తి కరిగించిరి. సుప్రసిద్ధుడగు నొక రాష్ట్రపాలకు డంతటితో అనివి నొంక యిది కుద అపి ధేయకయని గూడ ననెను. ఇతడు యే అభిప్రాయమును వెల్లడించెనో దానినే అధికారులును సమర్థించువారందఱుగూడ కలిగియున్నారనియే మేము నమ్మెదము. సార్వభౌమై జలగలవలె తమ స్థానములను కరచుకొనియుండు వారికి సమాధాన సదాభిము లేన్నడునుగూడ తలకెక్కి యుండలేదు. ప్రజల ఆమోదమును బడచునలెనను వ్యర్థమేక గల వారికి భారతదేశ హితకరములగు నూతన లులు రుచించును. వారెట్టి నైతికవిషయములను పాటించరు. తమ భావములేతప్పి కరములను నమ్మకమును యిరుకలో తలను వ్రాచుకొని లోకమును జూడకండ నుండునట్టి ఉద్యోగు లనునిప్పుకోదులకుసమాధాననూతన లేన్నటికిని నచ్చవు. అందువలన సైనికుల సంఘమును అధిక సంఖ్యాకులగు భారతీయుల ఆమోదింపదలచియే వారు నునువుచుండురు. ఇట్లేను దీర్ఘి నగరమునందు వాకలు చేయగా భారత ప్రభుత్వ సంఘ సభ్యులలో ప్రముఖులగువారిలో కొందరి చిత్తశుద్ధి చాల సంతుభితమై యున్నదని అలిసినది. దేశమున ప్రతికూలపక్షము దినదినమును ప్రబలమగుచున్నదనియే వారిటుల కలసికదలుచున్నారని మేము నమ్మెదము. సంఘసభ్యులేమైన నాదార్యమును మానెదరేమోయని వీరు మరొకరిని పడుచున్నారు. ఇదివరకు భారతదేశీయుల కియ్యబడిన రాజకీయ సంస్కరణము లెటుల నుపయోగింపబడెనను విషయమును గూర్చి మాత్రమే సంఘమువారు నివేదికను వ్రాయవలెను గాని యికముందు భారతీయుల కధికముగ రాజకీయాధికారము నియ్యవలెనని నూచించుట కీసంఘమువారికధికారములేదు అని సంఘమువారికెట్టి ఉదారభావమును కలగకుండ చేయుటకే భారత ప్రభుత్వ సంఘ ప్రముఖులు వెల్లడించు చున్నారు. ఈ విషయగు ప్రతికూలభావముగల యుద్యోగులు సంఘమునకు సాత్వముననుగున్నట్లుగూడ భారతదేశీయులను ప్రతికూలమగు సాత్వమునే అధికముగా ననుభూయి అరితిగా ప్రతికూలమగు నివేదికను వారు వ్రాయవలయునని చేయుగలరని దేశీయులలో పలువురు శంకించు చున్నారు. ఈ సంశయము నిరాధారమని ప్రభుత్వమువారు వెలువే ప్రకటింపగలరనుట కెట్టిసంశయమును లేదు. కాని అట్టి సంశయముల ప్రజలలో యేలంత రింపవలెనే అందులకెవరి బాధ్యులు. ప్రభుత్వమువారి బాధ్యులు కావున ప్రస్తుతవిషయమునందు భారతదేశాభివృద్ధిని నిష్కలముగా కోరువారందరును సహేతుకమగు సమాధానమును రచనలని కోరువారందరును, బ్రిటిషు దేశ సత్యప్రతిష్ఠనకాపాడగోరువారందరును భారతదేశీయులందు ప్రస్తుతస్థితి అంతయును సరిగా నుండలేదని బ్రిటిషు దేశీయులు సరిగా గ్రహించగలుగునట్లు చేయుటయందే సర్వశ్రమలను వినియోగింపవలసి యున్నది. అతి ప్రబలమగు విభేద మేర్పడినది. దానిని త్వరగ లోగింపనిచో క్రమముగా నది అనివార్యమే యగునని బ్రిటనులకు నచ్చజెప్పవలసి యున్నది.

బ్రిటను దేశీయులందలి జనసామాన్యమునకు భారతదేశ స్థితి కొంచెమైన తెలియవని వెల్లడింపకతివ్వదు. వార్త మెంటు ప్రజల పక్షలోగూడ భారతదేశ విషయములను వెల్లడించుటచాల అరుదు. సామ్రాజ్యోపన్యాసములందు తప్ప ఎన్నికల ఉపన్యాసములందు భారతదేశీయులగుచ్చి అభ్యర్థులెన్నడును నియోజకులను తెలియజేయుచు కన్పట్టలేదు. వక్షమువారు స్వార్థార్థ ప్రకటన సాధనముగా నెపుడైన భారతదేశీయులగుచ్చి తల పెట్టుచుండురు. భారతదేశవార్తలు కాదాచిత్కముగా బ్రిటనుల చెవిని పడుచుండును, వారిలో చాలవరకు విడదూరపు రాజాలు. వ్యేలకేసులు అమూల్యరత్నాభరణములు మున్నగువానినిగూర్చి

విగానేయుండును. చాల శ్రద్ధగా ప్రకటింపబడుచున్న బ్రిటను పత్రికలో సైతము భారతదేశవార్తలు కడు సంగ్రహముగనే ప్రకటింపబడుచుండును. కావుననే వెనుక సైనికులసంఘమును గూర్చి వార్త మెంటుపక్షంలో చర్చజరిగినపుడుగూడ అధిక సంఖ్యాకులగు సభ్యులు యేకాభిప్రాయముగా నుండిరి. భారతకా సనభివృద్ధి యెంతదేశీయ ప్రముఖులును సైనికులసంఘమును బహిష్కరించినను వార్త తెలిసినవీట్లుగూడ వార్త మెంటు సభ్యులలో కెట్టి పంచలనమును కలగలేదు. ఎల్లకాలమును భారత భావము లెటులేయుండ వీలులేదు. వెనుక భారతదేశీయుల పంచేసి ఫించెను పుచ్చుకొని బ్రిటను దేశీయులు చేరి ప ఉద్యోగుల భావములను బ్రిటను దేశీయులందరును కలక్షరములుగా నిమ్ముచుండి. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యాంతర దేశీయుల మధ్య భారతదేశీయము రాజకీయముగ చాలముఖ్యమగు చురు. క్రమముగా బ్రిటను దేశీయులలో హెచ్చుమంది గ్రహించగలుగుచున్నాడు. వెనుకటివరకు లికముందు పనికిరావని భావముగూడ క్రమముగా వారికి కలుగుచున్నది. భారతదేశాభివృద్ధికి ప్రతికూలమగు వారిట్టి సదాభిములు కలవారిని అతివాదులని యనుచుండురు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యాంతర దేశీయుల సత్వమునుగూర్చి సర్వజనులను ఆమోదకరమును సహేతుకమును సంశయము నిష్కలమును నగు భావమును కలిగియుండువారందరును అతివాదులయగుననెదల బ్రిటిషువారిలో అధిక సంఖ్యాకు లతివాదులేయగుదురు. కాని ఆసంతృప్తియై భారతదేశీయులకు వెచ్చి పోవుచుండు బ్రిటిషు కార్మిక పక్షమువారి వాక్యముల కనవసరమగు ప్రాముఖ్యత నీయగూడదు. బ్రిటిషు దేశీయులందఱు భారతదేశీయులపట్ల కలగచున్న సదాభిము అంటి భిన్న రాజకీయ పక్షముల విమర్శలకును సాంఘికవాదుల ప్రశ్నలకును కూడ లెక్కలే మైనది. పెన్నరు బ్రాక్స్ ఫర్డ్ లుగార్లు మున్నగువారెవరును దానిని సరిగా వెల్లడింపజాలరు.

కావున బ్రిటిషు దేశీయులందలి భారతదేశీయులను విచ్చేసు వారిలో కొందరు వెల్లడించు అతిశయోక్తులకు వివరీతభావములను భారత రాజకీయవేత్తలను నులభముగా విశ్వసించగూడదు. రాజకీయవేత్తలలో యువకులగువారు వెల్లడించు భావములు రాజద్రోహము వలెనే కనబడుచుండునుగాని నిజముగా నది వట్టి వాచాలకయే గాని మరేమియును కాదు. కావున యువజన సహజమగుట్టి యుద్ధేక్షమును ఆంగ్ల రాజకీయజ్ఞులు లెక్కగనరు. ఉద్దేక్షలుకానివారు సహేతుకముగా తెలుపు విషయములను బ్రిటిషు రాజకీయ వేత్తల శ్రద్ధగా గ్రహించి దేశ, నులభముగా వారు ఆమోదమును తెలుపరు. వారి కను మానము సహజము. క్రొత్తవిషయములలో వారి నడక కడు మందము. మొత్తముమీద వారి భావము సరిగా నున్నది. భారతదేశీయులందలి దలనాదులు కానివారు తెలుపు విషయములను సదాభిముతో వివరింపగూడ బ్రిటిషు వాయుమంకోచున్నారు. ప్రభుత్వవ్యవహారలోగాని ప్రభుత్వోద్యోగులలో గాని యెవరైన వివరీతభావముల వెల్లడించిన పుడు వారిని నుండలింపుటలో పయినరు పత్రిక యెన్నడును మార్గమును పూనదు. భారతీయ వాయుకులలో నెవరయిన విడిచిపెట్టు ప్రసంగము చేసినను పయినరుపత్రిక నిహించదు. ప్రస్తుతస్థితిలో రెండుపక్షములవారికిని గూడ శోషము, అనుమానము, దూషణము మున్నగువాని కవకాశము లేదు. కాంతముగలవారు పూనుకొనవలసి యున్నది. బ్రిటను దేశీయులందలి అధిక సంఖ్యాకులకును భారతదేశీయులందలి కాంతిజనులకును సమాధానము కలిగింపుట అసంభవమని భావింపువాడు రెండుదేశముల భావిభాగ్యములను గూడ పచ్చుచేయువారేయగుదురు. (పయినరు)

బెంగాలు మునిసిపాలిటీలు

115 సంఘములు రూ 62 2/3 లక్షలు రాబడి

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 11:—బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు సానిక స్వపరిశాలన సంస్థగూర్చి గతసంవత్సరము డిసెంబరు ప్రకటించిరి. రాష్ట్రములో 115 మునిసిపాలిటీలు గలవు. వాటి రాబడి నిజీటికన్న ఈవత్సరము 82 1/4 నుండి 62 2/3 లక్షలకు హెచ్చెను. 24 మునిసిపాలిటీలయందు విద్యుత్తు వారు గ నున్నవి. విద్యుత్తు సరిగా లేనది ప్రభుత్వము వారు ధన సహాయము చేయజాలరని ముక్తిగారు డెక్లెరి. మొత్తము విద్యుత్తుకు రూ 446,999 వెచ్చింపబడుచున్నది. డక్కాలో మరొకటి నిర్మాణము విధానమునకు ప్రభుత్వమువారు రూ 25 లక్షలొసంగిరి. 43 మునిసిపాలిటీలు మొత్తము రిక్తి లక్షలు ప్రభుత్వమునకు బాకమున్నాడు. (ఆ. ప్రె.)

13-వ పంచాల రాష్ట్రీయసభ

జహపర్లాల్ నెహ్రూగారి యాగమునము

జహపర్లాల్ నెహ్రూగారి వ్రతాశీర్షనము.

అమృతసరము, ఏప్రిల్ 11:—పంచాలరాష్ట్రీయసభకు అధ్యక్షుడయిన పండిత జహపర్లాల్ నెహ్రూగారు యీ ఉము బండిలో దిగిరి. రైల్వేస్టేషనువద్ద కలవురు కాంగ్రెస్ ప్రముఖులు వారికి స్వాగతి ముసంగిరి. వారు పోవుమార్గమున యారువైపుల ప్రజలు సుంపులుగూడీ యాదండిరి. అగ్రాసనాధిపతిగారి యూరేలెంపు రాజమార్గముల గుండా జలియన్ వాల బాగ్ చేరిన తరువాత పండితు డిగ్గెలు వాతీయనక కోల్పోనమును సలిపెను.

జలియన్ వాలాబాగులో సభ జరగుటకు ప్రయత్నములు జానుగా జరిగినవి. (ఆ. ప్రె.)

అహ్మదాబాద్ సభాసభ్యుని యువన్యాసము

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమే మన ఆదర్శము.

అమృతసరము, ఏప్రిల్ 11:—ఈమధ్యాహ్నము జలియన్ వాలాబాగులో రాష్ట్రీయసభ సమావేశమయ్యెను. ఆరంభమున జాతీయగీతములు పాఠానుగా పాడబడిన తరువాత ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు డాక్టర్ కిష్టూగారు అధ్యక్షుని, ప్రతినిధులను ఆహ్వానించుచు మాటలాడెను. వారి ఉపన్యాస మిక్రింది ముద్రింపు.

“యదృశము జరుగుచుండగా ఆంగ్లేయుల స్థితి చాలా హీనమయ్యెను. అమాయమున వారు భారతీయుల సాయమును కోరిరి. యువము ముగిసిన తరువాత మనము వారి కక్కరలేక పోతిమి. ఆసమయమున మనము ముచ్చేతనైనది యంతయు చేసితిమి 100 కోట్ల రూపాయలను, లక్షలకొలది వీరసమునికలను మనము పంపితిమి. ప్లాండర్స్ నందు ముర్ఖులను డిలలో, జర్మనుసయికిలల ప్రతాపాగ్ని కిగురియె మన వీర సయికిలు జయించి ఆంగ్ల దేశమునకు కీర్తిని దెచ్చిరి. లోక మంతయు భారతీయుల యవక్రపరాక్రమమున కచ్చుకమంది చూచుచుండెను. ఎంత నెట్టివారము! మనముగూడ ఆంగ్లేయులతో సమానముగా నుండుముగదాయని యిట్లు చేసితిమి. కాని మనగతి యేమైనది? మన సలకెళ్లు మరొకటి బిగించబడినవి. అమృతసరములో జరిగిన చాత్యలకు సహాయనిరాకరణ మే ము జబాబు. ఇప్పుడు సహాయ నిరాకరణోద్యమము నొందించుదా! లేదు, గాంధీగారు బోధించిన మతము సయిన్స్ సంఘ బహిరగ్రహమున వాగుగా కనబడుచున్నది. సంఘము అన్ని స్థలములందు అగి అమృతసరమున అగలే జేరి ఇగ్గడ వాడికి మర్యాదలు చేయవలెవ్వరనులేదు. ఈద నాడు హిందువులు మహమ్మదీయులు భాయిభాయి అనుకొనినాడు. శ్రీరామనమినాడు మహమ్మదీయులు హిందువులతో వైత్రి సలిపినారు.

ఇక స్వాతంత్ర్యపువిషయము

మద్రాస్ కాంగ్రెస్ లో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము మన యాదర్శమని నిర్ణయించినారు. ఆంగ్ల సామ్రాజ్యములో నుండి మేని మనకు స్వాతంత్ర్య ముండజాలదు. ఆంగ్లేయులు ముఠో సంధిచేసికొని మనకోరికలను మన్నించిరేని మనము వారితో కలిసి యుండెదము. మన మర్యాదలతో పడుగలిగి నేని, మనకు వారితో సమానప్రతిపత్తియుండజేని వారినుండి విడిపోయి స్వతంత్ర్య మయ్యెదము.

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమే మనపరమావధి. దాని నుండి ఒకవెంటలు వాసియెనను మనము లోలగము.

ప్రస్తుత ఆంగ్ల సామ్రాజ్యము అధర్మముమీదను, బలహీనుల నణగద్రొక్కుటమీదను నాధారపడియున్నది. గాన ఆంగ్ల సామ్రాజ్యములో మనము కలసి యుండము.

హిందూమహమ్మదీయ భేదములు అంత చాలరానివాయెమి! ఇతరతమ మన ప్రయత్నములు గొప్ప ఫలము నిష్పాదించునను మనలో సదాభిము మాత్ర మేర్పడినమాట నిజము. ఆలోచింప సమావేశము యాపనిని నెరవేర్చుక పోయిన, కాంగ్రెస్ వారే దీనిని పరిష్కరించవలెను. మనము నిర్ణయించు విధానమున సమిష్టి నియోజకవర్గము ముఖ్యమైన స్థానమునవిధించవలెను. మతభేదములమీద నాధారపడు పార్టీలు పనికిరావు. ముస్లిమ్ సభ, హిందూ సభ, మొదలగు సభలు లేకండాబోయి, కాంగ్రెస్ ఒక్కటే ఉన్నయెడలభాగుండును.

గ్రామ పునర్నిర్మాణము విషయమై యతడిట్లుచెప్పెను. విద్యాధికులగువారు యావజ్జీవము దీనిని పనిగా నంగీకరించవలెను. గ్రామ పునర్నిర్మాణాధికార్యములకుమనముపూర్తిగా ద్రవ్యము మూలమేయవలెను. నిసిహాలు, నాటకములు, ఉపన్యాసములు, ప్రదర్శనములు మొదలగువాటి మూలముగా మనము పూర్తిగా ప్రచారము జరుపవలెను.

భారత తంతుకారక సంఘము

వార్షిక నివేదనము

భారత తంతుకారక సంఘము వారు రెండవ వార్షిక నివేదన ప్రకటించిరి. ఇందు చాల ముఖ్య విషయములు కలవు. ప్రధాన భాగము ఆక్టోబర్ నెల 31 వేతన, ఆనుబంధము 24 వేతనము. ఆనుబంధములో చాల ముఖ్యవిషయములు గలవు గాన దానిని మొదట చూచుదము. ఆయావ్యయముల పట్టిక అడిటరు రిపోర్టుతో గూడ ప్రకటించబడెను. ఈ పరిశ్రమనిమిత్తము 20 లక్షల రూపాయలు వెట్టుబడి కట్టబడెను. ఈ పరిశ్రమ బాతీయ ప్రతి శతములలో నగ్నకార్యమును అత్యంతోపయోగము నైయున్నది. ఈ పరిశ్రమకొరకు ప్రజల సంగ్రహము నాధికమగుచున్నది. ధనికుల ఆదాయము వీరల కష్టములననే లభించుచున్నది. ఈ పరిశ్రమలన వీరలకు జీవనాధారము లభించును గాననే యీనిధి కొనగవలసినదము సక్రియి; యోగముగుచున్నది. భారత తంతుకారక సంఘమువారు చేసిన తీర్మానములు, వారుబ దులిప్పుచు గూర్చిన నియమములు, సంఘమువారి కరచిన ఖర్చుకు దుకాణములలో ఖర్చు బట్టలను ఆరువిచ్చుటను గూర్చిన నిబంధనలు, స్వయముగా ఖర్చుకు నమ్మకొనువారికి ధనసహాయము, వీధుల బెంబు లెక్కి ఖర్చుకు నమ్మకట్టివారికి కమీషను, సంపూర్ణార్థము, ఏజెన్సీల విషయములు మున్నగున నన్నియును ఆనుబంధమునందు కలవు.

ఆనుబంధము చదివిన పిమ్మట తీరుబడిగానున్న ప్రతి ఒక గంటనేపు ప్రధాన భాగమును చూచవలయు. అటుల చదివిన నో ఖర్చుకు అభివృద్ధి కాగుగా బోధపడగలదు. దేశబంధు వాగు దేశీయనిధి వివరములుగూడ నిందుకలవు. 1925-26 లో 28,76,670 రూపాయల పిమ్మట ఖర్చుకు తయారైనది. 1926-27 లో 24,06,870 రూపాయల వెలగల ఖర్చుకు తయారైనది. 1925-26 లో 28,99,148 రూపాయల వెలగల ఖర్చుకు విక్రయింపబడెను. 1926-27 లో 31,48,794 రూపాయల వెలగల ఖర్చుకు విక్రయింపబడెను. ఖర్చుకు దినదివాభివృద్ధి కొందుచున్నదని దీనివలన స్పష్టము కాగలదు 1925-26 లో 50,000 మంది నూలుబడుకు చుండిరి. 1926-27 లో 88,889 మంది నూలు వడుకుచుండిరి. ఆనూబతో 5193 మంది ఖర్చుకు బట్టలకు నేయుచుండిరి. 1925-26లో 1500 గ్రామములలో సంఘము వారి ఏజెన్సీలద్వారా నూలు వడుకుచుండిరి. 1925-26లో 2881 గ్రామములలో నూలు వడుకుచుండిరి. 1925-26లో 177 స్థానములలో ఖర్చుకు నేయబడుచుండెను. వానిలో 62 స్థానములను సంఘమువారి యేర్పరచి 41 స్థానములకు సహాయముచేయుచుండిరి. 74 స్థానములు యితరులచే నేర్పరచబడినవి. 1926-27లో 204 స్థానములలో నేతపని జరుగుచున్నది. వానిలో 115 స్థానములు సంఘమువారిచే నేర్పరచబడినవి. 44 సంఘమువారి సహాయమును బడయుచున్నవి. 45 యితరులచే నేర్పరచబడినవి. కార్యస్థానములలోను కలక మొత్తము 748 మంది దేశసేవకులు పనులను పరిశీలించుచున్నారు. ఇతరులచే నేర్పరచబడిన స్థానములలో పనిచేయుచున్నవారి మొత్తము చేర్చబడలేదు.

నిర్మలమైనది. త్వరలో శుభ్రమైనదగును. ఉపయోగించువారిల ఖర్చుకు తగ్గించి ఆరోగ్యమును కాపాడును. అన్ని విధముల నుపయోగించుటకు శ్రేష్టమైనది. గుడ్ బిస్కెట్ మాండ్లెస్టరు ఇంగ్లాండువారిచే తయారైనది. "పిప్" "హాటింగ్ సోపు" "గ్రేట్ రోజు" వానీటూము "లెట్ సోపు" "మెన్ గ్రామ్" బాయిలెట్ సోపు ధికారులు.

సన్నములు వడుకుట "చాల రాష్ట్రములలో వెకటికంపై సన్నములు తయారగుచున్నది. ఆట్టియలోను పంజాబులోను సన్నములు హెచ్చుగా తయారగుచున్నది. ప్రారంభమునందు 6 మొదలు 10 సంబరములువరకు మాత్రమే వడుకుచుండిరి. ఇప్పుడు 15 సంబరములు చాల హెచ్చుగా తయారగుచున్నది. 25 సంబరములుగూడ కొద్దిగా తయారైనది. ఆట్టియలో మొదట 4-5 సంబరములవరకే నూలు తయారగుచుండెను. ఇప్పుడు చుట 10-13 సంబరములు నూలువరకు తయారగుచున్నది. ద్రవిడ రాష్ట్రమునందు 1926-27 లో 72, 584 రూపాయల వెలగల సన్నములు తయారయియుండెను. మిక్కిలి సన్నమును పనుకుటలో ఆంధ్ర రాష్ట్రమే ఆగ్రస్థానము వహించియున్నది." అని నివేదికలో వివరింపబడెను. ఈరీతిగా ఖర్చుకు బట్టల వాణ్యసాధికముగనున్నను ఇరలు వెనుకటికంపై తక్కువగానే యున్నవి. "సంఘమువారి సాంకేతికకాళువారు సాంకేతిక పాతకాలనేర్పరచి ఆచు దేశసేవకులకు ఖర్చుకు పనుల నన్నిటిని సాకల్యముగా నేర్పుచున్నారు. 1922 నుండియు ఈ పాతకాలలో నీపనులను నేర్పుచున్నవారుగాని యీ సంవత్సరమే కట్టుబాటుతో ఖర్చుకు ఆన్యోగుల కాళునుగూర్చిన నిబంధనలు చేయబడినవి. ఖర్చుకు కాళులో పనిచేయువారులకు రెండు సంవత్సరములు పని నేర్పకొనవలెను. పిమ్మట మూడు నెలలు ప్రాబేషనరుగా పనిచేయవలెను. అనంతరము వీరో యొక స్థానమునందు తొమ్మిది నెలలు ఆప్రెంటిసుగా నుండవలెను ఈ కాలములో అవసరమునుబట్టి నెలకు 12 రూపాయలవంతున జీతవియ్యబడెను. అటుపిమ్మట కాళులో నుద్యోగిగా నుండగోరువారి నెలకు 30 రూపాయల జీత మేర్పరచెదరు. ఏజెన్సీ పాటు పనిలోనుండుటకు పూచీపడెదరు. సాంకేతిక పాతకాలలో పకనీను విషయములు గూడ నిర్ణయింపబడినవి. ఇప్పుడావిషయములనే నేర్పుచున్నారు. అని నివేదికలో వివరింపబడెను. నివేదికలో గల యాఖ్యాంశముల నన్నిటిని చేచట వివరించితిరి. నివేదిక ఖరీదు నాలుగవాయి. వలయువారు నాలుగవాయి మొత్తము స్థాంతులను పంపుచు నిటుల వ్రాయవలెను. "ఆత్మ యిండియా స్పిన్ నున్న ఆసోసియేషను, మిర్జాపూరు, అనామదాబాదు"

ది ఈ స్టు ఇండియా మా చ్ కం వె నీ, లి మి టె డ్.

[1913 వ సం॥పు (VII వ) ఇండియను కంపెనీల ఆక్టు ప్రకారము కూర్చబడినది.]

4567

రిజిస్టర్డ్ ఆఫీసు : "హార్మోహాసు", గ్రాండుట్రంకు రోడ్డు, రాజమహేంద్రవరము

వలయువారికి ఈ కంపెనీ తాలుకు ప్రాస్పెక్టుసును (Prospectus), దరఖాస్తు ఫారమును (Application Form), మా రిజిస్టరుడు ఆఫీసునుండి పంపబడును

ఆరోగ్యశ్రమము-ఆవడి

ఉద్దేశములు

విశాలమైన నిర్మలమైన ప్రదేశమున పచ్చమైన నీరు, పర్వ ప్రాంతములను రండింపజేయు సూర్యకాంతి, పరిశుభమైన వాయువు, మనోరంజకమైన ఆకాశము వీనినై పరిక ప్రభావోన్మతిని ఆనందభరితముగా ఆనందించుభాగ్యము కట్టాములలో ఆరదగుచున్నది. దేహమనోబలములు క్రమశః కృతించి దేహములో ఆయుఃపరి మాణమృత్యు పోవుచున్నది. ఆరణ్యములలో నివసించు కొండజాతుల వారి కుండు బాహుబలము శాగరకుల కుండుటలేదు. ఇందలి పర్వమును బోధించుటకై చెప్పవట్టణమునకు 10 మైళ్ళదూరము లో నొకవిశాలమైన ఉన్నతిభూమిని ఉంపాదించి మనయవతుల కేరీరపుష్పిని పాలించుటయు, సాంప్రదాయసిద్ధముగ పద్యర్థనము నుపదేశించుటయు, ఆహారాహారవిశేషములచే నారోగ్యమును గోల్పోయినవారలకు ఆరోగ్యసూత్రములను గరిపి ఋజుమార్గమున నడపించుటయు, ఆతుల్యము యథోచితముగ చికిత్సజేయుటయు మొదలగుచేత్యులలో ఈ మాత్రము 1926 సంవత్సరము జనవరి 18 తేదీని స్థాపించబడినది. విహారము ఉద్యాన వనములు, సరోవరములు, ఆరామములు, గృహములు మొదలగువానిని నిర్మాణము ప్రాచీనసాంప్రదాయమునబట్టి ఆతిథికాలముగను, విశ్రాంతియుక్తముగను, జనాకీర్ణములగు పట్టణములకు సంబంధము లేకండ నిర్మించబడి యున్నవి. భారతదేశీయులై యాండియు చిరకాలము ఇంగ్లాండునందు మెడికల్ హిల్స్ సానిటేరియం అను మలయాళమునకు స్థానములై నుప్రసిద్ధ చికిత్సమైన డా॥ సి. మత్తు ఎమ్. డి. ఎమ్. ఆర్. సి. ఎస్. గారు పునాదిరాయిని వేసిరి. ఆరామపురస్థాపన సంవత్సరమున వారిట్లు చెప్పిరి. "మన ప్రాచీనులు నిర్మలవాయువు గల ప్రదేశములలోనే నివసింపుచుండిరి. మన మహర్షులకు ఆరణ్యములనిన మిక్కిలి యభీమానము. వారి నివాసములు, పాతకాలలు, పథిలు, విందులు మున్నగువాని నన్నిటిని ఆశ్రమములలోనే జరుపుకొనుచుండిరి. ఇట్టి యాశ్రమములు మన మనములను నై పరిక సాందర్యములకు మరలబుచ్చుచున్నవి. నమగరకులుగూడ "ప్రకృతికి మరలడి, ప్రకృతికిమరలడు" అని ఉద్ఘోషించుచున్నారు. పరిశుభ్రవాయువుపచారమే ప్రకృతి చికిత్స. ప్రకృతికిత్యుకు మించిన చికిత్సయేలేదు."

పుష్పఫలాలంకృతములగు ఆనేక వృక్షజాతులతో శోభాయమానమై, గంభీరమై, మారు ఎకరములను మించిన విస్తీర్ణముగలిగి సర్వోపయోగములకు 500 గున్న ముఖ్యతతో పుతో సహా నీయారామమున సకాలమున ఫార్మసివారికి క్రమ మొనర్చి ఆపరిమితమైన సానభూతియు, ప్రాశ్నాహమును జూపి ఖాన్ బహదూర్ హాకిం అబ్దుల్ అజీజ్ సాహెబ్ బాదూర్ గారు ఈ యాశ్రమ నిర్మాణమునకు మూలకారకులైరి. ఇందులకు కృతజ్ఞతాపూర్వకముగ నీయారామ పురమునకు హాకింనగర మను నామ మిడియున్నారు.

బెజవాడ పురపాలక సంఘాధ్యక్షులుకు, మదరాసు శాసన సభ్యులుకు అరు మహారాజు, జ్యోతియ్యదేవర కేశ్వరరావు పంతులు, బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు 1927 వ సంవత్సరము జనవరి 26 వ తేదీని ప్రారంభోత్సవమును జరిపిరి.

సలవివరము

సమద్రతీరమునకు 10 మైళ్ళ దూరములో రెడ్డుహిల్స్ చెరువునకు నైరుతిదిక్కున, సమద్రమట్టమునకు 125 అడుగులపై యెత్తుగల ప్రదేశమున ఈయారోగ్యశ్రమము స్థాపించబడి రహమి 200 ఎకరముల విస్తీర్ణముగలిగి విశాలమై, ఆనందప్రదమై యలరారుచున్నది. ఇచ్చట వాయువు తేలికయై, పట్టణములలోనుండు పొగ, దుమ్ము మొదలగునవి తేనిదై హానికరముగను, ఉత్సాహకరముగను ఉండును. ఆశ్రమమునకు నలువైపులను చూచుటకింపైన వృక్షహంపత్తులును, సరోవరములును గలవు. ఉత్తమునకు పడమటకు గల ఆకుపచ్చని ఆరణ్యభూములు ఆశ్రమనివాసులను విహారార్థమై పిలుచుచుండును.

"ఇచ్చట ప్రకృతిదేవతమైన బయల్ల యందును, విశాలముగ పాలములయందును తిరుగుచు, ఇచ్చటి రసాలవృక్షములక్రిందను, వేపగున్నలనీడలను, కురదారు వృక్షమంత్రులనడుమలను సందరించువారల మనములు ప్రకృతిసౌభాగ్యమునందు లీలములై, ఎట్టికష్టములకు తెలియక, కాలప్రమాణమును మరచి విహరించుచుండును. ఒక్కచో తుమ్మెదలు హమ్మని సంగీతముపాడుచుండును. ఒక్కచో శారీరకీములు తమదలతో ధూళిభారిత రాశిముని నింపుచుండును. ఇచ్చట ఉదయోదయములు చందలములకు వివిధవర్ణల నీచులు తమ రాగపరిపాలచే ఆకాశమును నిమిషనిమిషమును మార్చిజేయుచు చిత్రకారులకు గూడ వర్ణశాతీర్థమై కన్నులపండువ గావించు చుండును. ఎచ్చట యాచినను ఏమి వినినను ఎటులిరిగినను మనస్సుల శాకర్షించు ప్రకృతిసాందర్యమునందు భగవదతారము తాండవమాడుచు ఎక్కడ జూచిన నీతే యందురు అను లోకోక్తిని



ఆరోగ్యశ్రమము - ఆవడి-భవనములు



ఆరోగ్యశ్రమము - ఆవడి-ఉద్యానవనములు

సాధకము జేయుచుండును. ఇచ్చట ప్రకృతియినెడి గొప్ప నైద్యుడు ఏనుచు సహాయములేకయే అన్ని వ్యాధులను కుగుర్చుచుండును. ఇట్టి సర్వాంగములందగమైన ప్రకృతినందు వేసజేలు ప్రజలు ఖాళ్యమును ఆనందమును అనుభవింతుడగాక యని వర్ణించుచు శ్రీ కాశీశ్వరరావు పంతులుగారు ఈ యాశ్రమమును ఆశీర్వదించిరి.

గృహములు

ఇచ్చటి ఇనుకశీలలలో ఎంత నర్ల ముపడినా శీత్రుకాలములో ఎక్కిపోవును

ఈ యాశ్రమములో గృహము లన్నియు ఉన్నతమై విశాలమైన ముగ్గుభాగమున స్థాపించబడినవి. ఇవిచక్కనివైశాల్యముగలిగి చుట్టును సుందర లతా ఆవరింపబడియుండుటచే 'వాన' 'ఎంజి' 'మంచు' మున్నగునవి గృహములలోనికి చొచ్చజాలవు. రమ్యం, దృఢం, నివాసం, ప్రవాతైదేశ, ఆతమస్కంఠముకు శుభం, ధూమాతపజలరజసాం అభిగమనీయం అట్లుగానే శబ్దస్వరూపరసగంధావాం (చరక)

అప్రమేయమైన ఇచ్చట సౌకర్యసీమజడినది తేలికయై 'స్పటికతుల్లు'మై, నిర్మలమైన పాతాళగంగను ఇంటింటికి సప్తయజ్ఞేయగొట్టుమనే నమ్మియున్నారు. కొన్ని గృహభాగములలో ప్రత్యేకముగా నూతులు గూడగలవు గృహభాగములలోనే న్నానపుగదులును సహాపమున వంటగదులును ఆహార్యబడియున్నవి

చికిత్స

ఆశ్రమములో వైద్యుడుండు నివాసగృహము గలదు. ప్రావ్యపాశ్చాత్యవైద్యవిశారదులగు డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీవతి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. యం. భిక్షగ్రామిని పరిచాలనమున రించి చికిత్సజరపబడును. ఆరోగ్యవిధులకు ప్రతిదినమును యథావిధిగా గమనించుటయే ఇచ్చటి చికిత్సకు మూలాధారము ఆయాశ్రమల వయస్సు ప్రకృతి బలముల ననుసరించి యథాసాత్వ్యముగా వారివారికి ప్రత్యేకముగా ఆరోగ్యవిధులను విధించును. సామాన్యముగా ప్రాతఃకాలముననే లేచుట, నిర్మలమైన వాయువునందు కొంత దూరము నడుచుట, బలముబట్టి ప్రాణాయామము, వ్యాయామము, కేరీరవర్తనము, స్నానము, ఆహారము, విహారము, సద్రము వ్నగువానిని మాత్రాసారముగా విధించును. చికిత్సలముతో నవీనపద్ధతుల నడుపించి స్నేహస్నేహములకై నేడయంతములు మున్నగునవి గలవు. ఆకిపాడి స్నానకర్మల శాచరించుటకు తగిన ఏర్పాట్లు చేయబడినవి.

పృథివీమయుగాని ఆన్యదేశీయములుగాని మంచి చికిత్సాపద్ధతుల నన్నిటిని ఆవడిలో బెట్టుట కిచ్చట ఆవకాశముగలదు. గోగికి అత్యల్పకాలములో వ్యాధి నివారణగుబుడై, వీరి యుద్దేశముగాని చికిత్సాపద్ధతులు మనవా మరెయొకరివా యను వివాద మిచ్చట లేదు

అయినను ఆయుర్వేదశాస్త్రములో విధింపబడిన ఆరోగ్యవిధులు మనదేశీయులకు వారి క్రమశిబిరసారము ఆవరింకదగియున్నవని వీని దృఢముగా నమ్ముచున్నారు. ఈవిధులను ప్రతిమనుజునియొక్కయు దివచర్యలో ఆచరింపజేయుటయే విరియుద్దేశము.

ఆహారవిహారముయంగు తగిన శిక్షను తీసికొనుటయు వారవారి తత్వములకు తగిన వ్యాయామము అటులు మున్నగు వానిని జాగ్రత్తగా శీర్షించి బలమును వృద్ధిపొందించుటయే. గాక ఇంద్రియనిగ్రహము ఆక్లింక్వాసము దేశభక్తి సత్వనర్తనముల సువ్యవస్థించి నీతిమార్గముల గ్రహించుట సౌకర్యములన్నియు నీయారోగ్యమునందుగలవు. దైవభక్తిని అభివృద్ధిపరచు నిమిత్తము హిందూదేవాలయము, మసీదు, క్రైస్తవ మందిరము వీనిని నిర్మించుటకు చక్కని ప్రదేశము లేర్పాట్లు చేయబడియున్నవి. యథావిధముగ సహచారములకు పరిపాలించుకొనుటకు వసతులుగలవు.

ఆరామములలో విహరించుట, తిలకములలో నీదుట, పూదోలుటకు పెంచుట, వివిధ వ్యాయామక్రియలు, సంగీతము, పురాణకాలక్షేపము, ఆగ్యాత్మికచింత, కథాశ్రవణము, గోపాలనామ, స్మరనామము, యథోచితములగు తత్వతత్వకర్మలు మున్నగునవి చికిత్సాసాధనములుగా నుపయోగపరచబడుచు ఇంగ్లీషుభాషను వివిధపుస్తకములు గల విశ్వగ్రంథాలమును స్థాపించియున్నాడు. సదరామలో ప్రయరింపబడు వార్తాపత్రికలలో ముఖ్యమైనవి ఇచ్చట దొరుకును గుర్రపుక్కాకి, తువాకినేలు మున్నగు విహారములకు నేర్చుకొనుటకు మంచి విజగలదు ప్రమేహగోగి గోవులనెవక తిరుగుమాడ వలెనని వాగ్ధులు చెప్పియున్నారు. (గోశ్యమ్యుత్పత్తి ర్యాగోభిరవి సహాధిపేత్)

ఆహారము

ప్రత్యేకవిగదార్తస్య కిమాషగ నిషేధం పథ్యే సతిగదార్తస్య కి మాషగ నిషేధం! తగిన పథ్య ముండువానికి మందు ఆక్కరలేదు. తగిన పథ్య ముండనివానికి మందు దిచ్చియు ప్రయోజనము లేదు. కావున ఆశ్రమములో రోగియొక్క ఆహార విధానము న సక్రమముగ నడపుట ముఖ్యమైనవిధిగ నున్నది.

నవనవలదుమందు కామగూరలు, ఆరోగ్యాభివృద్ధికి చాలముచేసిన పీచుమృతము. అన్ని బులుచే శరీరమునందు తీర్చి మై సత్తువ నిచ్చుటకై అహారముయొక్క శ్రేష్ఠత్యముగాని వెల యధికముగనుండుటయూ, జిహ్వకు రుచిగానుండుటయూ నొక గొప్పకాదు. తీర్చుచునది పుష్టిగాని తిన్నది పుష్టిగాదు.

సామాన్యముగా మంచి ఆహారపదార్థము లన్నియు పట్టణము లో కంటే ప్రశస్తమైనవి ఇచ్చట దొరకును. సమీప గ్రామములలో కామగూరలు పాలు నేయి మొలగునది విశేషముగా దొరకును. పాలు, పెరుగు, వెన్న, నేయి మున్నగువానిని ప్రత్యేకముగా తయారజేయుటకు గోశాలయొక్క ఆశ్రమమునందు గలదు. రసారవి 100 మే కలను ఆశ్రమమునందు పెంచుచున్నారు. మేకలనుధ్య నివసించుటయే తయవ్యాధి కాకవికీర్ణయని చరకాచార్యుడు చెప్పి యున్నాడు. చాగం నూంపం ఏమిత్తాగం చాగం పర్వీ సకే ర్గరం, భాగమధ్యేతు యత్కృత్. (భావప్రకాశము)

మేకనూంపము చక్కెర జేర్చిన మేకపాలు, మేకనేయి, మేకలనుధ్య నివసించుట, ఇవియన్నియును తయవ్యాధిని బోగొట్టును.

ఇచ్చటికి వచ్చుతోనలు సామాన్యముగ రెండు తెరగులుగ విభజింపబడుదురు. శరీరముయొక్క బలపు హెచ్చులసియుండువారు కొందర, శరీరముయొక్క బలపు తగ్గవలసియుండువారు కొందర. ఈరెండు ఫలములుగూడ యొక్కమైన ఆహారవిధములచే గలుగును. అనగా బృహదాహు, లఘునాహు అని మొత్తమువీధి విభజింపబడును. ఆశ్రమములో ప్రవేశించిన వెంటనే రోగి యొక్క తూనికను తీసి కొని అప్పుడప్పుడు మరల అతనికి హెచ్చినదా తగ్గినదా యని పరీక్షించుచుండురు.

పరివారము

శరీరాభివృద్ధికి అన్ని జాగ్రత్తలను తీసికొనటమతగిన వ్యాయామ కృత్యములను ఉత్సాహన సంవాహన కేళిమర్దన కాళిము గలవారును ఇచ్చటగలరు. పరివర్యజేయు స్త్రీలు పురుషులు ఎప్పుడును ఇచ్చట ఉండురు.

నియమములు

ఇచ్చట సామాన్యమైన చికిత్స జేయుటకును సామాన్యమైన పరిచర్య జేయుటకును వారమునకు 25 రూపాయలు వసూలు జేయబడును. ఆశ్రమములో నేర్పరచిన భోజనకాల యందు రెండుమారులు భోజనము జేయుటకును, ప్రాతఃకాలమున అపరాహ్నమున అల్పాహారముల నిచ్చుటకును దినమునకు ఒకరూపాయ వసూలు జేయబడును. లేక ఒకసారి భోజనమునకు రు 0-8-0 న ఒకసారి అలా హారమునకు రు 0-8-0 ను వసూలుజేయబడును. కాని ఎవరికివారే వంటసదుపాయములనుజేసికొనుట మంచిదని వారివలన, ఏలయన వారితత్వమునకును, ఆచారమునకును తగిన ఆహారమును ఎవరికివారు తయారుచేయించుకొనుట సులభము. అన్నిటియందును ఆహారపు ప్రశ్నయే ముఖ్యమైనది.

ఆశ్రమములో పలుసరకలన్నియుకాముగలరు. కావలసినసామగ్రిలన్నియు విక్రయింపబడును.

ఒకపడకగది, ఒకస్నానపుగది, వర్షస్నానము ఇవి ప్రతిరోగికిని ప్రత్యేకముగా నీయబడును. వంటకాలలుగూడ ప్రత్యేకముగానున్నవి. ఇంకను హెచ్చుతగ్గులము కావలసిన శ్రీమంతులకు ప్రత్యేకముగా సదుపాయములు ధనముకొలది చేయబడును. వంటకాలలో పాత్రసామగ్రియు, గడలలో యభోచితమైన సామానులను గలవు.

ఇతరములైన ఖర్చులు:—ఇంటికి కావలసిన నాకరులు, చాకలి, మంగలి వగైరాఖర్చులు, విశేష చికిత్సలు మున్నగువానికి అగు ఖర్చులను తామే భరింపవలెను.

వివిధవిషయములు

అవధిరై త్వేనేమను ఈయాశ్రమమునకు ఒక ఫర్లాంగు దూరములో నున్నది. ప్రతిగృహమునకును చక్కని బాటలు గలవు. ఆశ్రమములో ఒకపోస్టు పెట్టె గలదు దినమునకు రెండు సార్లు తెరచి ఉత్తరములను పంపుదురు.

చికిత్సజేయుచుకొనువారు ఆధ్యులుగన, అప్రజన సంపన్నులుగను, అమరక్రజన సురన్నులుగను ఉండువలెనని చరకాచార్యులు చెప్పి యున్నారు. ఆశ్రమ నివాసార్థమువచ్చు సంపన్నులు తమతోగూడ నాకరులను, బధువును, స్వంతి పరువులు, లాంటిరు, గొడుగు, చెప్పులు, నాలుగు జతలపస్త్రములు మున్నగువానిని తెచ్చుకొనుట మంచిది.

ఇంకను వివరములు కావలసినవారలకు:— మేనేజరు డైరెక్టరు ఆరోగ్యాశ్రమము, మదరాసునగర ఆరడి అని వ్రాయవలెను

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 నవంబరు 12-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు

రెయ్యమజస్తాలు		
కుసుమ తెనాలి	క 43 1/2 ను	12 12 0 14 8 0
నెలూరి	,, బిల్	,, 15 0 0 16 0 0
ధిల్లి	,, బిల్	,, 15 0 0 17 0 0
రాసులు	క. 164 బస్తా 1-1	,, 11 8 0 12 0 0
కుత్తులు	,,	,, 20 0 0 22 0 0

2. ధాన్యమునవ్వలు

కందులు బస్తా 1-1 క 205	,, 15 0 0	16 0 0
పెనగలు	,, బిల్	,, 12 8 0 13 8 0
పెనలు	,, బిల్	,, 14 0 0 16 8 0
బెనములు	,, బిల్	,, 14 0 0 17 0 0
కందులు	,, క 155	,, 12 0 0 12 4 6

3. నూనెనవ్వలు

నవ్వలనూనె కా 1-1	,, 150 0 0	155 0 6
నెయ్యి కా 1-1	,, 14 0 0	21 0 0
నెయ్యి తేనెనూనె కా 1-1	,, 60 0 0	62 0 0
చేరితో కొట్టిన	,,	,, 48 0 0 48 0 0
జేను నెయ్యి నూనె కా 1-1 క 112.0	,,	,, 112 0 0 112 0 0
అయిదము కా 1-1	,,	,, 102 0 0 104 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయకనుక కా 1-1	,, 88 0 0	90 0 0
కూరకనుక	,,	,, 60 0 0 70 0 0
విరకాయలు(గుంటూరు) కా 1-1	,, 91 0 0	98 0 0
దనియాలు	,, కా 1-1	,, 91 0 0 98 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు పినియో కా 1-1	,,	,, 40,45
కాకనా పినియోకట్టు	,,	,, 50,55
రెల్లము కా 1-1	,, 28 0 0	50 0 0
అన్నాచక్కెర బస్తా 1-1	,, 29 7 0	29 10 0
తింతకందు కా 1-1	,, 28 0 0	60 0 0

5. ఇనుము

వట్టారక కా 1-1	,, 29 0 0	31 0 0
చదరక	,,	,, 28 0 0 29 0 0
తప్పుక	,,	,, 28 0 0 29 0 0

6. నూలు

నం 20 చెన్ని నీలము యాద	,,	,, 7 4 8
నం 6 ,, కట్టరి	,,	,, 4 9 6
నం 24 ,, లాడి	,,	,, 6 0 0
నం 20 1/2 రెట్టెత్తులు	,,	,, 6 12 0
నం 40 బామ్మరు 10 కా	,,	,, 10 6 4
నం 44 సాందీ	,,	,, 8 4 0
నం 40 రాడి	,,	,, 8 12 0
నం 1 రెట్టెత్తునీడు	,,	,, 4 4 0

7. మాడి

కోవానాట్టు కామ 1-1	,,	,, 866 0 0
--------------------	----	------------

8. రోహములు

కెడి 100 కం 1-1	,, 60 12 0	61 0 0
బాగారు కం 1-1	,, 21 0 0	21 0 0
బెరకం 1-1	,,	,, 18 7 9
ఇత్తడి కా 1-1	,, 284 0 0	286 0 0
కాకి కా 1-1	,, 265 0 0	300 0 0

రింగులు

అరిగిలు స్వీట్టులూను అరిగిలూను సింహం	పిహ 1-1 లాడి 20 1	,, 6 0 0
,, పిలిరం 1 కరి	,,	,, 1 12 6
,, 14 రతులు	,,	,, 1 11 0
,, 28 రతులు	,,	,, 1 11 0
,, 56 రతులు	,,	,, 1 10 0
,, 1 అందరు	,,	,, 1 10 0
కేర్లులు బామ్మరూను కేర్ అనగా బామ్మరూను	,,	,, 1 0 0
కాగో 1 కరి	,,	,, 1 0 0
కడక 1 కరి	,,	,, 1 0 0



AMRUTANJAN
The Only
"Rain Killer"

Price Annas 10 only.
AMRUTANJAN DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.

గొప్పవత్సావ్రత రిజిస్టరు కాబడినది మంచితరుణము.
ఆహింసావ్రతము గొప్పవత్సావ్రతము సభ్యతవహింపుడు

మునరవహించిన శ్రీగౌతమీ

గోరక్షణ సంఘవిజ్ఞప్తి గమనింపుడు

మహేశ్వరులారా! తొక్కకర్మాచార్యము రాజమండ్రిలో స్థాపించియున్న శ్రీగౌతమీ గోరక్షణ శరణాలయము నందు సంఘసహాయమున దిక్కులేని వీధి గొప్పవత్సావ్రతము ఆ సంఘాధికముగా రక్షించి పోషించుటకును సాధ్యమైనంత త్వరలో గొప్పవత్సావ్రతమును పురపర్యవసన 2 లక్షల మందిపురుష గొప్పవత్సావ్రతము విజ్ఞప్తియు క్రయముపొంది దీనియందు ఈ ధర్మ సంఘ ప్రతిష్ఠించి రిజిస్టరు చేయించినారు. ఈ ఉద్ద్యమము యొక్క సంపూర్ణ కార్యసాధనలకునే నేనవేలు సభ్యులు లక్షలాదిరైయము ఆశ్రయమొందును. ఇచ్చటికి ఈసంఘమున హిందూమహమ్మదీయది సోదరీసోదరులు తమ కేక్యానసారము సత్సావ్రదానమొసగి 10 వేల మంది మహారాజ పావకులు మొదలు సహాయులవరకు సభ్యులవహించి యున్నారు. ఈ సంఘమున సభ్యుల విహించెడి పుణ్యాత్ములు కనీసము సాలు 1 కి 1 రూపాయకు తక్కువలేని చందాదయచేసి సభ్యులవహించి పొందింపు మన్ననము. చందా పంపించెడి వాతలకు తమసంపూర్ణమైన యద్రక్షుతో రాజమండ్రికి శ్రీగౌతమీ గోరక్షణ సంఘముచేర పోస్తుద్వారా ఇకనూనూనూ మనియార్థరగాను సామ్యుపంపిన వెంటనే రసీదు అందచేయబడును. కోరిక వారికి రూపాయిలకు కార్యక్రమము సంపదము—ఇట్లు శ్రీ గౌతమీ గోరక్షణసంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి, జేవరపల్లి వెంకట చరిసింపాగు ప్ర, రాజమండ్రి. 4408

దక్షిణాపికా

4702

విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథమాలలోని కిరీవ కుసుమము

గ్రంథకర్త: దిగవల్లి వేంకటశివరావు బి.ఎ., బి.ఎల్.

ఇది దక్షిణాపికా జేకడత్ర, భారతీయల చరిత్ర, గాంధీమహాత్ముని జీవితచరిత్ర, నవోపాధ్యక్షుల శైలి. 482 పుటలు. 22 ప్రకరణములు. 5 జేకడములు. 6 బొమ్మలు. 6 అర్థ బొమ్మలు. రెండు భాగములు కలిపిన కాలిగ్రాఫిక్లందు. భారతీ హిందూపత్రికల ప్రకటించినవి. వెల రు. 2-6-0. మాత్రమే. (జ్ఞాన చంద్రిక చందాదాదలకు, స్త్రీలకు, విద్యార్థులకు మాత్రము వెల రు 2-0-0). పాస్తేజీ ప్రత్యేకము. కొద్ది ప్రతులే యున్నవి. వెలయువారు.

వలయువారు—దిగవల్లి వేంకట శివరావు

బి. ఎ., బి. ఎల్. జెజవాడ అని వ్రాయుడు.

మదనకామేశ్వరిలేహము

బలహినులపాలిటి కల్పవృక్షము—మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తున, కుష్ఠనష్టము, అతిమాత్రము మొదలగువాటిని హరించి మంచి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, సంభోగశక్తిని, సంతానమును గలిగించును. 2 డబ్బీలు నాలుగు. 20 తులముల డబ్బీ రు 1-4-0 పాలనుగంధితేహ్యము—రక్తకుష్ఠికి శ్రేష్ఠమయినది. సనామేహము, మేహపాదలు, మచ్చలు, యితరచర్మరోగములు క్షిణనోష్ఠలు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలుచాలును. 20 తుల డబ్బీ రు. 1-4-0 వి. పి ఖర్చులు పేరు. 3351 పి.సి.పి ఆంధ్రకో, ఆయుర్వేదసహజం, పెరిజేపి-నెల్లూరుజిల్లా

శస్త్రచికిత్స చేసుకొనవలసినది లేదు!

మొట్ట మొదట

ఫెలూనా గుళికల స్త్రీలకుమాత్రమే

ఉపయోగింపుడు

బొంబాయి నందు నివసించు చుండిన కొన్ని నెలల క్రిందట ఒక పార్సీ స్త్రీ మిక్కిలి జబ్బుగానుండెను ఆమెకు చికిత్స చేయుచుండిన వైద్యుడు శస్త్రచికిత్స నవనరమున తెలిపెను స్వాభావికముగా ఆమె మిక్కిలి బలహీనముగా నుండెను. శస్త్రచికిత్సకై నిర్ణయించబడిన తేదికి కొన్ని దినములకు ముందు ఫెలూనా గుళికలను ఉపయోగించి, అందుచే అద్భుత గుణము గలిగినట్టి ఆమె స్నేహితురాలు శస్త్రచికిత్స నిలువనలసినట్లును, నడరు గుళికలను ఉపయోగించి చూడవలసినట్లు ఉత్తరముమూలముగా సలహానిచ్చెను. నడరు ఉత్తరముతో కూడ 6 బుడ్ల గుళికలనుకూడ పంపెను. శస్త్రచికిత్స చేయబడలేదు.

నడరు పార్సీ స్త్రీ ప్రస్తుతము సంపూర్ణ ఆరోగ్యముతో నున్నది "ఫెలూనా గుళికలు స్త్రీలకు మాత్రమే" అను దానికి వందనము చేయుచున్నది.



మైన తెలుపబడిన ప్రకారము వివరణములతో వందలకొలది ఉత్తరములు స్త్రీలనుండియు, బాలికలనుండియు మాకు వచ్చియున్నవి. చతుర తతో గమనించియు, చికిత్సచేసియు శరీరములో తారుమారుగా నుండిన నయముగాక మొండిగా నుండునట్టి సూచన లగడదెన్నప్పుడు ఫెలూనా గుళికలను క్రమముగా వాడవలెనని మేము గట్టిగా సలహా నిచ్చుచున్నాము.

ఫెలూనా గుళికలవలన శస్త్రచికిత్సలన్నియు నిరుపయోగమని మేము బాధ్యతతో తెలుపుటలేదు. అయితే వాటినినాడుటచే అవి శుభ్ర పరచి, కుదిర్చి, మంచిస్థితిలోనుంచి క్రమపరచుచున్నదని మాత్రము దాచకుండా తెలియజేయుచున్నాము.

అవి స్త్రీల జీర్ణాశయముల సరిగా వర్తించునట్లొనర్చును.

4662

రక్తక్షీణనొందిన ఆడపిల్లలు త్వరలో ఆలవబడెను వయసుస్త్రీలు, జీవిత మార్పు పొందు సమయమున ప్రత్యేకముగా స్త్రీల కుపయోగము నిమిత్తం ఏర్పాటు గావింపబడిన ఫెలూనా మాత్రల నుంచకొనవలెను.

రోగికి మలబద్దకము ఏర్పడకుండునట్లును, రక్తమును వృద్ధిపరచి ఇవల లోహాతి శయము నన్నిటిని పొందగలిగినట్లు ఇవల దీనిలో మెయింకరూపమున విశ్రేణిముగా బుడెను. స్త్రీల గర్భాతిశయ జీర్ణకోశముల సరిచేయుటకు వీరే శక్తిని వృద్ధిజేయు టానిక్ గుణముల నన్నింటిని గలిగియున్నది. తల్లులకూని యింటి ఆడలకూని తమకు యింటి భారములు కష్టముని తోచినప్పుడు, దేహధర్మముల నిర్వహించు జీర్ణాశయముల సరిలేనని అనుమానించునగును. బిడ్డను కనునవ్వును కొలదిగా ఆశ్చర్యపరిచుచును తమ పరి ఎక్కువవోనికి తా వొసగును. అవయవముల అవకతవకలకు ఫెలూనా మాత్రలను వాడవలసి యుండును.

ఫెలూనా మాత్రలను సేవించిన ఆడవాండ్రందరు ప్రత్యేక స్వానుభవమును పొంది సుఖింపఁబడు. నిత్యము నూతన ఆరోగ్యవంపదతో నెదుర్కొనుచుందురు. ఇంటి పనులనంతకష్టముగా తోపవు. ఇదివరలో విసుగుగాన, చిరాకుగాన నుండు వారు, చురుకుగాన, సంతోషకరముగా నుండురు. తమ ఆరోగ్యము పెంపొందుట యన తమకేకక యింటియందు వారలందరకు సంతోషాంతరంగుల నొనర్చును. యజ మానురాలు అస్వస్థతగా నుండిన యిల్లు కళకాంతులతో శోభిల్లజాలదు. ఇదివరలో జబ్బుగానుండి నలుకువగానున్న భార్యలు కలవారలు ఫెలూనా మాత్రలను సేవించిన పిదప ఆరోగ్యవంపదనుపొంది తృప్తి నొంది, తమ సంతోషాతిశయముల వెల్లడపరచుచు మరల మరల వ్రాయవారల కృతజ్ఞతాత్రయములనుకొనుచున్నాము. సార్థకపరచు కొనినందులకు కౌంతయు ప్రశంసించెద.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన లక్షణములు స్త్రీలకు, బాలికలకు సామాన్యముగా నుండును. నయమగుటకు ఫెలూనా గుళికలను ఉపయోగింపుడు:-

బలహీనత; మలబద్దకము,
నిస్సత్తువ; పిత్తపాండువ,
తాపము
చెడురక్తము
తలదిమ్మ

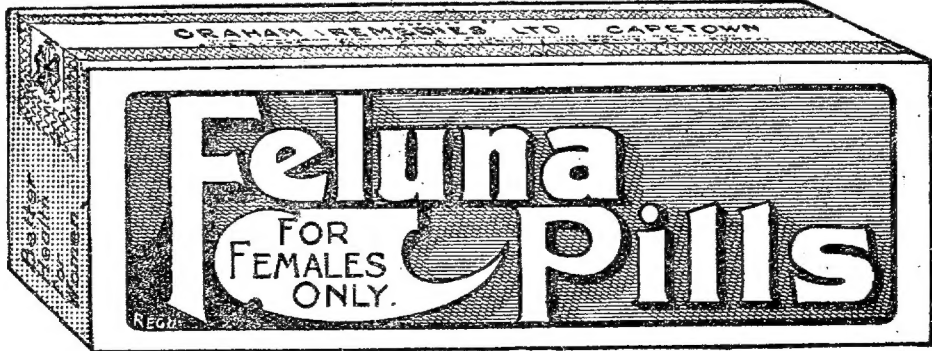
మూర్ఛ, వ్యాధిచేతంగుట,
పోటు, పిత్తము
అజీర్ణము
దృష్టిలోపము
తుంటినొప్పి

నడుమునొప్పి, ప్రసవముచే గలుగు
బలహీనత, అవయవములనొప్పి, క్రమ
లేకండట, తెలుపు సావము, తెల్ల రారిన
శరీరము, శ్వాసముపీల్చిన
దుర్వాసనగానుండుట

తలనొప్పి, పిత్తనొప్పి,
బడలిక, నిద్రలేమి
అంటునందుగలుగు కష్టములు,
ప్రసవానంతరము,
మొదలగువాటికి

ఇదివరలో బిడ్డలులేని వారలకు కూడ ఫెలూనా మాత్రలను సేవించిన తరువరి బిడ్డలను గనుట సంభవించెను. కల్పిదండ్రులకు బిడ్డయే అమూల్య ప్రసాదము కొన్ని కటుంబ ములలో ఏడు గడచిన తరువరి తమకు బిడ్డ కలుగనని ఆశ లేనేలేదు. కాని ఫెలూనా మాత్రల సేవించుటవల్ల స్త్రీ మర్యాదయముల సరిగా వర్తించునట్లొచ్చి, కోరికల సఫలపరచు నట్లొనర్చు గలిగెను. ఫెలూనా మాత్రలు అవయవముల చక్కఁబడి ఉపశమనముల గలిగించి, బలహీనముయి పోయిన నరములకు చేయూతనిచ్చి అవయవములన్నింటిని శక్తిని సామర్థ్య మును ప్రసాదించెను. జీర్ణకోశమును శుభ్రపరచి ప్రకృతిచే నొసర్చు గల నలయు కార్యములు సఫలముననట్లొనర్చు గలిగెను.

ఆరోగ్యము కొలకు ప్రాకలాదు ఆడవాండ్రకు మాత్రము ఫెలూనా మాత్రలు దివ్యప్రసాదముని ఎంచుబడును. ఆశీశాపధముల సేవించి, నిరాశనొందిన వారలకు ఫెలూనా నూతన ఆశను గలిగించును. ఫెలూనా ప్రత్యేకముగా స్త్రీల కునుమాంగముల కనునగునట్లు తయారు కాబడినది. ఫెలూనా సేవించిన వారి జీవితము ప్రకాశవంతమైనదనబడును.



ఫెలూనా గుళికల స్త్రీలకు మాత్రమే. ఇది ప్రతివోటును శీలచేయబడిన స్త్రీ ప్యాకేజీలలో విక్రయింపబడుచున్నది. 2-4-0 మాత్రమే వ్యాపార పరత్తులకు సంబంధించిన ఉత్తరముల, వి. ఓ. ఆర్డరులు ఇండియా, బర్మా సిలోనుక పోస్ట్ ఏజెంట్లుగా నియమింపబడిన ఈ దిగువ వివరమునకు వ్రాయుడు.

మెసర్స్ పటేల్ అండు ధోండ్, పిన్ నెస్సు వీధి, పోస్టుబాక్సు నెం. 888, బొంబాయి.

పోస్టుబాక్సు నెం. 620, కలకత్తా.

PRODUCT OF GRAHAM REMEDIES Ltd., Cape Town, South Africa.

92